

แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2566

GUIDELINES FOR CREATING THAI DANCE TO PRESENT NATIONAL COSTUMES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Thai Dance
Department of Dance
Faculty of Fine and Applied Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่อง
แต่งกายประจำชาติ

โดย

น.ส.มยุริญ แพงทรัพย์

สาขาวิชา

นาฏยศิลป์ไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.ศักย์กวิณ ศิริวัฒนกุล

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ชาคม พรประสิทธิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.ศักย์กวิณ ศิริวัฒนกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ บุญเพ็ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลินี อาชายุทธการ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญใจ คงถาวร)

มยุริญ พางษ์ทรัพย์ : แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกาย
ประจำชาติ. (GUIDELINES FOR CREATING THAI DANCE TO PRESENT NATIONAL
COSTUMES) อ.ที่ปรึกษาหลัก : อ. ดร.ศักย์กวิณ ศิริวัฒน์กุล

วิทยานิพนธ์เรื่องแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติและศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยเป็นการวิจัยเชิงทดลองประกอบด้วยการค้นคว้าเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ และการทดลองสร้างสรรค์ ผลการศึกษาพบว่าประเทศไทยส่งตัวแทนเข้าประกวดนางงามจักรวาลครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2497 และเข้าร่วมรายการมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีการประกวดรอบชุดประจำชาติ ที่ผ่านมามีการสร้างสรรค์ท่าทางลีลานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) นางงามและบุคคลใกล้ชิดเตรียมท่าทางลีลานาฏศิลป์ไทยเพื่อใช้ในการประกวด 2) กองประกวดผู้ถือลิขสิทธิ์ของประเทศไทยส่งนางงามเข้าฝึกหัดท่าทางลีลานาฏศิลป์ไทยกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อสร้างคลังท่าหรือโครงสร้างของท่าและกระบวนท่าสำหรับให้นางงามเลือกใช้เมื่อถึงการประกวด 3) กองประกวดผู้ถือลิขสิทธิ์ของประเทศไทยจัดหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อออกแบบท่าทางลีลานาฏศิลป์ไทยสำหรับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ส่วนแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยที่เป็นข้อบังคับจากกองประกวดนางงามจักรวาลและผู้ถือลิขสิทธิ์ของประเทศไทยอยู่ 6 ประการ ได้แก่ 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาในการนำเสนอ 30-90 วินาที 4) รูปแบบเวทีการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม เมื่อรวบรวมข้อมูลเหล่านี้แล้วจึงดำเนินการสร้างสรรค์ลีลาท่าทางโดยเน้นการเดินของนางงามผสานเข้ากับลีลาท่าทางนาฏศิลป์ไทยและการแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านสีหน้าแววตา โดยคำนึงถึงการส่งเสริมแนวคิดของเครื่องแต่งกายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สาขาวิชา นาฏศิลป์ไทย

ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2566

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6480033135 : MAJOR THAI DANCE

KEYWORD: Creating, Thai drama, clothing presentation, national costume

Mayurin Phaengsup : GUIDELINES FOR CREATING THAI DANCE TO PRESENT NATIONAL COSTUMES. Advisor: SAKGAVIN SIRIWATTANAKULA, Ph.D.

This thesis is part of a thesis on creative guidelines for presenting national costumes in Thai dramas. Its objectives were to study the history of creating Thai dramas for the presentation of national costumes and to explore methods for creatively presenting national costumes in Thai dramas. This is an experimental research comprising document review, interviews, observation, and creative experimentation. The study found that Thailand first sent a representative to compete in the Miss Universe pageant in 1954 and has participated continuously to the present. The creation of Thai dramas to present national costumes has been divided into three categories: 1) Beauty queens and their close associates prepare Thai dance movements for use in the competition. 2) The pageant organization holding the rights in Thailand sends beauty queens to train in Thai dance movements with experts, creating a repertoire or structure of movements for the beauty queens to choose from during the competition. 3) The pageant organization holding the rights in Thailand arranges for experts to design Thai dance movements for the presentation of national costumes. Regarding the creative direction for presenting national costumes through Thai dramas, the researcher identified six key factors dictated by the Miss Universe organization and the rights holder in Thailand: 1) The concept of the costume, 2) The musical genre accompanying the national costume round, 3) The duration of the presentation, ranging from 30-90 seconds, 4) The stage layout, positioning on stage, and camera angles, 5) The qualities of the beauty queen, 6) The beauty queen's walking style. After gathering this information, the creative process emphasizes the beauty queen's walk, blending it with Thai dance movements and expressing emotions through facial expressions and eye contact, all while highlighting the concept of the costume more clearly.

Field of Study: Thai Dance

Student's Signature

Academic Year: 2023

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับแรงบันดาลใจและความกรุณาชี้แนะอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ศักดิ์กวิน ศิริวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและติดตามผลการดำเนินงานตั้งแต่กระบวนการแรกจนเสร็จสิ้นสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

กราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และพิจารณาผลงานวิจัย ได้แก่ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อนุกุล โจนสุขสมบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ บุญเที่ยง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลินี อาชายุทธการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญใจ คงถาวร ที่ให้คำแนะนำและตรวจสอบคุณภาพการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

ในการนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์งานวิจัยเรื่องแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อาจารย์ไพรมณต์ ชมธวัช อาจารย์กัญญา อัครเดชาณี อาจารย์ยุทธนา อัครเดชาณี รศ.ดร.ดนัย เรียบสกุล อาจารย์เอกพล รัตน์นะ คุณประเสริฐ เจิมจตุธรรม คุณธเนษฐ ลักษณะวิลาศ คุณอัครช ภูษณพงษ์ คุณจาตุรณ แร่เพชร คุณพีรณัฐ วิริยะ อาจารย์ศักดิ์สิทธิ์ พิศาลสุพงศ์ คุณชวลา ป้องพันธ์ ผศ.ดร.วิทวัส กรมณีโรจน์ อ.ดร.อภิชาติ เกตุแก้ว คุณอนิพรณ์ เฉลิมบูรณะวงศ์ คุณแอนนา เสืองามเอี่ยม และ คุณชนันภรณ์ รสจันทร์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการสนับสนุนด้านข้อมูลสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับงานวิจัยฉบับนี้เป็นอย่างดี

ขอบคุณเพื่อนร่วมหลักสูตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษา การดำเนินการวิจัย ทั้งเป็นแรงผลักดันให้กำลังใจซึ่งกันตลอดมา จนผลงานชิ้นนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจในการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งยังให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์มาโดยตลอด ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวแพงทรัพย์ ญาติมิตรทุกท่าน และนางสาวมัจฉินท์ แพงทรัพย์ ผู้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนเสมอมา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกประการที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งสถานศึกษาอันทรงเกียรติ คณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่มีโอกาสได้หมดทุกท่าน

ที่มีส่วนผลักดันให้เกิดความสำเร็จต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

มยุรีญา แพงทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	1
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 กรอบแนวความคิด.....	6
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 นิยามศัพท์.....	11
2.1.1 การสร้างสรรค์.....	11
2.1.2 นาฏกรรม.....	12
2.1.3 การนำเสนอเครื่องแต่งกาย.....	13

2.1.4 เครื่องแต่งกายประจำชาติ.....	14
2.2 บทบาทของนาฏกรรม.....	14
2.3 ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงาม	16
2.4 หลักการสร้างสรรค้ นาฏกรรมไทย	25
2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย.....	35
3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3.3 ขอบเขตการวิจัย.....	36
3.4 แผนการดำเนินงานการวิจัย	37
3.5 วิธีการเก็บข้อมูล	38
3.6 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.7 การทดลองสร้างสรรค้ นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ.....	62
3.8 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการนำเสนอการสร้างสรรค์การ แสดง.....	109
3.9 การนำเสนอข้อมูล.....	110
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	112
4.1 ความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ	112
4.2 แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ	120
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	164
5.1 สรุปผลการศึกษา	164
5.2 การอภิปรายผล.....	169
5.3 ข้อเสนอแนะ	172
บรรณานุกรม.....	174

ประวัติผู้เขียน 175

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงแผนงานระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย.....	9
ตารางที่ 3.1 แผนการดำเนินงานโครงการวิจัย.....	37
ตารางที่ 3.2 นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยดั้งเดิม”	90
ตารางที่ 3.3 นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยประยุกต์”	93
ตารางที่ 3.4 นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยสร้างสรรค์”	98
ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ท่าทางนาฏกรรมไทยที่ปรากฏ.....	115
ตารางที่ 4.2 อธิบายการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยดั้งเดิม”	146
ตารางที่ 4.3 อธิบายการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยประยุกต์”	149
ตารางที่ 4.4 อธิบายการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยสร้างสรรค์”	153

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	7
ภาพที่ 2.1 ภาพนางสาวสยาม 5 สมัย	17
ภาพที่ 2.2 ตัวอย่างภาพนางสาวสยามในชุดกีฬา.....	17
ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างชุดประจำชาติยุคที่ 1	22
ภาพที่ 2.4 ตัวอย่างชุดประจำชาติยุคที่ 2	23
ภาพที่ 2.5 ตัวอย่างชุดประจำชาติยุคที่ 3	24
ภาพที่ 2.6 ตัวอย่างชุดประจำชาติยุคที่ 3.....	24
ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างภาพ อาจารย์ พีรมนต์ ชมธวัช	39
ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างภาพอาจารย์ ยุทธนา อัครเดชาพันธุ์.....	40
ภาพที่ 3.3 ตัวอย่างภาพอาจารย์ กล้ากุล อัครเดชาพันธุ์.....	41
ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างภาพ รศ.ดร. ดนัย เรียบสกุล	42
ภาพที่ 3.5 ตัวอย่างภาพ อาจารย์ เอกพล รัตน์ะ	42
ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างภาพ คุณ ประเสริฐ เติมจตุธรรม	43
ภาพที่ 3.7 ตัวอย่างภาพ คุณ ธเนษฐ ลักษณะวิลาส	44
ภาพที่ 3.8 ตัวอย่างภาพ คุณ อัครัช ภูษณพงษ์.....	45
ภาพที่ 3.9 ตัวอย่างภาพ คุณ จาตุรณ แร่เพชร	46
ภาพที่ 3.10 ตัวอย่างภาพ คุณ พีรณัฐ วิริยะ.....	47
ภาพที่ 3.11 ตัวอย่างภาพ อาจารย์ ศักดิ์สิทธิ์ พิศาลสุพงศ์.....	48
ภาพที่ 3.12 ตัวอย่างภาพ คุณ ขวลา ป็องขันธุ์.....	48
ภาพที่ 3.13 ตัวอย่างภาพ ผศ.ดร. วิทวัส กรมณีโรจน์.....	49
ภาพที่ 3.14 ตัวอย่างภาพ อาจารย์ ดร. อภิชาติ เกตุแก้ว	50

ภาพที่ 3.15 ตัวอย่างภาพ คุณ ชนันภรณ์ รสจันทน์.....	51
ภาพที่ 3.16 ตัวอย่างภาพ คุณ อนิพรณ์ เฉลิมบูรณะวงศ์.....	52
ภาพที่ 3.17 ตัวอย่างภาพ คุณ แอนนา เสืองามเอี่ยม	53
ภาพที่ 3.18 ผู้วิจัยสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วมรับฟังขั้นตอนและกระบวนการคัดเลือกชุดประจำชาติ	54
ภาพที่ 3.19 ผู้วิจัยสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วมชมบรรยากาศขั้นตอนและกระบวนการตรวจสอบและถ่ายภาพชุดประจำชาติ.....	55
ภาพที่ 3.20 ผู้วิจัยสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วมชมบรรยากาศการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023.....	56
ภาพที่ 3.21 ตัวอย่างภาพผ้าฝ้ายครามที่ถูกทอด้วยมือโดยกลุ่มแม่บ้านชาวสกลนคร	63
ภาพที่ 3.22 ตัวอย่างภาพเครื่องแต่งกายที่ผู้วิจัยใช้นำเสนอ	63
ภาพที่ 3.23 ตัวอย่างภาพเล็บภูไทที่ผู้วิจัยได้นำมาดัดแปลงให้เข้ากับเครื่องแต่งกาย	64
ภาพที่ 3.24 ตัวอย่างภาพเวทีลักษณะรูปตัว T.....	64
ภาพที่ 3.25 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	65
ภาพที่ 3.26 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	65
ภาพที่ 3.27 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	66
ภาพที่ 3.28 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	66
ภาพที่ 3.29 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	67
ภาพที่ 3.30 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	67
ภาพที่ 3.31 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	68
ภาพที่ 3.32 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	68
ภาพที่ 3.33 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	69
ภาพที่ 3.34 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	69
ภาพที่ 3.35 คิวอาร์โค้ดวิดีโอทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทย.....	70
ภาพที่ 3.36 ตัวอย่างรูปแบบเวทีในการทดลองการออกแบบสร้างสรรค์	75

ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ	125
ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ	126
ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ	127
ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ	127
ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ	128
ภาพที่ 4.9 ตัวอย่างเปรียบเทียบสรีระแบบ 9 ส่วน ระหว่างภาพเขียนและผู้แสดงแบบ	134
ภาพที่ 4.10 ตัวอย่างการฝึกทักษะการทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง	135
ภาพที่ 4.11 ตัวอย่างการฝึกทักษะการก้าวเท้าและการเดินบนรองเท้าส้นสูง	136
ภาพที่ 4.12 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของศีรษะ	137
ภาพที่ 4.13 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของไหล่	138
ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างรูปแบบท่าทางของแขนในลักษณะงอศอกระดับลำตัวส่วนล่าง	139
ภาพที่ 4.15 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของลำตัว	139
ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของสะโพก	140
ภาพที่ 4.17 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของขาและเท้า	141
ภาพที่ 4.18 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางการโพสท่าพื้นฐานของผู้แสดงแบบ	142
ภาพที่ 4.19 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางการโพสท่าพื้นฐานของผู้แสดงแบบ	144
ภาพที่ 4.20 คิวอาร์โค้ดวิดีโอการฝึกซ้อมลีลาท่าทางของตัวแทนนางงามประเทศไทย เพื่อนำเสนอ เครื่องแต่งกายประจำชาติในรอบการประกวดชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2023	162
ภาพที่ 4.21 ตัวอย่างภาพการฝึกซ้อมลีลาท่าทางของตัวแทนนางงามประเทศไทย เป็นการฝึกซ้อมการ นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรอบการประกวดชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2023	162

ภาพที่ 5.1 แผนภูมิสรุปแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ
..... 167

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

อุตสาหกรรมการประกวดนางงามกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน การจัดประกวดในเวทีระดับนานาชาติ มีการจัดการประกวดในรอบชุดประจำชาติเกิดขึ้นในหลายเวที อาทิเช่น เวทีนางสาวไทย (Miss Thailand), เวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ (Miss Universe Thailand), เวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์ (Miss Grand Thailand), เวทีมิสซูปราเนชันแนลไทยแลนด์ (Miss Supranational Thailand), เวทีมิสเตอร์ซูปราเนชันแนลไทยแลนด์ (Mister Supranational Thailand), เวทีมิสทิฟฟานียูนิเวิร์ส (Miss Tiffany's Universe) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการประกวดในรอบชุดประจำชาติบนเวทีการประกวดนางงาม เป็นที่นิยมและมีการให้ความสำคัญต่อการประกวดในรอบชุดประจำชาติเป็นอย่างมาก เนื่องจากการประกวดในรอบชุดประจำชาติเปรียบเสมือนการประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์วัฒนธรรม ผ่านเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อให้เกิดภาพจำต่อผู้ชมระดับนานาชาติว่านางงามแต่ละท่านมาจากประเทศไหน และหากตัวนางงามมีการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์จับใจผู้ชมระดับนานาชาติได้ ซึ่งจะกลายเป็นที่พูดถึงกัน เกิดเป็นกระแสความนิยมชมชอบจากสังคม การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรอบการประกวดชุดประจำชาติ มีการใช้ลีลาท่าทางด้านนาฏศิลป์ไทยเข้าไปผสมผสานเพื่อการนำเสนอ และกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติเริ่มปรากฏลีลาท่าทางนาฏศิลป์ไทยในการประกวดนางงามรอบชุดประจำชาติ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษารวบรวมข้อมูลความเป็นมาในการนำลีลาท่าทางนาฏศิลป์ไทยและกระบวนการสร้างสรรค์ลีลานาฏศิลป์ไทยเพื่อนำมาผสมผสานกับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ จึงเกิดการวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ นี้ขึ้น

เครื่องแต่งกายประจำชาติ คือ สิ่งที่มีมนุษย์นำมาใช้เป็นเครื่องห่อหุ้มร่างกายซึ่งบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชาตินั้น ๆ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต โดยมีส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) พัสตราภรณ์ หมายถึง เครื่องนุ่งห่มที่เป็นผ้า 2) อภรณ์ หมายถึง เครื่องประดับตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย 3) ศิราภรณ์ หมายถึง เครื่องประดับศีรษะ โดยทั่วไปมักใช้คำว่า “ชุด” แทน

คำว่า “เครื่องแต่งกาย” ดังนั้นในการกล่าวถึงเครื่องแต่งกายประเภทต่าง ๆ จึงมักขึ้นต้นด้วยคำว่า “ชุด” เช่น “ชุดไทย” หมายถึง เครื่องแต่งกายไทยในประเทศไทยปรากฏเครื่องแต่งกายประจำชาติหลากหลายรูปแบบ เช่น ชุดไทยสมัยต่าง ๆ ชุดไทยท้องถิ่น ชุดไทยพระราชนิยม ชุดไทยที่ใช้ในนาฏศิลป์ไทย และชุดไทยสร้างสรรค์

ปัจจุบันการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่เป็นที่รู้จักและอยู่ในกระแสนิยม คือ การเดินของนางงามในการประกวดนางงามรอบชุดประจำชาติ หมายถึง การเคลื่อนที่โดยการก้าวเท้าผนวกเข้ากับการเคลื่อนไหวสรีระร่างกายให้เกิดท่วงท่าลีลาระหว่างการเดิน โดยมีการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกให้สอดคล้องกับดนตรีและแนวคิดของเครื่องแต่งกายที่นางงามสวมใส่อันสะท้อนถึงประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตของประเทศที่นางงามเป็นตัวแทน อย่างไรก็ตามการเดินของนางงามในการประกวดรอบชุดประจำชาติเป็นส่วนหนึ่งที่สร้างความโดดเด่นในการประกวดให้แก่นางงาม หรืออาจกล่าวได้ว่า เครื่องแต่งกายประจำชาติช่วยส่งเสริมให้นางงามมีความโดดเด่นยิ่งขึ้นในการประกวดรายการนั้น

ที่ผ่านมาประเทศไทยได้ส่งนางงามตัวแทนประเทศเข้าร่วมประกวดในรายการ “ประกวดนางงามจักรวาล” หรือ “Miss Universe” (มิสยูนิเวิร์ส) และประสบความสำเร็จจากการประกวดรอบชุดประจำชาติหลายครั้ง เครื่องแต่งกายในการประกวดแต่ละครั้งผ่านการออกแบบและตัดเย็บอย่างประณีต อีกทั้งมีการสร้างสรรค์รูปแบบแปลกใหม่ให้เป็นที่กล่าวขานเสมอ สังเกตได้ว่าชุดประจำชานางงามตัวแทนประเทศไทยได้สะท้อนถึงเอกลักษณ์ในการประยุกต์ลักษณะเด่นต่าง ๆ ของเครื่องแต่งกายไทยเพื่อผสมผสานเข้ากับเครื่องประดับในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีการปรับเปลี่ยนไปตามแนวความคิดของนักออกแบบในแต่ละปีซึ่งรับหน้าที่สร้างสรรค์เครื่องแต่งกายขึ้น ซึ่งเป็นที่น่าสนใจสำหรับการนำลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายมาใช้ในการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้เรื่องชุดไทยและเครื่องประดับไทย¹

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเครื่องแต่งกายประจำชาตินั้นเป็นการบอกเล่าเรื่องราวในมิติต่าง ๆ ของชาติ ผู้ออกแบบสามารถหยิบยกเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่งที่ต้องการนำเสนอผ่านเครื่องแต่งกาย โดยอาศัยกระบวนการออกแบบและสร้างสรรค์ให้เกิดความลงตัว ทั้งรูปแบบของ

¹ดนัย เรียบสกุล. (2558). การออกแบบของที่ระลึกเรื่องชุดประจำชานางงามไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร. สำนักหอสมุด หน้า1

เสื้อผ้า อุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ในการนำเสนอ และลีลาท่าทางที่ต้องการนำเสนอผ่านเรือนร่างของผู้สวมใส่นั้นคือ “นางงามตัวแทนประเทศ”

การเดินทางสำหรับนางงามในรอบการประกวดเครื่องแต่งกายประจำชาติมักมีการเชื่อมโยงกับนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นการแสดงลีลาท่าทางที่มีความสำคัญในการสะท้อนเอกลักษณ์วัฒนธรรมประจำชาติ มีความสอดคล้องอันเป็นจุดมุ่งหมายเดียวกันกับเครื่องแต่งกาย คือ แสดงความเป็นตัวตนในการนำเสนอลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างนาฏศิลป์และทักษะการเดินทางของนางงามสำหรับการประกวดรอบชุดประจำชาติ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า “นาฏกรรม” คือ การละครหรือการฟ้อนรำ งานที่เกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราว และหมายความรวมถึงการแสดงโดยวิธีใบ้ด้วย แม้คำของ คำว่า “นาฏกรรม” คือ “นาฏ” ซึ่งนาฏศิลป์เป็นหน่วยย่อยของนาฏกรรม กล่าวได้ว่านาฏศิลป์เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึก เรื่องราว ผ่านร่างกาย

นาฏศิลป์เป็นศิลปะที่เน้นการเคลื่อนไหวร่างกายในเชิงกระบวนท่า การเต้น หรือการแสดงละคร ที่มีการดำเนินเรื่องเป็นสำคัญหรือกระบวนกรำเต้นที่เน้นการอวดทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายของตนเองขณะทำการแสดง เพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกตื่นตาประทับใจกับความสามารถในเชิงกระบวนท่าหรือการเต้นเฉพาะตัวของศิลปินผู้นั้น ขณะที่ปัจจุบันราชบัณฑิตยสภา สำนักศิลปกรรม สาขานาฏกรรม ใช้คำว่า “นาฏกรรม” หรือ “Performing Arts” (เพอร์ฟอร์มมิงอาร์ตส) หมายถึง การกำหนดเรียกวิชาสาขาหนึ่งในปัจจุบัน ที่มีการจัดการศึกษาด้านนาฏกรรมในระดับอุดมศึกษาโดยมีการเรียกเป็นหลายชื่อ เช่น นาฏศิลป์ นาฏยศิลป์ ศิลปะการแสดง ศิลปะการละคร ดังนั้นคำว่า “นาฏกรรม” จึงเป็นคำสำคัญที่มีความครอบคลุมถึงศาสตร์ทางด้านศิลปะการแสดงแขนงต่าง ๆ ที่ไม่ได้หมายความเฉพาะศิลปะการแสดงนาฏศิลป์เท่านั้น²

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา บทบาทของนาฏกรรมไทย มีส่วนในการสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติและเป็นสื่อการแสดงที่ช่วยส่งเสริมในการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของไทยในต่างประเทศ หนึ่งในนั้นที่ปรากฏ คือ การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติผ่านเวทีการประกวดนางงาม การเดินทางของนางงามสำหรับการประกวดรอบชุดประจำชาติมีความสำคัญในการนำเสนอเอกลักษณ์ความเป็นชาติไทย ส่วนความสำคัญของนาฏศิลป์ไทยที่ถูกนำไปใช้สำหรับนางงามในการ

² นาฏยกุล, ศ. (2565). การสร้างสรรค์งานทางนาฏศิลป์. โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา. หน้า 11

ประกวด คือ การเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึก เรื่องราว ให้สอดคล้องกับแนวคิดที่ผู้ออกแบบและสร้างสรรค์ได้กำหนดไว้ในการนำเสนอ ดังนั้นจึงปรากฏการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสร้างสรรค์ลีลาท่าทางขึ้นสำหรับการเดินของนางงามในการประกวดรอบชุดประจำชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นนำเสนอเอกลักษณ์ประจำชาติผ่านเครื่องแต่งกายและลีลาท่าทางของนางงามในขณะเดียวกัน

กระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ คือ การนำหลักการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยมาผนวกเข้ากับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติผ่านนางงาม โดยรวบรวมกระบวนการขั้นตอนแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติทั้งหมด 7 ประการ ได้แก่ 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาในการนำเสนอ 30-90 วินาที 4) รูปแบบเวทีการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมมอง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม 7) การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางการแสดงอารมณ์ความรู้สึก

บทบาทด้านนาฏศิลป์กับการประกวดชุดประจำชาตินับว่าเป็นสิ่งที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากการสร้างสรรค์นาฏยลีลาเข้าไปผสมผสานกับการเดินแบบเป็นการสร้างความแปลกใหม่เพื่อทำให้เกิดความโดดเด่นทั้งต่อผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกายและผู้ชม ผู้วิจัยจึงได้สร้างสรรค์นาฏยลีลาที่มีความสอดคล้องเครื่องแต่งกายที่ต้องการนำเสนอ โดยการสร้างสรรค์นาฏยลีลานั้นจะต้องสร้างสรรค์ให้อยู่ในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งมีเวลาค่อนข้างน้อย แต่จะต้องทำให้นาฏยลีลานั้นสร้างความน่าสนใจให้กับผู้ชม อีกทั้งสิ่งที่ควรคำนึงในการสร้างสรรค์นาฏยลีลาในการประกวดชุดประจำชาติ คือ ท่าทางที่นำไปใช้ต้องมีความสัมพันธ์กับเครื่องแต่งกาย พอร์มของเครื่องแต่งกาย เข้ากับหลักจารีตประเพณีวัฒนธรรมของไทย ไม่เกิดความขัดแย้งต่อหลักของนาฏศิลป์ไทยและคำนึงถึงความเหมาะสมหรือสมเหตุสมผล

จากข้อมูลดังกล่าวมา ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างนาฏกรรมกับการเดินของนางงามสำหรับการประกวดรอบชุดประจำชาติ อันมีบทบาทในการแสดงเอกลักษณ์ประจำชาติ อีกทั้งในกระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินี้ มีรายละเอียดที่แตกต่างจากกระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อการบันเทิงประเภทอื่น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติเพื่อรวบรวมข้อมูลให้เกิดเป็นแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยสำหรับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 ศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

1.2.2 ศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ด้านเนื้อหา ศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติของนางงามในการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติ โดยมีแหล่งสืบค้นข้อมูลดังนี้

- สำนักวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร
- อินเทอร์เน็ต

1.3.2 ด้านบุคคล เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง หรือเคยเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการสร้างสรรค์ลีลานาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ การสร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ รวมไปถึงผู้นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้สร้างสรรค์และออกแบบลีลานาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม

กลุ่มที่ 3 ผู้สร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์

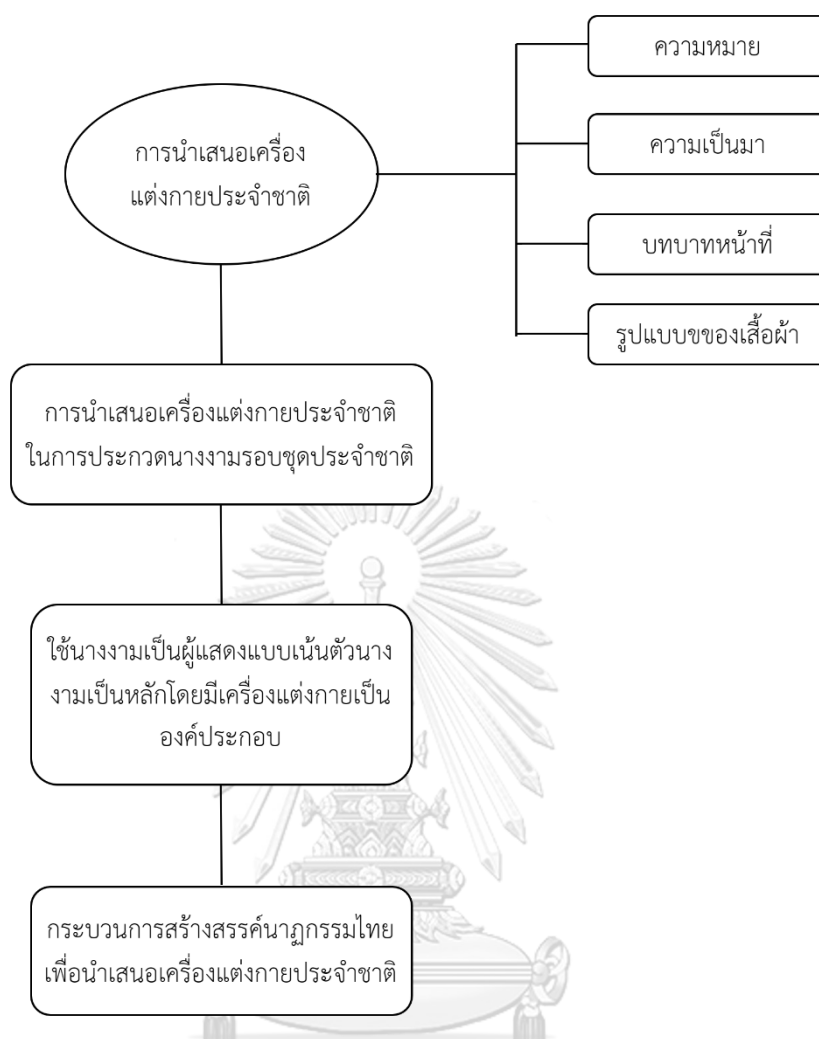
กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเวที และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนเดินบนนางงาม

กลุ่มที่ 5 ผู้มีประสบการณ์ในการแสดงแบบเครื่องแต่งกายบนเวทีมิสยูนิเวิร์ส

1.3.3 ด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาตั้งแต่ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2564 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2566

1.4 กรอบแนวคิด

แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เริ่มต้นจากการศึกษา “การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” โดยศึกษาความหมาย ความเป็นมา บทบาทหน้าที่ และรูปแบบของเสื้อผ้าในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อเป็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์แรกคือ ศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการศึกษา “การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงามรอบชุดประจำชาติ” โดยพบว่า การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงามรอบชุดประจำชาตินั้น ใช้นางงามเป็นผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกาย เน้นนำเสนอที่ตัวนางงามเป็นหลัก โดยมีเครื่องแต่งกายและลีลาท่าทางในการนำเสนอเครื่องแต่งกายเป็นองค์ประกอบซึ่งเป็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่สอง คือ ศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เมื่อได้มาซึ่งข้อมูลข้างต้นแล้วจึงทำการศึกษา “กระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ”

ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย

ที่มา : ผู้วิจัย

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ประกอบด้วย การค้นคว้าเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และการประเมินผลงาน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์สาระเชิงพรรณนา เพื่อเป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่มุ่งศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกาย และศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อรวบรวมข้อมูลให้เกิดเป็นแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยสำหรับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติต่อไป โดยประเด็นที่จะทำการอธิบายในบทนี้ประกอบด้วย 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย 3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการ

วิจัย 3.3 ขอบเขตการวิจัย 3.4 แผนการดำเนินการวิจัย 3.5 วิธีการเก็บข้อมูล 3.6 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล 3.7 การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ 3.8 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการนำเสนอการสร้างสรรค์การแสดง และ 3.9 การนำเสนอข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.3 ขอบเขตของการวิจัย
- 1.4 กรอบแนวความคิด
- 1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย
- 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 นิยามศัพท์
- 2.2 บทบาทของนาฏกรรม
- 2.3 ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ
- 2.4 หลักการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทย
- 2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย

- 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย
- 3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 ขอบเขตการวิจัย

แผนงาน	ระยะเวลาในการดำเนินงาน																
	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	
นำเสนอแนวคิด และผลงาน								→									
รวบรวมและ วิเคราะห์ความ คิดเห็น								→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
วิเคราะห์และ สรุปผล										→	→	→	→	→	→	→	→

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบถึงความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

1.5.2 ได้เรียนรู้แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การสร้างสรรค์ หมายถึง การนำความคิด จินตนาการ ประกอบกับข้อมูลทางวิชาการ มาสร้างชิ้นใหม่ให้เกิดความน่าสนใจและจะต้องไม่คัดลอกความคิดของผู้อื่น หรือทำซ้ำกับสิ่งที่มีอยู่แล้ว

1.6.2 นาฏกรรม หมายถึง งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า การเคลื่อนไหว หรือการแสดงที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราว สื่อให้เห็นถึงจินตนาการของผู้สร้าง

1.6.3 การนำเสนอเครื่องแต่งกาย หมายถึง การเคลื่อนไหวผ่านการเดินแบบที่มีรูปแบบเฉพาะในการนำเสนอเครื่องแต่งกายผ่านผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกาย

1.6.4 เครื่องแต่งกายประจำชาติ หมายถึง การออกแบบเครื่องแต่งกายที่สื่อถึงความเป็นตัวตน เอกลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของชาตินั้น ๆ หรือสิ่งที่ต้องการนำเสนอเพื่อให้ผู้ชมทราบถึงเจตนาของผู้ออกแบบในการกล่าวถึงชาติของตนผ่านเครื่องแต่งกาย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ตำรา วิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความ วารสาร และเอกสารตีพิมพ์อื่น ๆ สามารถจำแนกออกเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยพบหลายปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 นิยามศัพท์

2.2 บทบาทของนาฏกรรม

2.3 ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงาม

2.4 หลักการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทย

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 นิยามศัพท์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อใช้ในการอธิบายเกี่ยวกับนิยามศัพท์เฉพาะ และประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 การสร้างสรรค์

ปิ่นเกศ วัชรปาด ได้อธิบายเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ว่า “การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์หรือเรียกว่า นาฏยประดิษฐ์ เกิดจากผู้สร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ กำหนดแนวคิดรูปแบบ จากการสังสมประสบการณ์ขึ้นในชุดการแสดงใหม่อย่างเป็นระบบ ผ่านนักแสดงที่ถ่ายทอดเรื่องราว อาจเป็นผลงานเดี่ยวหรือกลุ่มก็ได้ การสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ มีความจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเภทของนาฏศิลป์ในโลก เพื่อการนำมาใช้เป็นรูปแบบการคิดสร้างสรรค์ผลงานชิ้นใหม่ การกำหนดประเภทนาฏศิลป์นั้นสามารถสรุปหลักการได้หลายลักษณะ แบ่งตามเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ แบบมาตรฐาน หรือแบบดั้งเดิม แบบพื้นเมือง หรือท้องถิ่น แบ่งตามยุคสมัยการเกิด

ก่อนและหลัง และการเกิดขึ้นใหม่โดยไม่ซ้ำของเดิม ในวงการนาฏศิลป์ไทยช่วง 50 ปีที่ผ่านมา พบว่า มีการกำหนดประเภทนาฏศิลป์เพิ่มเติมเพื่อให้เห็นถึงนาฏศิลป์ตามจารีตดั้งเดิม และนาฏศิลป์ที่ ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ทั้งนี้การเกิดขึ้นของนาฏศิลป์ในยุคใหม่นี้มีปัจจัยจากหลายสาเหตุ เกิดจากการ หลังไหลของอารยธรรมต่างชาติไม่ว่าจะเป็นชาติตะวันตก ตะวันออก เกิดจากสถาบันการศึกษาที่ผลิต สาขาวิชานาฏศิลป์ในระดับอุดมศึกษา เกิดจากการประกวดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ขึ้นใหม่จำนวนมาก ที่สำคัญคือ รูปแบบของ นาฏศิลป์สร้างสรรค์มิได้ถูกจำกัดอยู่ในวงการของศิลปินที่เป็นผู้ผลิตผลงานเพียงเท่านั้น นาฏศิลป์ สร้างสรรค์ในปัจจุบันถูกขยายต่อสู่วงการการศึกษาของไทยทุกระดับชั้น ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่มี ความสำคัญต่อประเทศชาติ”³

จากนิยามความหมายข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของคำว่า “สร้างสรรค์” คือ การริเริ่ม ความคิดในการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ในศาสตร์ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น วิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือศิลปกรรมศาสตร์ในแขนงต่าง ๆ ตามหลักการทฤษฎีอย่างมีเหตุมี ผล และมีจินตนาการเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดสิ่งเร้าต่อผู้ ตอบสนอง ต้องมีความยืดหยุ่น และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ สร้างสรรค์ผลงานให้เกิดคุณค่าและ ความงามตามวัตถุประสงค์ของผู้สร้างสรรค์ผลงาน

2.1.2 นาฏกรรม

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า “นาฏกรรม” คือ การละครหรือการฟ้อนรำ งานที่เกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราว และหมายความรวมถึงการแสดงโดยวิธีใบ้ ด้วยแม่คำของ คำว่า “นาฏกรรม” คือ “นาฏ” ซึ่งนาฏศิลป์เป็นหน่วยย่อยของนาฏกรรม กล่าวได้ว่านาฏศิลป์เป็นการ เคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึก เรื่องราว ผ่านร่างกาย

ศิริมงคล นาฏยกุล ได้อธิบายความหมายเกี่ยวกับนาฏกรรมสร้างสรรค์ คือ “กระบวนการสื่อสารที่ออกแบบสร้างขึ้นจากศิลปะและศาสตร์หลายสาขาที่มีอยู่แล้ว นำมาปรับปรุง ใหม่ให้อุดมด้วยวรรณรสอันโดดเด่นงดงาม มีรสนิยมสมเจตนาของของผู้สร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มภูมิปัญญา

³ วัชรปาณ, ป. (2559). การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี. หน้า 18.

และสุนทรียารมณ์ของผู้ชม วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ส่วนหนึ่งมักนำมาจากนาฏกรรมที่อยู่นอกวัฒนธรรมของผู้สร้างสรรค์”⁴

จากข้อความที่กล่าวทั้งหมดผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของคำว่า “นาฏกรรม” ว่า นาฏกรรมเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สรีระร่างกายในการเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดเป็นท่วงท่าลีลา อาทิจานพ็อน การรำ การเต้น รวมไปถึงการแสดงต่าง ๆ ล้วนเป็นนาฏกรรมทั้งสิ้น นาฏกรรมถือได้ว่าเป็นต้นแบบและต้นกำเนิดของศิลปะ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ช่วยจรรโลงจิตใจของมนุษย์ให้เกิดความผ่อนคลายและสบายใจจากความเครียด

2.1.3 การนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ณัฐชานา นวลยัง ได้กล่าวถึง เครื่องแต่งกาย คือ “สิ่งปกคลุมร่างกายเพื่อสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัยจากสภาพอากาศ ป้องกันโรคร้ายต่าง ๆ จากความจำเป็นนี้จึงเป็นแรงกระตุ้นทำให้เครื่องแต่งกายมีความสำคัญ เครื่องแต่งกายมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามสถานที่และวัฒนธรรม เช่น ประเทศที่อยู่ในภูมิอากาศที่หนาวเย็นมาก มนุษย์ในแถบภูมิภาคนี้จะสวมเสื้อผ้าซึ่งทำมาจากหนังหรือขนของสัตว์ เพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ส่วนในภูมิภาคที่มีอากาศร้อนอบอ้าว เสื้อผ้าที่สวมใส่จะทำจากเส้นใยบาง ๆ ซึ่งทำจากฝ้าย และผ้าไหม ทำให้ระบายอากาศได้ดี จะเห็นได้ว่าในแต่ละสถานที่จะมีการแต่งกายที่แตกต่างกันออกไป ตามความเหมาะสมของสถานที่นั้น ๆ และปัจจัยแวดล้อม มนุษย์มีสัญชาตญาณในการดำรงชีวิตและเอาตัวรอดจากภัยธรรมชาติ มีการปรับตัวและเรียนรู้ให้สามารถอยู่กับธรรมชาติได้ จึงผลิตเครื่องแต่งกายขึ้นมาเพื่อให้เหมาะสมกับตนเอง”⁵

จากข้อความที่กล่าวข้างต้น พบว่า “การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” เป็นการแสดงออกถึงเอกลักษณ์ประจำชาติเพื่อเผยแพร่กับคนไทยและต่างชาติได้ชม ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นจากการประกวดชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาล นอกจากนี้ การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ คือ นางงามผู้สวมใส่เครื่องแต่งกายจะต้องมีคุณสมบัติและทักษะที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีเปรียบดั่งนักแสดง โดยนางงามเป็นบุคคลที่มีฐานะเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร มีการเคลื่อนไหวที่เป็นรูปแบบเฉพาะของแต่ละบุคคล โดยอาศัยองค์ประกอบของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ที่ประกอบไป

⁴ นาฏยกุล, ศ. (2565). การสร้างสรรค์งานทางนาฏศิลป์. โรงพิมพ์คลังน่านานาวิทยา. หน้า12.

⁵ นวลยัง, ณ. (2560). “เครื่องแต่งกายที่เป็นสื่อสัญลักษณ์ในงานทัศนศิลป์ไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2557” (Publication Number 1) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร. หน้า 1994-2006.

ด้วย แนวคิดเครื่องแต่งกาย แนวเพลงที่ใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกาย ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกาย รูปแบบเวที ตำแหน่งของการเดิน และมุขก๊อ้ง คุณสมบัติของนางงาม ทักษะการเดินของนางงาม การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางและอารมณ์ ที่มีองค์ประกอบคล้ายกันกับการแสดงนาฏศิลป์ ซึ่งสอดคล้องกับการสร้างสรรค์การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ที่นับว่าเป็นนาฏกรรมอย่างหนึ่ง

2.1.4 เครื่องแต่งกายประจำชาติ

พวงผกา คุโรวาท ได้อธิบายถึงเครื่องแต่งกาย คือ “เป็นสิ่งที่ใช้ห่อหุ้มร่างกายของมนุษย์อยู่ควบคู่กับมนุษย์มาช้านาน และเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ที่มีความจำเป็นเช่นเดียวกับปัจจัยอื่น ๆ การแต่งกายของมนุษย์แต่ละเผ่าพันธุ์ สามารถค้นคว้าได้จากหลักฐานทางวรรณคดีและประวัติศาสตร์ เพื่อให้เป็นเครื่องช่วยชี้้นำให้รู้และเข้าใจถึงแนวทางการแต่งกาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคสมัยนั้น ๆ ในยุคก่อนประวัติศาสตร์มนุษย์ใช้เครื่องแต่งกายจากสิ่งที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ใบหญ้า หนังสัตว์ ฯลฯ ต่อมามนุษย์มีการเรียนรู้ถึงวิธีที่จะดัดแปลงการใช้เครื่องห่อหุ้มร่างกายจากธรรมชาติให้มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการแต่งกาย เช่น มีการผูก มัด สาน ถัก ทอ เป็นต้น เครื่องแต่งกายมีการวิวัฒนาการเรื่อยมาจนถึงการรู้จักใช้วิธีตัดและเย็บ จนในที่สุดได้กลายมาเป็นเทคโนโลยีจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้”⁶

दनัย เรียบสกุล ได้อธิบายถึงเครื่องแต่งกายประจำชาติ คือ “สิ่งที่สามารถแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาตินั้น ๆ ทั้งในเรื่องประเพณี วัฒนธรรม”⁷

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงขอสรุปนิยามศัพท์ของ “เครื่องแต่งกายประจำชาติ” ดังนี้ เครื่องแต่งกายประจำชาติ หมายถึง การออกแบบเครื่องแต่งกายที่สื่อถึงความเป็นตัวตน เอกลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของชาตินั้น ๆ หรือสิ่งที่ต้องการนำเสนอเพื่อให้ผู้ชมทราบถึงเจตนาของผู้ออกแบบในการกล่าวถึงชาติของตนผ่านเครื่องแต่งกาย

2.2 บทบาทของนาฏกรรม

ประวิทย์ ฤทธิบุญ ได้กล่าวถึงบริบทของนาฏกรรมไทยในสังคม ดังนี้

“นาฏศิลป์ไทยในอดีตล้วนมีบทบาทสำคัญที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของคนมาตั้งแต่ครั้งอดีตกาล ที่มีการสืบทอดกันมาช้านานโดยใช้ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นสื่อในการแสดงให้

⁶คุโรวาท, พ. (2530). คู่มือประวัติเครื่องแต่งกาย. สำนักพิมพ์อักษรพิทย. หน้า 2.

⁷दनัย เรียบสกุล. (2558). การออกแบบของที่ระลึกเรื่องชุดประจำชาตินางงามไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร. สำนักหอสมุด หน้า 1.

เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมในแต่ละยุคสมัยที่ถูกถ่ายทอดผ่านจารีต ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่าง ๆ ที่ทำให้คนในสังคมเห็นว่าสิ่งที่ปฏิบัติสืบทอดกันมานั้น เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ และเก็บรักษาไว้ เพราะสมัยอดีตการใช้การเรียนรู้ผ่านวิถีชีวิตของคนในสังคมที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนา พิธีกรรม โดยเฉพาะพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนถึงตาย บทบาทในงานประเพณีสำคัญและพิธีกรรมต่าง ๆ รวมถึงการสร้างความบันเทิงให้กับผู้คนในสังคม เมื่อสังคมยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นาฏศิลป์ไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตัวเองจากที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่ต้องการแสดงออกอย่างในอดีต มาเป็นบทบาททางด้านต่าง ๆ ที่มีบทบาทและความสำคัญอยู่ในปัจจุบันนี้

บทบาททางธุรกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งบทบาทนี้เห็นได้อย่างชัดเจนในการแสดงนาฏศิลป์ตามงานเทศกาลท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ภาครัฐหรือเอกชนจัดขึ้น จะต้องมินาฏศิลป์ไทยเข้าไปเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นรูปแบบมหรสพสมโภช หรือการแสดงแสงเสียง สื่อผสม โดยศิลปะการแสดงเหล่านี้ถือเป็นจุดขายที่สำคัญ นอกเหนือจากนี้ยังมีโรงละครของเอกชนเปิดทำการแสดงเพื่อให้ชาวต่างชาติหรือผู้ที่สนใจเข้าชม เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ความเป็นเอกลักษณ์ซึ่งจะดำเนินการในรูปแบบธุรกิจอย่างชัดเจน

บทบาทในการอนุรักษ์และเผยแพร่เอกลักษณ์ของชาติ ปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติมีอิทธิพลแพร่หลายเข้ามาอย่างมากในสังคมไทย และอาจมีแนวโน้มเป็นไปได้ว่าอนาคตประเทศไทยอาจถูกกลืนกินทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นการอ้างซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของชาติในด้านต่าง ๆ โดยใช้วิธีการเผยแพร่ อนุรักษ์ และสร้างสรรค์ศิลปะการแสดง นอกจากนี้ยังเป็น การประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่านาฏศิลป์ไทยได้ปรับตัวให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมไทย ช่วยสร้างอาชีพให้กับผู้คนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างสังคมหนึ่งกับอีกสังคมหนึ่ง ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติให้ชัดเจน ส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจนรายได้เข้าประเทศ และอื่น ๆ อีกมากมายที่สอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม”⁸

⁸ ฤทธิบูลย์, ป. “นาฏศิลป์ไทย : สื่อทางวัฒนธรรมที่มากกว่าความบันเทิง”. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ วิชาการ วิจัย และงานสร้างสรรค์ ราชชมงคลธัญบุรี, 106-137.

จากประเด็นข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นาฏกรรม มีบทบาทสำคัญกับวิถีชีวิตของคนมาช้านาน สืบให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในสังคม เช่น บทบาททางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เห็นชัดได้ตามเทศกาลต่าง ๆ ที่ศิลปะการแสดงได้มีส่วนเกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ และบทบาทในการอนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติ เพื่อให้ศิลปะการแสดงประจำชาติยังคงอยู่คู่ชาติไทยสืบไป

ผู้วิจัยพบว่า บทบาทของนาฏกรรมไทย เป็นส่วนของการสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประจำชาติ อีกประเด็นคือเป็นสื่อในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ อีกทั้งยังประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยในระดับนานาชาติ หรือบางครั้งนาฏกรรมก็ยังเป็นสื่อหรือเครื่องมือที่ใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติผ่านเวทีการประกวดนางงาม

2.3 ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงาม

เมนาถ ธนลักษณะณี ได้อธิบายถึงความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติ ไว้ดังนี้

“พัฒนาการประกวดนางสาวสยาม สุ่มิสยามนิเวร์สไทยแลนด์ สยามประเทศจัดประกวดนางงามขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งเรียกว่า การประกวดนางสาวสยาม ในปี พ.ศ. 2477 ในยุคแรกเป็นกิจกรรมส่งเสริมงานฉลองรัฐธรรมนูญ ต่อมาเป็นการคัดเลือกตัวแทนสตรีไทยไปประกวดนางงามจักรวาล โดยเริ่มต้นส่งตัวแทนสาวงามเข้าประกวดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2497 เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ ให้เป็นที่รู้จักแก่ต่างประเทศ ซึ่งมีทำหน้าที่เป็นทูตวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก เวทีนี้ถูกจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2477 หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ซึ่งรัฐบาลได้จัดการประกวดขึ้นพร้อม ๆ กับงานเฉลิมฉลองรัฐธรรมนูญปีที่สอง บริเวณพื้นที่พระราชอุทยานสราญรมย์ ซึ่งเป็นสโมสรคณะราษฎร โดยใช้ชื่อการประกวดว่า ว่านางสาวสยาม การจัดการประกวดครั้งนี้ถือว่าจัดขึ้นเป็นปีแรกโดยกำหนดจัดขึ้น 5 วันคือวันที่ 8 -12 ธันวาคม พ.ศ. 2477 โดยผู้เข้าประกวดแต่งกายด้วยชุดไทยหม่มสไบเฉียง นุ่งซิ่นยาวกรอมเท้า

ภาพที่ 2.1 ภาพนางสาวสยาม 5 สมัย

ที่มา : เมนาถ รัชฉณมณี

ต่อมาในพ.ศ. 2482 จึงเปลี่ยนเป็นชุดเสื้อกระโปรงติดกันตัดเย็บด้วยผ้าไหมของไทย เสื้อเปิดหลัง กางเกง กระโปรงยาวถึงเข่า และได้เพิ่มการสวมใส่ชุดกีฬา กางเกงขาสั้น เสื้อแขนกุดเปิดหลัง

ภาพที่ 2.2 ตัวอย่างภาพนางสาวสยามในชุดกีฬา

ที่มา : เมนาถ รัชฉณมณี

เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขครั้งที่ 1 ว่าด้วยนามของประเทศ พ.ศ. 2482 กำหนดเรียกนาม ของประเทศว่าประเทศไทยตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นใด ซึ่ง

ใช้คำว่า “สยาม” ให้ใช้คำว่า “ไทย” แทน ดังนั้น การประกวด “นางสาวสยาม” จึงเปลี่ยนชื่อมาใช้เป็นการประกวด “นางสาวไทย” นับตั้งแต่ พ.ศ. 2482

ต่อมาในปี พ.ศ. 2503 สมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒวิद्याลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดงานวิชาวุฒินุสรณ์ และได้เริ่มทดลองจัดประกวดนางงามวิชาวุฒ 4 ชั้น ซึ่งเป็นงานที่สมาคมฯ จัดขึ้นโดยมีจุดประสงค์ประสงค์ น้อมรำลึกถึงองค์รัชกาล 6 และสร้างความบันเทิงให้กับบรรดาประชาชนที่มาร่วมงาน และจัดขึ้นในบริเวณพระราชอุทยานสราญรมย์ วัตถุประสงค์ในการจัดประกวดนางสาวไทย ทางผู้จัดต้องการให้มีผลส่งเสริมเศรษฐกิจ โดยให้นางสาวไทยเป็นตัวแทนสื่อเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศ ในรูปแบบของการเข้าร่วมประกวดนางงามในเวทีต่างชาติระดับโลก ซึ่งผลที่คาดหวังคือให้ชาวต่างชาติได้รู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ด้วยผลการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวให้มีมากขึ้น

จากนั้น พ.ศ. 2507 คณะกรรมการการจัดงานวิชาวุฒินุสรณ์ ได้มีความประสงค์ให้มีการเปลี่ยนชื่อการประกวดจากนางงามวิชาวุฒ เป็นการประกวดนางสาวไทยอีกครั้ง และในปี พ.ศ. 2516 ได้เกิดเหตุการณ์ไม่สงบขึ้นในบ้านเมือง การประกวดนางสาวไทยจึงได้หยุดจัด ซึ่งระหว่างปี พ.ศ.2515 - พ.ศ.2526 แม้จะไม่มีประกวดนางสาวไทย แต่ลิขสิทธิ์ในการส่งตัวแทนสาวไทยไปร่วมประกวด Miss Universe อยู่กับเวทีการประกวด “นางสาวไทยจักรวาล” โดยมีถ่ายทอดการประกวดจากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 จัดการประกวดโดยคุณศักดิ์ จาตุรจินดา เป็นผู้ถือลิขสิทธิ์จัดประกวดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 มาจนถึงปี พ.ศ. 2526

ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 สมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒวิद्याลัยฯ นายชาติเชื้อ วรรณสุต นายกสมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒวิद्याลัยฯ และเป็นผู้ดำเนินการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ได้ต้องการจัดประกวดนางสาวไทยขึ้น โดยการประกวดครั้งนี้จะมีการคัดเลือกตัวแทนสาวไทยไปประกวดที่เวทีนางงามจักรวาล และเนื่องจากมีปัญหาเรื่องสิทธิประโยชน์ในการใช้ชื่อ "นางสาวไทย" ซึ่งเจ้าของลิขสิทธิ์เดิม คือสมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒฯ กับเจ้าของสิทธิในการจัดการประกวดคัดเลือกตัวแทนสาวไทยไปประกวดนางงามจักรวาล คือ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ทั้งสองฝ่ายจึงได้ตกลงแยกกันจัดการประกวด โดยทางสมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒฯ ยังคงจัดการประกวดในชื่อ นางสาวไทย ต่อไป แต่นางสาวไทยไม่ได้สิทธิไปประกวดนางงามจักรวาลอีกต่อไป และสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ก็ได้สิทธิในการคัดเลือกตัวแทนสาวไทยไปประกวดที่เวทีนางงามจักรวาลต่อไปจนถึงสิ้นสุดในปี พ.ศ. 2542

และในปี พ.ศ. 2543 คุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์ ในนามช่อง 7 สี ได้เปลี่ยนมาใช้ชื่อการประกวดที่ได้รับสิทธิ์ไปประกวดนางงามจักรวาลว่า “มิสไทยแลนด์ยูนิเวิร์ส” จากนั้น คุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์ จึงเปลี่ยนชื่อการประกวดอีกครั้งเป็น “มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์” และทำการจัดการประกวดต่อไป โดยคุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์ ถือเป็นผู้ได้สิทธิ์ในการส่งผู้ชนะการประกวดจากเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ เข้าประกวดยังเวทีนางงามจักรวาล มิสยูนิเวิร์ส (Miss Universe) และได้สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2561

ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 บริษัท ทีพีเอ็น โกลบอล (TPN Global) ได้กลายมาเป็นผู้ถือสิทธิ์ในการส่งผู้ชนะการประกวดจากเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ สู่วีทีนางงามจักรวาล มิสยูนิเวิร์ส (Miss Universe) นำโดย คุณปิยาภรณ์ แสนโกศิก หรือ บั๊ย TPN ผู้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการบริษัท ทีพีเอ็น โกลบอล ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้มากความสามารถและมีชื่อเสียงมากในวงการการส่งนางงามเข้าประกวด ทั้งยังเป็นผู้ถือสิทธิ์ในการจัดประกวด มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ (Miss Universe Thailand) และนางสาวไทย ประจำปี พ.ศ. 2565 อีกด้วย”⁹

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผู้ถือสิทธิ์ในการส่งผู้เข้าประกวดนางงามจักรวาล มิสยูนิเวิร์ส (Miss Universe) รวมทั้งสิ้นแบ่งเป็น 5 ยุค ดังนี้ ยุคที่ 1 : ปี พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2517 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒิชัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ยุคที่ 2 : ปี พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2526 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒิชัยในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดย คุณศักดิ์ จาตุรจินดา ยุคที่ 3 : ปี พ.ศ. 2527 - พ.ศ. 2542 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒิชัยในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดย คุณชาติเชื้อ วรรณสุต ยุคที่ 4 : ปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2561 ถือสิทธิ์โดยสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 นำโดย คุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์ และยุคที่ 5 : ปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2566 ถือสิทธิ์โดย บริษัท ทีพีเอ็น โกลบอล (TPN Global) นำโดยคุณ ปิยาภรณ์ แสนโกศิก และยังมีจัดการประกวดนางงามจักรวาลดำเนินมาถึงปัจจุบัน เรียกได้ว่าเป็นเวทีการประกวดนางงามที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานที่สุดบนเวทีการประกวดนางงามในประเทศไทย อีกทั้งยังปรากฏรายการการประกวดรอบชุดประจำชาติตั้งแต่ริเริ่มจัดประกวดนางงามจักรวาลระดับนานาชาติอีกด้วย

⁹เมนาถ ธนลักษณ์ณี. (2560). พัฒนาการชุดประจำชาติของนางงามไทยในการประกวดนางงามจักรวาล มหาวิทยาลัยศิลปากร]. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ แผนก ๗ ระดับปริญญา มหาบัณฑิตภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะบัณฑิตวิทยาลัย หน้า 4-8.

ความเป็นมาของการประกวดในรอบชุดประจำชาติบนเวทีประกวดนางงามจักรวาล

दनัย เรียบสกุล ได้อธิบายเกี่ยวกับความเป็นมาของการประกวดในรอบชุดประจำชาติบนเวทีประกวดนางงามจักรวาล ไว้ว่า

“การประกวดรอบชุดประจำชาติเป็นการประกวดที่นำเสนอถึงความเป็นตัวตนของชาตินั้น ๆ ผ่านการออกแบบเครื่องแต่งกาย ซึ่งชุดประจำชาติที่ตินั้นควรจะออกแบบให้สามารถบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชาติได้ในครั้งแรกที่มอง การประกวดนางงามเริ่มมีขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ.2477 โดยเริ่มต้นส่งตัวแทนสาวงามเข้าประกวดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2497 สิ่งสำคัญของการประกวดนอกจากความสวยงามของหญิงสาวแล้ว ก็ยังมีเสื้อผ้าอาภรณ์ที่สวมใส่ ซึ่งในการประกวดแต่ละปีชุดเหล่านี้จะมีการออกแบบขึ้นใหม่ การเริ่มต้นในการประกวดนั้นชุดไทยที่หญิงงามสวมใส่เข้าร่วมประกวดได้แรงบันดาลใจมาจากชุดประจำชาติไทย ที่เป็นพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พันปีหลวง และใช้กันมายาวนานกว่าทศวรรษ ภายหลังจากต่อมาได้มีกระแสนิยมในการแต่งกายจากต่างประเทศ เข้าในประเทศไทยอย่างมาก เพื่อการพัฒนาประเทศจึงคาดได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้การสร้างแบบแผนชุดไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเริ่มมีการจับชุดประจำชาติไทยมาประยุกต์เพื่อส่งประกวดในเวทีนางงามจักรวาล ซึ่งเป็นชุดประจำชาติไทยที่ถูกจัดสร้างโดยมีการออกแบบประดับตกแต่งให้เข้ากัน มีความสวยงามและทันต่อยุคสมัย สิ่งสำคัญที่เพิ่มเติมมาจากการประยุกต์นั้นคือ แนวความคิดที่กำกับการออกแบบมาเสมอ เหมือนกับชุดเหล่านี้เป็นงานศิลปะชิ้นหนึ่ง ทั้งนี้แนวความคิดในแต่ละปีย่อมต่างกันไปด้วย ซึ่งการออกแบบชุดต่าง ๆ ก่อนจะนำไปให้สาวไทยสวมใส่ในการประกวดนั้น เกิดจากแนวความคิดของเหล่าดีไซเนอร์ที่หลากหลาย ที่มีสิ่งสำคัญที่จะบอกได้ว่ากระแสโลกนั้นได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการออกแบบของชุด ประเทศไทยส่งชุดประจำชาติไปประกวดยังเวทีระดับโลก โดยบางชุดช่อนัยยะแอบแฝงมีอิทธิพลของความนิยมในศิลปะ เช่น ศิลปะที่มีแนวคิดกำกับ ใช้ระบบสัญลักษณ์มาเป็นตัวกำหนดชิ้นงานในการออกแบบแทนต้นแบบอย่างชุดไทยพระราชนิยม ซึ่งดีไซเนอร์ในแต่ละปีล้วนมีการสร้างสรรค์งานบนพื้นฐานกระแสของอิทธิพลนั้นโดยที่ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายไม่รู้ตัว”¹⁰

¹⁰ เรียบสกุล, ด. “วิวัฒนาการชุดประจำชาติ ไทยบนเวทีประกวดนางงามจักรวาล ระหว่างปี 2547-2553”. วารสารวิชาการ AJNU ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 87.

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประกวดในรอบชุดประจำชาติบนเวทีประกวดนางงามจักรวาล “ชุดประจำชาติ” เป็นสื่อหนึ่งที่ผู้ออกแบบชุดใช้แสดงถึงอัตลักษณ์ของประเทศ การแต่งกายชุดประจำชาติ นั้นถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ประจำชาติ ศิลปะ วิถีชีวิต ความเชื่อของแต่ละประเทศ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนา ปรับเปลี่ยน และบูรณาการไปตามยุคสมัย เทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญของชีวิตมนุษย์ และยังมีการนำเสนอชุดประจำชาติผ่านตัวนางงาม

จากข้อมูลทั้งหมดข้างต้นที่กล่าวมาเกี่ยวกับความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยต้องการทราบถึงจุดกำเนิดของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่มีวิวัฒนาการในแต่ละช่วงต่างกัน แต่ยังคงแนวคิดไว้เช่นเดิม นั่นคือ การคงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย นำเสนอวัฒนธรรม ประเพณีผ่านเครื่องแต่งกายประจำชาติที่ผสมผสานความเป็นปัจจุบันเข้าไปให้ทันสมัยมากขึ้น นอกจากนี้ยังควรคำนึงถึงจารีตประเพณีที่ต้องดำรงรักษาไว้

ชุดประจำชาติไทยที่ตัวแทนหญิงไทยได้สวมใส่ในประกวดบนเวทีนางงามจักรวาล ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 2497 – 2566

เมนาถ ธนลักษณะณิ ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลชุดประจำชาติไทยที่ตัวแทนหญิงไทยได้สวมใส่ในประกวดบนเวทีนางงามจักรวาล ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 2497 – 2566 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

“ชุดประจำชาติไทยที่หญิงไทยได้สวมใส่ประกวดบนเวทีนางงามจักรวาล ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 2497 - 2566 มีนางงามสู่เวทีนางงามจักรวาลทั้งหมด 60 คน โดยรูปแบบของชุดเรียงตามแต่ละปี (ไม่รวมนางสาวสยามและนางสาวไทย ก่อนพ.ศ. 2497 เนื่องจากไม่ได้ไปประกวดนางงามจักรวาล) ซึ่งวิเคราะห์แนวความคิดการออกแบบ กระแสนิยม และการประดับตกแต่ง ชุดประจำชาติไทยที่ได้รับรางวัลในการประกวดบนเวทีนางงามจักรวาล ทั้งนี้ชุดประจำชาติไทยที่นำไปประกวดบนเวทีนางงามจักรวาลนั้น ชาวต่างประเทศเรียกว่า National Costume จากอดีตถึงปัจจุบันจากตารางด้านล่างนั้น จะเห็นพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง ในเชิงของรูปแบบชุดที่สวมใส่และแนวความคิดในการออกแบบได้อย่างชัดเจน โดยแบ่งกลุ่มพิจารณา 3 ช่วงเวลาด้วยกัน

1. พ.ศ. 2497 – 2517 เป็นช่วงปีแรก ๆ ของการส่งหญิงงามไทยไปประกวดบนเวทีนางงามจักรวาล โดยชุดที่สวมใส่นั้นถูกถอดแบบมาจากชุดไทยพระราชานิยมเป็นส่วนมาก ซึ่ง

จะมีชุดที่แสดงออกถึง ต่างจากเดิม คือ ชุดละครไทย ใน พ.ศ. 2512 และชุดชาวเขาในปี พ.ศ. 2514

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างชุดประจำชาติยุคที่ 1

ที่มา : เมณฑา ธนลักษณ์ณี

2. พ.ศ. 2518 - 2543 ในยุคนี้ยังมีความนิยมในการนำชุดไทยพระราชานิยมเป็นต้นแบบหลักในการออกแบบตัดเย็บประยุกต์ ให้หญิงไทยสวมใส่เข้าประกวดบนเวทีนางงามจักรวาล โดยใช้วิธีการสลัปลับเปลี่ยนรูปแบบและสีสันทนของชุดไทยพระราชานิยม ให้แตกต่างกันออกไปในแต่ละปี โดยการตกแต่งประดับเพิ่มเติมนั้นยังไม่มีมากนัก ในยุคสมัยนี้เรียกได้ว่าเป็นยุคของชุดไทยประยุกต์ โดยมีห้องเสื้อระพีเป็นหลักในการออกแบบ และดีไซน์เนอร์ที่โด่งดังที่สุดสำหรับเวทีประกวดนางงามจักรวาล ในยุคสมัยนี้ คือ คุณฉวีจันทร์ บุญรัตน์นะพันธ์ เจ้าของห้องเสื้อระพี จากการได้สัมภาษณ์เก็บข้อมูลจาก พ.ต.อ.ส.พ.ญ. นาทยา นครชัย ซึ่งเป็นลูกสาวของคุณฉวีจันทร์ พบว่าแนวความคิดในการออกแบบชุดจากระพีนั้น ล้วนมาจากชุดไทยพระราชานิยมเป็นต้นแบบหลัก คือนำแบบของชุดไทยพระราชานิยมมาประยุกต์ โดยวิธีการเพิ่มการปักลวดลายและปักเลื่อม การเลือกใช้ผ้าไทยเป็นหลักในการตัดเย็บ ปรับทรวดทรงชุดให้ชุดเข้ากับยุคสมัยมากขึ้น และมีเทคนิคการตัดเย็บแบบฝรั่งเข้ามาพัฒนา เช่น การใช้ซิปลิ้นชุดเดรสเข้ามาใส่ในชุดไทยพระราชานิยม เพื่อให้สาวงามของไทยสวมใส่ขึ้นประกวดได้อย่างสะดวกสบาย เนื่องจากนางงามในยุคนี้จำเป็นต้องมีการแต่งตัวด้วยตนเอง ในการประกวดต้องใช้การเปลี่ยนชุดอย่างรวดเร็วเนื่องจากมีเวลาจำกัด เพื่อขึ้นเวทีประกวดในชุดแบบอื่น ๆ ต่อไป

ภาพที่ 2.4 ตัวอย่างชุดประจำชาติยุคที่ 2

ที่มา : เมนาถ ธนลักษณ์ณี

3. พ.ศ. 2544 - 2566 ในปี พ.ศ. 2544 เป็นช่วงยุคสมัยที่มีการฉีกแนวการออกแบบที่ดูแตกต่างไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด ชุดแรกที่ต่างไปจากชุดไทยพระราชนิยม นั่นคือชุดในปี 2544 ออกแบบมาในรูปแบบชุดไทยละคร โดย อ.ดร.อนุชา ทิรคานนท์ สวมใส่โดยคุณ วรินทร์ ผดุงวิทย์ ซึ่งออกแบบในแนวความคิดที่เรียบง่าย โดยพิจารณาจากความเหมาะสม ลักษณะของผู้สวมใส่ โดยพื้นฐานของผู้สวมใส่นั้นเป็นผู้ที่ศึกษาอยู่ในวิชานาฏศิลป์ จึงทำให้เกิดความคิดออกแบบชุดไทยละครเพื่อให้การนำเสนอชุดไทยออกมาในรูปแบบที่ผู้สวมใส่นัด และอ่อนช้อยสวยงาม ในส่วนของผ้าจะมีการเลือกผ้ายกล้าพามาตัดเย็บเป็นผ้านุ่งเพื่อให้เห็นอีกนัยยะหนึ่งของเอกลักษณ์แบบไทยจากผ้าไทย และต่อมาถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการออกแบบชุดประจำชาตินั้น มีการออกแบบชุดที่มีพัฒนาการก้าวกระโดดไปจากเดิม สังเกตได้ว่าจะไม่เหลือเค้าโครงของความเป็นชุดไทยพระราชนิยมเหลืออยู่เลยหลังจากปี 2544 แต่จะปรับเปลี่ยนมาเน้นแนวความคิดการวางคอนเซ็ปต์แนวความคิดในการออกแบบ ความอลังการและความละเอียดในการเลือกใช้วัสดุที่แปลกไป โดยเฉพาะการใช้ผ้ามาประกอบเป็นชุด ให้ดูสวยและยิ่งใหญ่มากขึ้นกว่าเดิม และมีอุปกรณ์ประกอบกับชุด เพื่อการนำเสนอชุดต่อหน้ากรรมการในขณะที่จะประกวดด้วย”¹¹

¹¹เมนาถ ธนลักษณ์ณี. (2560). พัฒนาการชุดประจำชาติของนางงามไทยในการประกวดนางงามจักรวาล มหาวิทยาลัยศิลปากร]. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ แผน ข ระดับปริญญา มหาบัณฑิตภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะบัณฑิตวิทยาลัย หน้า 21-27.

ภาพที่ 2.5 ตัวอย่างชุดประจำชาติยุคที่ 3
ที่มา : เมนาถ รัตนชัยมณี

ภาพที่ 2.6 ตัวอย่างชุดประจำชาติยุคที่ 3
ที่มา : ผู้วิจัย

จากข้อมูลข้างต้น ผู้ออกแบบต้องการทราบถึงความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีการประกวดนางงามจักรวาลในรอบชุดประจำชาติ เพื่อศึกษารูปแบบของเครื่องแต่งกายประจำชาติว่ามีรูปแบบลักษณะใดบ้างที่ปรากฏ และจึงจะนำไปวิเคราะห์การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่ปรากฏลีลาท่าทางนาฏกรรมไทยในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในบทที่ 4

2.4 หลักการสร้างสรรค้นาฏกรรมไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหากระบวนการสร้างสรรค์ จากหนังสือ “นาฏยศิลป์ปริทรรศน์” โดย สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ได้รวบรวมองค์ความรู้ด้านการสร้างสรรค์และศิลปะการแสดง มีรายละเอียด ดังนี้

“นาฏยประดิษฐ์ หมายถึง การคิด การออกแบบ และการสร้างสรรค์ แนวคิด รูปแบบ กลวิธีของนาฏยศิลป์ชุดหนึ่ง ที่แสดงโดยผู้แสดงคนเดียวหรือหลายคน ทั้งนี้รวมถึง การปรับปรุงผลงานในอดีต นาฏยประดิษฐ์ จึงเป็นการทำงานที่ครอบคลุม ปรึชญา เนื้อหา ความหมาย ท่ารำ ท่าเต้น การแปรแถว การตั้งซุ้ม การแสดงเดี่ยว การแสดงหมู่ การกำหนดดนตรี เพลง เครื่องแต่งกาย ฉาก และ ส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญในการทำให้นาฏยศิลป์ชุดหนึ่งสมบูรณ์ตามที่ตั้งใจไว้ ผู้ออกแบบนาฏยศิลป์ เรียกกันโดยทั่วไปว่า ผู้อำนวยการฝึกซ้อม หรือ ผู้ประดิษฐ์ท่ารำ แต่ในที่นี้ ขอเสนอคำใหม่ว่า นักนาฏยประดิษฐ์ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Choreographer

โดยมีการทำงานเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การคิดให้นาฏยศิลป์
2. การกำหนดความคิดหลัก
3. การประมวลข้อมูล
4. การกำหนดขอบเขต
5. การกำหนดรูปแบบ
6. การกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ
7. การออกแบบนาฏยศิลป์

ขั้นตอนในการออกแบบนาฏยศิลป์ นักนาฏยศิลป์มีวิธีการทำงานการออกแบบนาฏยศิลป์แตกต่างกันเป็นการเฉพาะของตน แต่ในที่นี้จะได้กำหนดขั้นตอนไว้เพื่อให้สะดวกแก่การออกแบบสำหรับนักนาฏยประดิษฐ์ เมื่อนักนาฏยประดิษฐ์ได้คำนึงถึงหลักการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแต่ต้นแล้ว ก็ถึงเวลาออกแบบจริง ๆ การออกแบบทางนาฏยศิลป์มีวิธี และ

ขั้นตอนคล้ายคลึงกันศิลปะสาขาอื่น ๆ คือ 1. กำหนดโครงร่างโดยรวม 2. การแบ่งช่วงอารมณ์ 3. ท่าทางและทิศทาง และ 4. การลงรายละเอียด”¹²

นอกจากนี้ยังมีนิกวิชาการอีกท่าน ได้เรียบเรียงและอธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบพื้นฐานการสร้างสรรคงานทางด้านนาฏศิลป์ จากหนังสือ “พื้นฐานนาฏยประดิษฐ์ Choreography” โดย มาลินี อาชายุทธการ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นที่จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“การแสดงออกทางอารมณ์ EMOTION การสื่ออารมณ์ในการแสดงนั้น สามารถกระทำได้โดย การแสดงออกทางสีหน้า การแสดงออกทางท่าทาง ซึ่งในการแสดงส่วนใหญ่จะนิยมใช้วิธีการแสดงออกทั้งสองแบบเป็นหลักสำคัญ

- **การแสดงออกทางสีหน้า** วิธีนี้เป็นการแสดงออกที่สมจริงมากที่สุด เพราะเป็นการนำอารมณ์ความรู้สึกทางธรรมชาติที่ปรากฏในชีวิตจริงมาแสดงให้ปรากฏแก่ผู้ชม โดยอาศัยประสบการณ์และการฝึกฝนเฉพาะตัวของนักแสดง เช่น ดีใจ เบิกบาน มีความสุข ก็จะยิ้มแย้ม นัยตามีประกายแจ่มใสหรือโศกเศร้าเสียใจ ก็จะแสดงอาการหน้าตาหม่นหมอง หดหู่ ดวงตาเลื่อนลอย การแสดงออกต่อหน้าผู้ชมบนเวทีจึงจำเป็นต้องแสดงออกให้มากกว่าปกติ เพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้อารมณ์อย่างชัดเจน

- **การแสดงออกทางท่าทาง** พบในการแสดงทุกประเภท หากวิเคราะห์ออกมา ก็จะพบถึง 3 ประเภท คือ ท่าที่เลียนแบบท่าธรรมชาติ ท่าที่สื่อความหมายของอารมณ์โดยเฉพาะ และท่าที่เกิดจากจินตนาการ การแสดงออกทางท่าทางเหล่านี้ ย่อมมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับรูปแบบและลักษณะของงาน”¹³

ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลทั้งหมดมาจากหนังสือ “นาฏยประดิษฐ์” โดย พิรพงศ์ เสนไสย ได้ อธิบายเกี่ยวกับ ศาสตร์แห่งการเคลื่อนไหวเบื้องต้นด้านนาฏยประดิษฐ์ ไว้ดังนี้

“ศาสตร์แห่งการเคลื่อนไหวเบื้องต้น

¹²วิรุฬห์รักษ์, ส. (2547). หลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 211-233.

¹³อาชายุทธการ, ม. (2547). “พื้นฐานนาฏยประดิษฐ์ Choreography”. ม.ป.ท. : ม.ป.ท. พิมพ์ครั้งที่ 1. หน้า15-22.

1. ทฤษฎีการเคลื่อนที่ (Motion)

ในชีวิตประจำวันของคนล้วนต้องมีกิจกรรมต้องเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา สรีระทุกส่วนต้องทำงานอย่างสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวร่างกายต้องอาศัยอารมณ์ความรู้สึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนไหวของนาฏยศิลป์ Motion ไม่ว่าจะเป็นการแสดงท่าทางที่เปิดกว้าง แคบ หรือแสดงท่าทางเพียงเล็กน้อย การบิดลำตัว การหมุน เดิน กระโดด วิ่ง การหมอบคลาน การฟุ้งลำตัว และอีกหลายกิจกรรมล้วนแต่เป็นศาสตร์เบื้องต้นของการเคลื่อนไหวร่างกาย

ในขณะเดียวกันขณะเคลื่อนไหวเกิดเป็นท่าทางอย่างต่อเนื่องก็จะมีการพักท่าหรือท่าทำให้นิ่ง Stillness บางครั้งการกระทำท่าทางขณะที่เคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องไม่อาจสื่อความหมายที่ชัดเจนได้ตั้งนั้นเพื่อเป็นการแสดงสื่อความหมายด้วยการหยุดนิ่งหรือพักท่า

การหยุดท่า (Stillness) เปรียบเสมือนการที่เราเขียนตัวอักษรในลักษณะตัวเขียน โดยเริ่มจรดปากกาเขียนอักษรภาษาอังกฤษไปเรื่อย ๆ เมื่อจบประโยคก็ต้องมีจุด Full Stop เป็นต้นสิ้นสุดประโยคแล้วจบการเขียนด้วยจุดนั่นเอง ดังนั้น Stillness จึงหมายถึงรวมถึงการพักท่าของนักเต้นเพื่อบ่งบอกความสมบูรณ์ของท่าทางนั้น ๆ หรือแสดงความหมายพิเศษของท่าทาง

2. ทฤษฎีความสมดุลและอสมดุล

แท้จริงแล้วร่างกายของคนเราสามารถจัดแยกส่วนตอบสนองได้ ท่าทางของนาฏยศิลป์ก็เช่นกันสามารถออกแบบให้เกิดเป็นท่าที่สมบูรณ์ คือทั้งสองข้างซ้ายและขวา จัดวางเท่ากันเปรียบเสมือนมือหนึ่งทำอย่างไรอีกมือหนึ่งเป็นตัวกระจกเงาตัวเอง ส่วนอสมดุลหมายถึงข้างใดข้างหนึ่งทำไม่เหมือนกันหรือจัดวางต่างทิศทาง อาจกล่าวได้ว่าการออกแบบท่าทางนาฏยศิลป์ที่ดีต้องประกอบด้วย Symmetry & Asymmetry จึงจะเกิดความน่าชม

สัดส่วนที่สมดุล (Symmetry) สัดส่วนที่สมดุลนับเป็นเรื่องปกติสำหรับมุมมองของมนุษย์ทั่วไปที่เห็นสิ่งที่ปรากฏต่อสายตาเป็นสิ่งสมดุล ดังนั้น สมดุลในความหมายของนาฏยศิลป์จึงหมายถึงความมั่นคง การเท่าเทียมกันของสรีระโดยมีลำตัวเป็นแกนกลาง เช่น ความสมดุลของท่ารำแม่บทใหญ่ของนาฏยศิลป์ดั้งเดิมของไทย “ท่าพรหมสี่หน้า” ซึ่งเป็นท่าทางทั้งสองแขน สองมือท่าท่าเหมือนกัน ระดับเดียวกัน แกนลำตัวตั้งตรง หรือกระโดดขึ้น

กลางอากาศ พร้อมทั้งตะแฉกเท้าทั้งสองข้างออกกว้างกว่า 180 องศา และมีที่ชูยกสูงในระดับเดียวกัน

อสมดุล (Asymmetry) หมายถึง การจัดวางสรีระที่ไม่เหมือนกัน และแตกต่างกัน หากพิจารณาจากแกนกลางของร่างกาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของการจัดวางระดับของแขน ขา ร่างกายส่วนบน และร่างกายส่วนล่าง เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่าการแสดงความสมดุลและอสมดุลนั้นเป็นการประเมินจากทำนองหรือทำสำเร็จรูปโดยปราศจากการเคลื่อนไหว การแสดงในชุดหนึ่ง ๆ จะต้องประกอบด้วยทฤษฎีข้างต้น โดยที่นาฏยกริจะเป็นผู้เลือกสรรว่าควรจะใช้ความสมดุลหรืออสมดุลเมื่อไหร่ ผลงานนาฏยประดิษฐ์ต้องอาศัยทั้งสองส่วนประกอบกัน จึงจะทำให้งานเกิดความตื่นตาตื่นใจ และมีความหลากหลาย

การเน้นความสำคัญของท่า ขณะที่นักเต้นกำลังเคลื่อนไหวไปตามทำนองเพลงด้วยท่าทางที่เรียบง่าย ราบรื่น หรือเต้นด้วยพละกำลังที่หนักแน่น เข้มแข็ง แต่พอถึงเวลาที่จะต้องแสดงจุดสุดยอดของกระบวนการแล้วผู้เต้นจะต้องหยุดกระบวนการ ด้วยท่าที่แสดงความสามารถพิเศษ หรือท่าที่สามารถสะกดผู้ชมให้เกิดความรู้สึกสะเทือนอารมณ์ ก่อนที่จะแสดงท่าทางอื่น ๆ ต่อไป เช่น กฎของการใช้ขาของบัลเลต์ต้องเตะเท้าสูงหรือยกขาข้างใดข้างหนึ่งไว้ได้นานหรือแม้แต่การแสดงพลังของกล้ามเนื้อแขนและข้อมือในพื้นที่ว่าง

ลักษณะเฉพาะของสรีระแต่ละส่วน ธรรมชาติการเคลื่อนไหวของข้อต่อหรือกระดูก นับว่ามีอิทธิพลต่อการจัดทำทางเป็นอย่างยิ่งเพราะสามารถทำให้เกิดเป็นโครงสร้างได้หลากหลายท่าทางที่ชัดเจน ทั้งเหยียดตึง โค้งงอ เช่น ขณะที่ร่างกายส่วนล่างทำงาน ส่วนของสะโพก หัวเข่า ขา เท้า ต่างสัมพันธ์และทำงานไปพร้อม ๆ กันจนทำให้เกิดเป็นท่าทางที่สมบูรณ์ ฉะนั้น นาฏยกริจะต้องรู้จักธรรมชาติของสรีระอย่างถ่องแท้ อีกทั้งรู้จักการเคลื่อนไหวที่จะไม่เป็นอันตราย โดยการฝึกฝนและอบอุ่นร่างกายเป็นประจำ

การถ่ายเทน้ำหนัก สิ่งแรกที่ต้องรู้คือ ความต่างของการทำให้ร่างกายมีน้ำหนักและปราศจากน้ำหนัก โดยมีพื้นฐานการคิดดังนี้

- 1) ต้องพยุงร่างกาย
- 2) สรีระทุกส่วนต้องเป็นอิสระ

3) ทุกส่วนของร่างกายต้องรองรับได้

ทุกอริยาบท ทุกกระบวนการท่าต้องสามารถรองรับการจัดวางท่านั้น ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นท่านิ่งหรือท่าทางขณะเคลื่อนไหว ทุกอย่างต้องเป็นไปด้วยความหนักแน่นและมั่นคง

ความสัมพันธ์ของสรีระทุกส่วนในร่างกาย

ส่วนที่ 1 ศีรษะ คอ ไหล่

ส่วนที่ 2 สะโพก เอว ลำตัว

ส่วนที่ 3 แขน ศอก มือ นิ้วมือ

ส่วนที่ 4 ขา เข่า เท้า นิ้วเท้า”¹⁴

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การศึกษาเรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ประเด็นที่สำคัญต่อการศึกษาครั้งนี้ คือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ความรู้ด้านการแสดง หลักการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทย และอีกส่วนหนึ่งคือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างสรรค์และหลักองค์ประกอบการแสดง ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และเป็นแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีการคิดสรรและเลือกศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญมากในการค้นคว้าข้อมูลในการทำวิจัย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้พิจารณางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” โดยผู้วิจัยได้ศึกษา ประเด็นที่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายประจำชาติและศึกษาการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ สรุปสาระสำคัญโดยสังเขปดังต่อไปนี้

1) งานวิจัยเรื่อง พัฒนาการชุดประจำชาติของนางงามไทยในการประกวดนางงามจักรวาล โดย เมณาด ธนลักษณ์ณี ได้ศึกษาพัฒนาการแนวความคิดของรูปแบบและกระแสนิยมในการออกแบบของชุดประจำชาติไทย สำหรับให้สาวงามที่ถูกคัดเลือกเป็นตัวแทนประเทศไทยสวมใส่เข้า

¹⁴พีรพงศ์ เสนไสย. (2546). นาฏยประดิษฐ์ (1 ed.). สาขานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. หน้า 22-54.

ร่วมประกวดบนเวทีมิสยูนิเวิร์ส โดยชุดที่ศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 - 2560 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์นักออกแบบชุดประจำชาติไทยเก็บข้อมูลจากเอกสารภาพถ่าย จากกองประกวดฯ และข้อมูลเอกสารต่าง ๆ โดยศึกษาชุดประจำชาติที่ได้รับ รางวัลทั้งหมด 10 ชุด เพื่อให้ได้ทราบถึงปัจจัยของกระแสนิยมและอิทธิพลของศิลปะในแต่ละช่วงยุคของการออกแบบ จากการศึกษาพบว่าพัฒนาการของการออกแบบชุดประจำชาติไทยมีรูปแบบของการเปลี่ยนแปลง ไปตามยุคสมัย โดยเริ่มเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงความนิยมเป็นไปใน 3 รูปแบบในการแบ่งยุคสมัย ตั้งแต่ 1. พ.ศ. 2497 - 2517 / ค.ศ. 1954 - 1974 รูปแบบชุดไทยประเพณี, 2. พ.ศ. 2518 -2543 / ค.ศ. 1975 -2000 รูปแบบชุดไทยประยุกต์, 3. พ.ศ. 2544 -2560 / ค.ศ. /2001 – 2017 รูปแบบ Conceptual Art รูปแบบของชุดไทยประเพณีมาถึงชุดไทยประยุกต์และปัจจุบันเป็นไปในรูปแบบชุดไทยสร้างสรรค์ โดยดีไซเนอร์จะมีกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบแบบแผน ซึ่งจากการศึกษาจะตรวจสอบโดยการเปรียบเทียบรูปแบบแนวความคิด กับสถิติความนิยมของชุดประจำชาติทั่วโลกที่ได้รับรางวัลในทุก ๆ ปี จากเวทีมิสยูนิเวิร์ส สรุปลงผลของการศึกษาแนวความคิดการออกแบบชุดประจำชาติไทยได้รับกระแสนิยมและศิลปะร่วมสมัยจากต่างประเทศ ส่งผลให้ชุดประจำชาติมีพัฒนาการจากชุดไทยประเพณีไปสู่ชุดไทยสร้างสรรค์¹⁵

2) งานวิจัยเรื่อง การออกแบบของที่ระลึก เรื่องชุดประจำชาตินางงามไทย โดย ดนัย เรียบสกุล ศึกษาความเป็นมาของชุดประจำชาติไทย ซึ่งเป็นเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของประเทศไทยทั้งในเรื่องประเพณี วัฒนธรรมหรือกระทั่งการแสดงของไทย สำหรับเวทีการประกวดนางงามระดับนานาชาติ ประเทศไทยได้นำเสนอชุดประจำชาติไทยหลายรูปแบบ เนื่องจากต้องการแสดงความแปลกใหม่ ให้เป็นที่จดจำต่อชาวต่างชาติและต้องการนำเสนอเอกลักษณ์ของชาติไทย รูปแบบของชุดประจำชาติไทยดังกล่าวได้แก่ ชุดไทยพระราชานิยม ชุดไทยประยุกต์ ชุดไทยสร้างสรรค์ ชุดไทยสมัย/รัชสมัย ชุดไทยละคร และชุดไทยท้องถิ่นนิยม สำหรับบนเวทีการประกวดนางงามจักรวาล ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการประกวดชุดประจำชาติมาแล้วหลายครั้ง ซึ่งชุดต่าง ๆ ได้ผ่านการออกแบบและตัดเย็บอย่างประณีตสวยงาม ทั้งยังสร้างสรรค์รูปแบบแปลกตาให้เป็นที่พูดถึงในทุก ๆ ปี สิ่งหนึ่งที่เราสามารถสังเกตได้คือ ชุดประจำชาตินางงามไทยเป็นลักษณะของการหยิบจับลักษณะเด่นต่าง ๆ ของเครื่องแต่งกายไทยมาใช้ผสมผสานกับเครื่องประดับในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งปรับเปลี่ยนไปตามแนวความคิดของนักออกแบบนั้น ๆ ซึ่งน่าสนใจอย่างมากที่จะนำลักษณะเด่นของชุดมาใช้ในการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้เรื่องชุดไทยและเครื่องประดับ

¹⁵ เมณาด ธนลักษณ์ณี, “พัฒนาการชุดประจำชาติของนางงามไทยในการประกวดนางงามจักรวาล,” (ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), บทคัดย่อ.

ไทย โดยศึกษาชุดประจำชาติในเวทีการประกวดมิสยูนิเวิร์ส ตั้งแต่ พ.ศ. 2497 - พ.ศ. 2557 จำนวน 49 ชุด เพื่อให้ได้ลักษณะเด่นของชุดประจำชาตินางงามไทยและนำมาใช้ในการออกแบบของที่ระลึก ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะเด่นของชุดประจำชาตินางงามไทย มี 4 ลักษณะดังนี้ (1) เน้นสัดส่วนรูปร่างของผู้สวมใส่ (2) มีลายไทยเป็นองค์ประกอบ (3) ใช้เครื่องประดับสีทอง โดย ดนัย เรียบสกุล มีความตั้งใจให้ข้อมูลเป็นประโยชน์ต่อวงการออกแบบ ผู้สนใจในการออกแบบเครื่องแต่งกายชุดประจำชาติไทย และนักวิจัยที่กำลังศึกษาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน เป็นแนวทางต่องานวิจัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด งานวิจัยชิ้นนี้จึงศึกษาขึ้นเพื่อส่งเสริมและเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ของคนไทย โดยสามารถนำกระบวนการออกแบบฯ ที่ค้นคว้ามานี้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์และนำเสนอชุดประจำชาติไทยในอนาคต โดยมีความเชื่อมั่นอีกประการหนึ่งว่า “แม้ชุดประจำชาติจะเป็นเพียงอาภรณ์ที่ปกปิดร่างกายของผู้สวมใส่ แต่เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับเพียงไม่กี่ชิ้น ก็สามารถแสดงพลังอันยิ่งใหญ่ที่จะนำเสนอความเป็นชาติไทยทั้งหมดไว้ได้ โดยที่ผู้สวมใส่ไม่จำเป็นต้องเอ่ยปากพูดเลยแม้แต่คำพูดเดียว¹⁶

ข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติทั้งสิ้น เพื่อให้สามารถอธิบายเพิ่มเติมและเจาะประเด็นที่สำคัญในหัวข้อต่าง ๆ ประกอบกับผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในการเรียบเรียงเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และเพื่อนำเนื้อหาบางอย่างมาวิเคราะห์และทบทวนข้อมูลว่าไม่ได้นำข้อมูลจากเอกสารหรืองานวิจัยที่มีอยู่แล้วมาทำการศึกษาซ้ำ จึงเกิดหัวข้อเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สรุป

จากการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือทั้งจากห้องสมุด เว็บไซต์ การลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์บริเวณที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์บุคคลที่มีประสบการณ์ในด้านการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยและเครื่องแต่งกายประจำชาติเพื่ออธิบายตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและแบ่งเป็นประเด็นที่สำคัญดังนี้

¹⁶ เมณฑา ธนลักษณ์ณี, “การออกแบบของที่ระลึก เรื่องชุดประจำชาตินางงามไทย,” (สารนิพนธ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558), บทคัดย่อ.

ส่วนแรกคือ คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกคำนิยามศัพท์ที่สำคัญและค้นคว้าข้อมูลพร้อมทั้งความหมายเฉพาะที่สามารถอธิบายคำนิยามศัพท์เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นภาพ ซึ่งได้แก่คำดังต่อไปนี้ 1) การสร้างสรรค์ 2) นาฏกรรม 3) การนำเสนอเครื่องแต่งกาย และ 4) เครื่องแต่งกายประจำชาติ

ส่วนที่สองคือ บทบาทของนาฏกรรม คำว่า นาฏกรรม หมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวร่างกาย ทั้งการเต้น การรำ หรือการแสดงละคร อีกทั้งยังมีการดำเนินเรื่องเป็นสำคัญ บทบาทของนาฏกรรมไทยช่วยสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้กับต่างประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติผ่านเวทีการประกวดนางงาม เพราะมีการนำนาฏกรรมไปผสมผสานกับการเดินแบบ ซึ่งสร้างความน่าสนใจ และแปลกใหม่ให้กับการเดินแบบซึ่งทำให้ได้รับความนิยมและได้รับการยอมรับจากทุกชาติ

ส่วนที่สามคือ ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงามจักรวาลนั้น ได้รับการพัฒนามาจากการประกวดนางสาวสยามในปี พ.ศ. 2477 ซึ่งต่อมาเป็นการคัดเลือกตัวแทนสตรีไทยไปประกวดนางงามจักรวาล โดยเริ่มต้นส่งตัวแทนสาวงามเข้าประกวดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2497 เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ ให้เป็นที่รู้จักแก่ต่างประเทศ ซึ่งทำหน้าที่เป็นทูตวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก และจุดเด่นของการประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ คือ การประกวดรอบชุดประจำชาติ เพราะเป็นการนำเสนอเอกลักษณ์ของชาตินั้น ๆ ผ่านการออกแบบเครื่องแต่งกาย นอกจากนี้เพื่อสร้างความโดดเด่นจึงมีการผสมผสานนาฏกรรมไทยเข้าไป ซึ่งได้รับการตอบรับและสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมเป็นอย่างมาก

ส่วนที่สี่คือ หลักการสร้างสรรคนาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นการนำองค์ประกอบของนาฏกรรมไทยมาผนวกเข้ากับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ประเด็นที่สำคัญต่อการศึกษานี้ คือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ความรู้ด้านการแสดง และอีกส่วนหนึ่งคือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างสรรค์และหลักองค์ประกอบการ โดยวิเคราะห์จากหนังสือหลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์ ของ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ อันประกอบไปด้วย ขั้นตอนการทำงานของนักนาฏยประดิษฐ์ และขั้นตอนในการออกแบบนาฏศิลป์ ต่อมาจึงวิเคราะห์จากหนังสือ พื้นฐานนาฏยประดิษฐ์ Choreographer ของ มาลินี อาชายุทธการ ประกอบด้วยเนื้อหา การแสดงออกทางอารมณ์ การแสดงออกทางสีหน้า การแสดงออกทางท่าทาง และลำดับต่อมาจึงศึกษาและวิเคราะห์หนังสือ นาฏยประดิษฐ์ ของ พีรพงศ์ เสนไสย ที่อธิบายถึง ศาสตร์แห่งการเคลื่อนไหวเบื้องต้น ทฤษฎีการเคลื่อนที่ ทฤษฎีความสมดุลและอสมดุล ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ

เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และเป็นแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ส่วนที่ห้าคือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลวิทยานิพนธ์งานเรื่อง พัฒนาการชุดประจำชาติของนางงามไทยในการประกวดนางงามจักรวาล ของ เมนาถ วัฒนชัย ผู้วิจัยพบว่า พัฒนาการแนวความคิดของรูปแบบและกระแสนิยมในการออกแบบของชุดประจำชาติไทยมีอยู่ 3 รูปแบบในการแบ่งยุคสมัย ตั้งแต่ 1.พ.ศ. 2497 - 2517 / ค.ศ. 1954 - 1974 รูปแบบชุดไทยประเพณี, 2. พ.ศ. 2518 -2543 / ค.ศ. 1975 -2000 รูปแบบชุดไทยประยุกต์, 3.พ.ศ. 2544 -2560 / ค.ศ. /2001 – 2017 รูปแบบ Conceptual Art รูปแบบของชุดไทยประเพณีมาถึงชุดไทยประยุกต์ และปัจจุบันเป็นไปในรูปแบบชุดไทยสร้างสรรค์โดยดีไซน์เนอร์จะมีกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบแบบแผน และจากการศึกษาข้อมูลวิทยานิพนธ์เรื่อง การออกแบบของที่ระลึก เรื่องชุดประจำชาตินางงามไทย ของ ดนัย เรียบสกุล ผู้วิจัยพบความเป็นมาของชุดประจำชาติไทย ซึ่งเป็นเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของประเทศไทยทั้งในเรื่องประเพณี วัฒนธรรมหรือกระทั่งการแสดงของไทย การนำเสนอเอกลักษณ์ของชาติไทยผ่านรูปแบบของชุดประจำชาติไทย แบ่งประเภทชุดประจำชาติได้ดังนี้ ชุดไทยพระราชนิยม ชุดไทยประยุกต์ ชุดไทยสร้างสรรค์ ชุดไทยสมัย/รัชสมัย ชุดไทยละครและชุดไทยท้องถิ่นนิยม ซึ่งผู้วิจัยพบว่าข้อมูลวิทยานิพนธ์ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้ทราบถึงความเป็นมาของการแสดงแบบเครื่องแต่งกายในประเทศไทย ความเป็นมาของการประกวดในรอบชุดประจำชาติและการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และยังครอบคลุมในเรื่องความเป็นมาของนาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติทั้งสิ้น เพื่อให้สามารถอธิบายเพิ่มเติมและเจาะประเด็นที่สำคัญในหัวข้อต่าง ๆ ประกอบกับผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในการเรียบเรียงเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ประกอบด้วยการค้นคว้าเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และการประเมินผลงาน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์สาระเชิงพรรณนา เพื่อเป็นการดำเนินตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่มุ่งศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกาย และศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อรวบรวมข้อมูลให้เกิดเป็นแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยสำหรับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติต่อไป โดยประเด็นที่จะทำการอธิบายในบทนี้ประกอบด้วย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

3.3 ขอบเขตการวิจัย

3.4 แผนการดำเนินการวิจัย

3.5 วิธีการเก็บข้อมูล

3.6 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.7 การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

3.8 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการนำเสนอการสร้างสรรค์การแสดง

3.9 การนำเสนอข้อมูล

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย “แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ในรูปแบบการวิเคราะห์สาร (Content Analysis) และ วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ผ่านกระบวนการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม (Participant and Nonparticipant) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ตามแนวทางการศึกษาวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ระบุถึงแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาที่ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลประเภทเอกสารและสื่อออนไลน์ ประเภทวิดีโอทัศนียภาพในสื่อออนไลน์ (YouTube) ประเภทการจัดประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทิมิสมูนีเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และข้อมูลประเภทบุคคล ส่วนขอบเขตงานวิจัยประกอบด้วยขอบเขตด้านเนื้อหา ด้านพื้นที่ และด้านเวลา และวิธีการเก็บข้อมูล เป็นวิธีการที่ประกอบด้วย การค้นคว้าเอกสาร การลงพื้นที่สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยอุปกรณ์ที่ช่วยในการบันทึกภาพและเสียง แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการณ์ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบวิทยานิพนธ์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในการดำเนินการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.2.1 แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่

3.2.1.1 เอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

3.2.1.2 สื่อออนไลน์ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

3.2.2 แหล่งข้อมูลประเภทวิดีโอทัศนียภาพในสื่อออนไลน์ (YouTube)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลประเภทนี้ จากการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติ

3.2.3 แหล่งข้อมูลประเภทการจัดประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023

3.2.4 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง หรือเคยเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดแสดงแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้ออกแบบการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้เชี่ยวชาญในด้านชุดประจำชาติ รวมไปถึงผู้นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้สร้างสรรค์และออกแบบลีลา นาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม

กลุ่มที่ 3 ผู้สร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเวที และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนเดินแบบนางงาม

กลุ่มที่ 5 ผู้มีประสบการณ์ในการแสดงแบบเครื่องแต่งกายบนเวทีนางงามจักรวาล

3.3 ขอบเขตการวิจัย

3.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 คือศึกษาความหมายของนิยามศัพท์ที่สำคัญในวิจัยฉบับนี้ ได้แก่ 1) การสร้างสรรค์ 2) นาฏกรรม 3) การนำเสนอเครื่องแต่งกาย 4) เครื่องแต่งกายประจำชาติ ประเด็นที่ 2 คือศึกษาบทบาทของนาฏกรรม ประเด็นที่ 3 คือศึกษาความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงาม ประเด็นที่ 4 คือศึกษาหลักการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ประเด็นที่ 5 คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยเน้นศึกษากระบวนการคัดเลือกชุดประจำชาติ ศึกษารูปแบบเวที ตำแหน่งของการเดิน และมุมกล้อง ในการจัดประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023

แผนงาน	ระยะเวลาในการดำเนินงาน																
	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	
4. ทดลองสร้างสรรค์ นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอ เครื่องแต่งกายประจำชาติ								→									
5. นำเสนอแนวคิดและ ผลงาน								→									
6. รวบรวมและวิเคราะห์ ความคิดเห็น															→		
7. นำส่งรูปเล่มรายงานการ วิจัย																	→

3.5 วิธีการเก็บข้อมูล

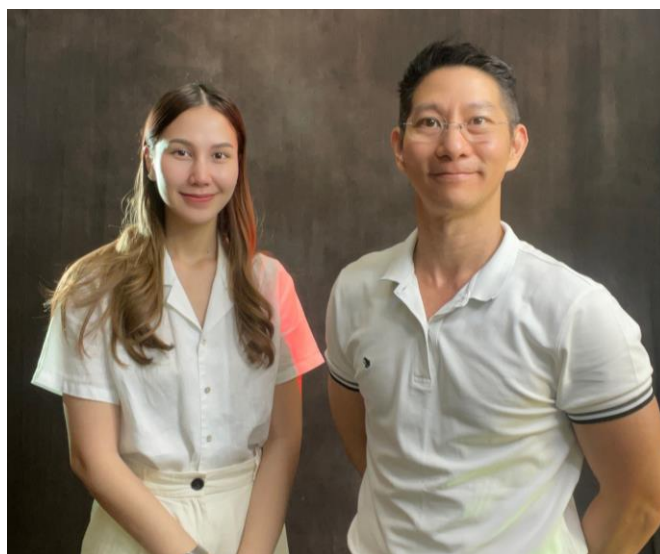
ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ นอกจากผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารและสื่อออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ศึกษาความหมายของนิยามศัพท์ที่สำคัญในวิจัยฉบับนี้ ประเด็นที่ 2 ศึกษาบทบาทของนาฏกรรม ประเด็นที่ 3 ศึกษาความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ประเด็นที่ 4 ศึกษาหลักการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ประเด็นที่ 5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 การสัมภาษณ์

การดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล สำหรับนำไปใช้วิเคราะห์และอธิบายเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลจากบทสัมภาษณ์โดยจำแนกกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ออกเป็น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้สร้างสรรค์และออกแบบลีลานาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม กลุ่มที่ 3 ผู้สร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเวที และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนเดินแบบนางงาม กลุ่มที่ 5 ผู้มีประสบการณ์ในการแสดงแบบเครื่องแต่งกายบนเวทีนางงามจักรวาล โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้สร้างสรรค์และออกแบบลีลานาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

1. อาจารย์ พีรมณต์ ชมธวัช (สัมภาษณ์ 6 มีนาคม 2566)
2. อาจารย์ ยุทธนา อัครเดชาณี (สัมภาษณ์ 27 มีนาคม 2566)
3. อาจารย์ วีระพงษ์ อัครเดชาณี (สัมภาษณ์ 27 มีนาคม 2566)

ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างภาพ อาจารย์ พีรมณต์ ชมธวัช

ที่มา : อาจารย์ พีรมณต์ ชมธวัช

จากภาพที่ 3.1 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ อาจารย์ พีรมณต์ ชมธวัช ผู้ก่อตั้ง คณะละคร
 อารมณ์งาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายไทยโบราณประสบการณ์มากกว่า 20 เป็นผู้อยู่เบื้องหลัง
 การออกแบบชุดไทยในภาพยนตร์โฆษณาริเจนขึ้นมาตลอดกว่า 10 ปี และออกแบบเครื่องแต่งกายให้กับ
 ละครเรื่องพิษสวาท อดีตนักแสดงไทยในฝรั่งเศส ปัจจุบันเป็นทั้งผู้สร้างสรรค์ออกแบบท่าทางการ
 เคลื่อนไหว ครีเอทีฟคอสตูมโอกรัฟฟี

ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างภาพอาจารย์ ยุทธนา อัครเดชาณี
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023

จากภาพที่ 3.2 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ อาจารย์ ยุทธนา อัครเดชาณี ประธานสาขานาฏยศาสตร์และการแสดง คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นักวิชาการออกแบบท่ารำ ออกแบบการแสดง ผู้ก่อตั้ง หัวหน้า คณะละครคิดบวกสีป๊อ ผู้นำนาฏศิลป์และการแสดงที่แปลกใหม่จนคว้าแชมป์การแข่งขันไทยแลนด์ ก็อต ทาแลนด์ ซีซั่น 1 มาเมื่อปี 2554 นอกจากนี้ยังเป็นผู้ออกแบบนาฏกรรมไทยให้กับ มารีญา พูลเลิศลาภ ในการนำเสนอชุด เมขลาต่อแก้ว ในรอบชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์ส 2017

ภาพที่ 3.3 ตัวอย่างภาพอาจารย์ กล้ากุล อัครเดชาณี
ที่มา : อาจารย์ กล้ากุล อัครเดชาณี

จากภาพที่ 3.3 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ อาจารย์ กล้ากุล อัครเดชาณี นักวิชาการ ออกแบบท่ารำ ออกแบบการแสดง ผู้ก่อตั้ง คณะละครคิดบวกศิลป์ ผู้นำนาฏศิลป์และการแสดงที่ แปลกใหม่จนคว้าแชมป์การแข่งขันไทยแลนด์ ก๊อต ทาเลนต์ ซีซั่น 1 มาเมื่อปี 2554 นอกจากนั้นยัง เป็นผู้ออกแบบนาฏกรรมไทยให้กับ มาริญา พูลเลิศลาภ ในการนำเสนอชุด เมขลาต่อแก้ว ในรอบชุด ประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์ส 2017

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวด นางงาม

1. รศ.ดร. ดนัย เรียบสกุล (สัมภาษณ์ 13 ตุลาคม 2566)
2. อาจารย์ เอกพล รัตน์ะ (สัมภาษณ์ 6 ตุลาคม 2566)
3. คุณ ประเสริฐ เจริญจิตรธรรม (สัมภาษณ์ 11 ตุลาคม 2566)
4. คุณ ธเนษฐ ลักษณ์วิลาศ (สัมภาษณ์ 5 ตุลาคม 2566)

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างภาพ รศ.ดร. ดนัย เรียบสกุล
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023

จากภาพที่ 3.4 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ รศ.ดร. ดนัย เรียบสกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติอาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ, รองผู้อำนวยการสื่อสารองค์กร วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาพที่ 3.5 ตัวอย่างภาพ อาจารย์ เอกพล รัตน์ะ
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023

จากภาพที่ 3.5 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ อาจารย์ เอกพล รัตน์ะ ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ อาจารย์ด้านการออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาศิลปะและธุรกิจการแสดง มหาวิทยาลัยหอการค้า และผู้บริหารแบรนด์วิญญูระยา อีกทั้งยังเป็นผู้ดำเนินงานจัดตั้งการประกวดการออกแบบชุดประจำชาติเพื่อคัดเลือกชุดประจำชาติในการเข้าร่วมการประกวดนางงามจักรวาลในปี 2023

ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างภาพ คุณ ประเสริฐ เจริญจิตรธรรม
ที่มา : คุณ ประเสริฐ เจริญจิตรธรรม

จากภาพที่ 3.6 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ ประเสริฐ เจริญจิตรธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม หรือผู้วิเคราะห์การประกวดนางงาม เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงด้านกูรูนางงามในวงการการประกวดนางงาม และยังเป็นคณะกรรมการผู้ร่วมตัดสินในการประกวดในหลาย ๆ เวทีอีกด้วย

ภาพที่ 3.7 ตัวอย่างภาพ คุณ ชเนชฐ ลักษณะวิลาศ
ที่มา : คุณ ชเนชฐ ลักษณะวิลาศ

จากภาพที่ 3.7 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ ชเนชฐ ลักษณะวิลาศ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม หรือผู้วิเคราะห์การประกวดนางงาม มีชื่อเสียงด้านกูรูนางงามในวงการการประกวดนางงาม และยังเป็นคณะกรรมการผู้ร่วมตัดสินในการประกวดในหลาย ๆ เวทีอีกด้วย

กลุ่มที่ 3 ผู้สร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์ส
ไทยแลนด์

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1. คุณ อัครัช ภูษณพงษ์ (สัมภาษณ์ 7 ตุลาคม 2566)
2. คุณ จาตุรณ แร่เพชร (สัมภาษณ์ 8 ตุลาคม 2566)
3. คุณ พีรณัฐ วิริยะ (สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2566)

ภาพที่ 3.8 ตัวอย่างภาพ คุณ อัคริช ภูษณพงษ์

ที่มา : คุณ อัคริช ภูษณพงษ์

จากภาพที่ 3.8 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ อัคริช ภูษณพงษ์ ผู้สร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ซึ่งชุดประจำชาติที่ คุณ อัคริช ภูษณพงษ์ ได้ออกแบบให้กับเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2020 โดยได้ส่งออกไปประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาล หรือเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2020 นั่นคือชุด “ไตรรงค์อนงค์นาถสุพรรณมัจฉา” ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก “ปลากัดไทย” นำเสนอโดย อแมนด้า ออบดัม มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2020

ภาพที่ 3.9 ตัวอย่างภาพ คุณ จาตุรณ แร่เพชร

ที่มา : คุณ จาตุรณ แร่เพชร

จากภาพที่ 3.9 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ จาตุรณ แร่เพชร ผู้สร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ซึ่งชุดประจำชาติที่ คุณ จาตุรณ แร่เพชร ได้ออกแบบให้กับเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2021 โดยได้ส่งออกไปประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาล หรือเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2021 นั่นคือชุด “นางคาคา” ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก “มวยคาคาเชือก” นำเสนอโดย แอนชลี สก๊อต-เคมมิส มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2021

ภาพที่ 3.10 ตัวอย่างภาพ คุณ พิรณัฐ วิริยะ

ที่มา : คุณ พิรณัฐ วิริยะ

จากภาพที่ 3.10 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ พิรณัฐ วิริยะ ผู้สร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ซึ่งชุดประจำชาติที่ คุณ พิรณัฐ วิริยะ ได้ออกแบบให้กับเวทีนางงามมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2022 โดยได้ส่งออกไปประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาล หรือเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2022 นั่นคือชุด “สงกรานต์เทวี” ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก นางสงกรานต์ประจำปี 2566 ชื่อว่า “นางกิมิทาเทวี” นำเสนอโดย แอนนา เสืองาม เอี่ยม มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2022

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเวที และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนเดินแบบนางงาม

1. อาจารย์ ศักดิ์สิทธิ์ พิศาลสุพงศ์ (สัมภาษณ์ 27 มีนาคม 2566)
2. คุณ ขวลา ป้องพันธ์ (สัมภาษณ์ 26 ตุลาคม 2566)
3. ผศ.ดร. วิทวัส กรมณีโรจน์ (สัมภาษณ์ 6 ตุลาคม 2566)
4. อาจารย์ ดร. อภิชาติ เกตุแก้ว (สัมภาษณ์ 13 ตุลาคม 2566)

ภาพที่ 3.11 ตัวอย่างภาพ อาจารย์ ศักดิ์สิทธิ์ พิศาลสุพงศ์

ที่มา : อาจารย์ ศักดิ์สิทธิ์ พิศาลสุพงศ์

จากภาพที่ 3.11 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ อาจารย์ ศักดิ์สิทธิ์ พิศาลสุพงศ์ ดีไซน์เนอร์ผู้ก่อตั้ง Tube Gallery และออกแบบแฟชั่นโชว์ ผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านแฟชั่นเครื่องแต่งกายมากกว่า 25 ปี Tube Gallery แบรินด์เสื้อผ้าชั้นนำของเมืองไทย ที่เริ่มจากการเป็นแบรินด์เสื้อผ้าสำเร็จรูปในห้างสรรพสินค้าเมื่อกว่า 20 ปีก่อน จากฝีมือของสองดีไซน์เนอร์คุณพิสิฐ จงนรังสิน และคุณศักดิ์สิทธิ์ พิศาลสุพงศ์ ที่ได้สร้างชื่อจากการนำเสนอผลงานแฟชั่นที่เต็มไปด้วยรายละเอียด กระทั่งได้ก้าวเข้าสู่การเป็นแบรินด์เสื้อผ้าที่เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งยังได้จัดแสดงแฟชั่นโชว์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้ร่วมรายการแฟชั่นระดับโลก

ภาพที่ 3.12 ตัวอย่างภาพ คุณ ขวาลา ป้องพันธ์

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.12 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ ชวลา ป่องจันทร์ ผู้อำนวยการประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ เป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังการสร้างสรรคและออกแบบเวที รูปแบบการประกวด บนเวทีการประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์

ภาพที่ 3.13 ตัวอย่างภาพ ผศ.ดร. วิทวัส กรมณีโรจน์
ที่มา : ผศ.ดร. วิทวัส กรมณีโรจน์

จากภาพที่ 3.13 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ ผศ.ดร. วิทวัส กรมณีโรจน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนเดินแบบนางงาม อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการฝึกหัดและฝึกสอนเดินแบบให้กับนางงามหลาย ๆ ท่านที่เข้ารับตำแหน่งในหลายเวทีของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นผู้ออกแบบการแสดงเปิดตัวนางงามในเวทีการประกวดนางงามอีกด้วย

ภาพที่ 3.14 ตัวอย่างภาพ อาจารย์ ดร. อภิชาติ เกตุแก้ว
ที่มา : อาจารย์ ดร. อภิชาติ เกตุแก้ว

จากภาพที่ 3.14 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ อาจารย์ ดร. อภิชาติ เกตุแก้ว โรจน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนเดินแบบนางงาม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาบุคลิกภาพ และปรับบุคลิกภาพ ศิลปิน นางงาม นางแบบและนายแบบ ในนาม “จริตครุฑูย์” ประธานผู้ก่อตั้งบริษัท Sharp Sharp Studio และเป็นส่วนหนึ่งของผู้ออกแบบการแสดงให้กับผู้เข้าประกวดมิสยูนิเวิร์ส 2018 ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY
กลุ่มที่ 5 ผู้มีประสบการณ์ในการแสดงแบบเครื่องแต่งกายบนเวทีนางงามจักรวาล

1. คุณ ชนันภรณ์ รสจันทน์ (สัมภาษณ์ 6 พฤศจิกายน 2566)
2. คุณ อนิพรณ์ เฉลิมบูรณะวงศ์ (สัมภาษณ์ 25 พฤษภาคม 2566)
3. คุณ แอนนา เสืองามเอี่ยม (สัมภาษณ์ 11 ตุลาคม 2566)

ภาพที่ 3.15 ตัวอย่างภาพ คุณ ชนนันภรณ์ รสจันทน์
ที่มา : <https://picpost.postjung.com/218652.html>

จากภาพที่ 3.15 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ ชนนันภรณ์ รสจันทน์ ผู้ดำรงตำแหน่งมิสไทยแลนด์ยูนิเวิร์ส 2548 รวมถึงเป็นตัวแทนประเทศไทยในการประกวดนางงามจักรวาล หรือมิสยูนิเวิร์ส ในปี 2005 และได้รางวัลชุดประจำชาติยอดเยี่ยม ในชุดสตรีไทยสมัยอยุธยา ถักด้วยทองคำ ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีประกวดนางงามจักรวาล หรือมิสยูนิเวิร์ส ปี 2005 ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ภาพที่ 3.16 ตัวอย่างภาพ คุณ อนิพรณ์ เฉลิมบูรณะวงศ์
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2015

จากภาพที่ 3.16 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ อนิพรณ์ เฉลิมบูรณะวงศ์ เป็นนางแบบ นางงาม นักแสดง และพิธีกรชาวไทย ผู้ดำรงตำแหน่งมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ในปี 2558 รวมถึงเป็นตัวแทนประเทศไทยในการประกวดนางงามจักรวาล หรือมิสยูนิเวิร์สในปี 2015 ณ ลาสเวกัส สหรัฐอเมริกา สามารถผ่านเข้าถึงรอบ 10 คนสุดท้าย และได้รางวัลชุดประจำชาติยอดเยี่ยม ในชุดตุ๊กตุ๊กไทยแลนด์ ปัจจุบันเป็นนางแบบผู้มีประสบการณ์ในการเดินแบบแฟชั่นโชว์มากกว่า 10 ปี

ภาพที่ 3.17 ตัวอย่างภาพ คุณ แอนนา เสื่องามเอี่ยม
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2022

จากภาพที่ 3.17 บุคคลที่ปรากฏในภาพคือ คุณ แอนนา เสื่องามเอี่ยม ผู้ดำรงตำแหน่งมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ในปี 2022 รวมถึงเป็นตัวแทนประเทศไทยในการประกวดนางงามจักรวาล หรือมิสยูนิเวิร์สในปี 2022 ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนางแบบ และนักแสดง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.5.2 การสังเกตการณ์

การสังเกตการณ์เพื่อเก็บข้อมูล สำหรับนำไปใช้วิเคราะห์และอธิบายเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ผู้วิจัยใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมชมการจัดประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และร่วมรับฟังขั้นตอนและกระบวนการคัดเลือกชุดประจำชาติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 3.18 ผู้วิจัยสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วมรับฟังขั้นตอนและกระบวนการคัดเลือกชุดประจำชาติ
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.18 คือ บรรยากาศขั้นตอนและกระบวนการคัดเลือกชุดประจำชาติ ในการประกวดออกแบบสร้างสรรค์ชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งเป็นการคัดเลือกจากผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ ที่ออกแบบเครื่องแต่งกายให้ผู้เข้าประกวดประจำจังหวัด 77 จังหวัด โดยผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ เอกพล รัตน์ะ ในการให้ผู้วิจัยได้เข้าร่วมเก็บข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาและวิเคราะห์ในงานวิจัยฉบับนี้

ภาพที่ 3.19 ผู้วิจัยสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วมชมบรรยากาศขั้นตอนและกระบวนการตรวจสอบและ
ถ่ายภาพชุดประจำชาติ
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.19 คือ บรรยากาศขั้นตอนและกระบวนการตรวจสอบและถ่ายภาพชุดประจำชาติ ในการประกวดออกแบบสร้างสรรค์ชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งเป็นการคัดเลือกจากผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ ที่ออกแบบเครื่องแต่งกายให้ผู้เข้าประกวดประจำจังหวัด 77 จังหวัด โดยผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ เอกพล รัตนะ ในการให้ผู้วิจัยได้เข้าร่วมเก็บข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาและวิเคราะห์ในงานวิจัยฉบับนี้

ภาพที่ 3.20 ผู้วิจัยสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วมชมบรรยากาศการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.20 คือ บรรยากาศ ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งเป็นการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติโดยตัวแทนผู้เข้าประกวดประจำจังหวัด 77 จังหวัด โดยผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ เอกพล รัตนะ ในการให้ผู้วิจัยได้เข้าร่วมเก็บข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาและวิเคราะห์ในงานวิจัยฉบับนี้

3.6 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากการใช้เครื่องบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์รายบุคคล และใช้เครื่องบันทึกภาพระหว่างการสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วม ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ผู้วิจัยใช้การบันทึกข้อมูลดังกล่าวโดยการบันทึกเสียงและกล้องถ่ายภาพจากโทรศัพท์ติดตัว และทำการถ่ายโอนข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ในภายหลัง นอกจากนี้ยังมีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นคำถามในลักษณะกึ่งโครงสร้าง ดังนี้

แบบสัมภาษณ์รายบุคคล

กลุ่มที่ 1 ผู้สร้างและออกแบบสไลในการนำเสนอเครื่องแต่งกายในประเทศไทย

ผู้ให้ข้อมูล

1. อาจารย์ พีรมณท์ ชมธวัช
2. อาจารย์ ยุทธนา อัครเดชาณี
3. อาจารย์ วีระพงษ์ อัครเดชาณี

ประเด็นคำถาม

1. นิยามคำว่า “ชุดประจำชาติ” ในความคิดของท่าน หมายถึง
2. การประกวดนางงามรอบชุดประจำชาติมีความสำคัญอย่างไรต่อการประกวดเวทีระดับนานาชาติ
3. การนำเสนอชุดประจำชาติบนเวทีนางงาม มีกระบวนการสร้างสรรค์ออกแบบลีลาท่าทางเพื่อนำเสนอชุดประจำชาติอย่างไร
4. ประเทศไทยได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติรวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง คิดว่าปัจจัยที่ทำให้ประเทศไทยได้รับรางวัลชนะเลิศในรอบชุดประจำชาตินั้นเกิดจากอะไร
5. การนำเสนอชุดประจำชาติในครั้งไหนมีความโดดเด่นมากที่สุด หากพิจารณาการนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอชุดประจำชาติ มีความตรงคอนเซ็ปต์และเข้ากับคอนเซ็ปต์ของชุดประจำชาติมากน้อยเพียงใด เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างไร
6. การนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอชุดประจำชาติ มีส่วนช่วยให้โอกาสการได้รับรางวัลชนะเลิศชุดประจำชาติเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด มีความคิดเห็นอย่างไรในการนำมาใช้
7. หากการประกวดนางงามรอบชุดประจำชาตินั้นนำเสนอเพียงการเดินแบบและเสื้อผ้า คิดว่าเพียงพอหรือไม่สำหรับการประกวดในรอบชุดประจำชาติ มีความคิดเห็นอย่างไร
8. สิ่งใดคือเป้าหมายที่สำคัญที่สุดสำหรับการออกแบบลีลาท่าทางในการนำเสนอชุดประจำชาติของการประกวดนางงามในรอบชุดประจำชาติ

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ และการประกวดนางงาม

ผู้ให้ข้อมูล

1. รศ. ดร. ดนัย เรียบสกุล (ผู้เชี่ยวชาญด้านชุดประจำชาติ)
2. อาจารย์ เอกพล รัตน์นะ (ผู้เชี่ยวชาญด้านชุดประจำชาติ)
3. คุณ ประเสริฐ เจิมจตุธรรม (ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม)
4. คุณ ธเนษฐ ลักษณะวิลาศ (ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม)

ประเด็นคำถาม

1. นิยามคำว่า “ชุดประจำชาติ” สำหรับท่าน หมายถึง
2. การประกวดนางงามรอบชุดประจำชาติมีความสำคัญอย่างไรต่อการประกวดเวทีระดับนานาชาติ
3. ประเทศไทยได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติรวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง คิดว่าปัจจัยที่ทำให้ประเทศไทยได้รับรางวัลชนะเลิศในรอบชุดประจำชาตินั้นเกิดจากอะไร
4. คิดว่าการนำเสนอชุดประจำชาติในครั้งไหนมีความโดดเด่นมากที่สุด หากพิจารณาการนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอชุดประจำชาติ มีความตรงคอนเซ็ปต์และเข้ากับคอนเซ็ปต์ของชุดประจำชาติมากน้อยเพียงใด เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างไร
5. การนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอชุดประจำชาติ มีความโดดเด่นน่าสนใจเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด มีความคิดเห็นอย่างไรในการนำมาใช้
6. หากการประกวดนางงามรอบชุดประจำชาตินั้นนำเสนอเพียงการเดินแบบและเสื้อผ้า คิดว่าเพียงพอหรือไม่สำหรับการประกวดในรอบชุดประจำชาติ มีความคิดเห็นอย่างไร
7. สิ่งใดคือเป้าหมายที่สำคัญที่สุดสำหรับการนำเสนอชุดประจำชาติของการประกวดนางงามในรอบชุดประจำชาติ

กลุ่มที่ 3 ผู้สร้างและออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์

ผู้ให้ข้อมูล

1. คุณ อัครัช ภูษณพงษ์
2. คุณ จาตุรณ แร่เพชร
3. คุณ พีรณัฐ วิริยะ

ประเด็นคำถาม

1. นิยามคำว่า “ชุดประจำชาติ” ในความคิดของท่าน หมายถึง
2. การประกวดนางงามรอบชุดประจำชาติมีความสำคัญอย่างไรต่อการประกวดเวทีระดับนานาชาติ
3. อะไรคือจุดเริ่มต้นของแรงบันดาลใจและแนวคิดในการสร้างสรรค์ชุดประจำชาติ
4. การสร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติสำหรับประกวดนางงามในรอบชุดประจำชาติ ควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นหลัก และให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากที่สุด
5. ประเทศไทยได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติรวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง คิดว่าปัจจัยที่ทำให้ประเทศไทยได้รับรางวัลชนะเลิศในรอบชุดประจำชาตินั้นเกิดจากอะไร
6. คิดว่าการนำเสนอชุดประจำชาติในครั้งไหนมีความโดดเด่นมากที่สุด หากพิจารณาการนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอชุดประจำชาติ มีความตรงคอนเซ็ปต์และเข้ากับคอนเซ็ปต์ของชุดประจำชาติมากน้อยเพียงใด เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างไร
7. การนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอชุดประจำชาติ มีส่วนช่วยให้โอกาสการได้รับรางวัลชนะเลิศชุดประจำชาติเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด มีความคิดเห็นอย่างไรในการนำมาใช้
8. หากการประกวดนางงามรอบชุดประจำชาตินั้นนำเสนอเพียงการเดินแบบและเสื้อผ้า คิดว่าเพียงพอหรือไม่สำหรับการประกวดในรอบชุดประจำชาติ มีความคิดเห็นอย่างไร

9. สิ่งใดคือเป้าหมายที่สำคัญที่สุดสำหรับการสร้างสรรค์และออกแบบชุดประจำชาติของการประกวดนางงามในรอบชุดประจำชาติ

10. ในการออกแบบสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้ออกแบบคำนึงถึงการนำเสนอที่มีลีลานาฏกรรมไทยเข้ามาผสมผสานหรือไม่ และวางแผนการออกแบบการนำเสนออย่างไร?

กลุ่มที่ 5 ผู้ออกแบบเวที และผู้ฝึกสอนการเดินแบบของนางงาม

ผู้ให้ข้อมูล

1. อาจารย์ ศักดิ์สิทธิ์ พิศาลสุพงศ์ (ผู้ออกแบบเวที)
2. คุณ ขวลา ป้องขันธุ์ (ผู้ออกแบบเวที)
3. ผศ. ดร. วิทวัส กรมณีโรจน์ (ผู้ฝึกสอนการเดินแบบของนางงาม)
4. อาจารย์ ดร. อภิชาติ เกตุแก้ว (ผู้ฝึกสอนการเดินแบบของนางงาม)

ประเด็นคำถามผู้ออกแบบเวที

1. องค์ประกอบเวทีมีอะไรบ้าง
2. ขั้นตอนการออกแบบเวที
3. การบริหารจัดการงานฝ่ายควบคุมการแสดง

ประเด็นคำถามผู้ฝึกสอนการเดินแบบนางงาม-นางงาม

1. เทคนิคการเดินแบบขั้นพื้นฐานมีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. เทคนิคการใช้ลีลาท่าทางและอารมณ์มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
3. เทคนิคการเดินแบบนางงามสามารถนำนาฏกรรมไทยเข้าไปร่วมผสมผสานในการเดินแบบเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติได้อย่างไร

กลุ่มที่ 5 ผู้มีประสบการณ์ในการแสดงแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติบนเวทีนางงาม
จักรวาล

ผู้ให้ข้อมูล

1. คุณ ชนันภรณ์ รสจันทร์
2. คุณ อนิพรณ์ เฉลิมบูรณะวงศ์
3. คุณ แอนนา เสืองามเอี่ยม

ประเด็นคำถาม

1. ทักษะที่สำคัญของการเดินแบบของนางงามในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ในรอบการประกวดชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาล
2. การนำเสนอเครื่องแต่งกายของนางงามในรอบการประกวดชุดประจำชาติ มีการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง
3. การนำเสนอเครื่องแต่งกายของนางงามในรอบการประกวดชุดประจำชาติ หากต้องใช้ลีลาท่าทางหรือนาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกาย คิดว่ามีความหนักใจและความยาก/ง่ายอย่างไรบ้าง
4. มีเทคนิคการใช้ลีลาท่าทางและอารมณ์อย่างไร ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายของนางงามในรอบการประกวดชุดประจำชาติ
5. การออกแบบลีลาท่าทางในการนำเสนอชุดประจำชาติ นางงามมีส่วนร่วมในการออกแบบท่าทาง หรือออกแบบความเห็นมากน้อยเพียงใด
6. ในฐานะตัวแทนสาวงามจากประเทศไทย คิดว่าการนำเสนอชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาลมีความสำคัญอย่างไรต่อการประกวดเวทีระดับนานาชาติ
7. สิ่งใดคือเป้าหมายที่สำคัญที่สุดสำหรับการนำเสนอชุดประจำชาติของการประกวดนางงามในรอบชุดประจำชาติ

3.7 การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติถึง 2 รอบด้วยกัน โดยเป็นการทดลองก่อนเรียน (Pre-test) และการทดลองหลังเรียน (Post-test) ซึ่งการทดลองสร้างสรรค์ในรอบแรกเป็นการทดลองปฏิบัติโดยการใช้ประสบการณ์ส่วนตัว ที่ผู้วิจัยเคยได้รับโอกาสเป็นผู้เข้าประกวด และได้เข้าร่วมการประกวดในรอบชุดประจำชาติ ในบริบทของการประกวดนางงามบนเวทีมิสซูปร้านเนลชั่นแนลไทยแลนด์ จึงดำเนินการทดลองสร้างสรรค์โดยการคาดการณ์ความน่าจะเป็น ในการออกแบบลีลาท่าทางการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ซึ่งไม่ได้ทำการศึกษากระบวนการขั้นตอนการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ตามบริบทที่การประกวดนางงามจักรวาล ส่วนการทดลองสร้างสรรค์ในรอบที่สองนั้น ได้ผ่านการศึกษากระบวนการ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ 30 – 90 วินาที 4) รูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม 7) การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางและอารมณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.7.1 การทดลองก่อนเรียน (Pre-test)

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลเอกสาร เพื่อเรียบเรียงขั้นตอนในการออกแบบการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่ง “แนวทางในการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” ประกอบด้วย 1. แนวคิด 2. การแต่งกาย 3. อุปกรณ์ประกอบการนำเสนอ 4. ดนตรี 5. เวที 6. ท่าทางการเคลื่อนไหว 7. การแสดงอารมณ์

3.7.1.1 แนวคิด

การนำเสนอเครื่องแต่งกายในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แรงบันดาลใจมาจากผ้าฝ้ายครามภูไท เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษของชาวสกลนคร โดยการย้อมครามทอผ้าย้อมด้วยมือ และเป็นหนึ่งเอกลักษณ์ของชาวภูไทมีเอกลักษณ์ที่ควรส่งเสริมนำเสนอสู่สายตาชาวโลก ซึ่งเรียกกันว่า “ผ้าฝ้ายย้อมคราม” ผู้วิจัยได้นำมาสร้างสรรค์เป็นเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบชุดไทยประยุกต์ และนำเอาเล็บฟ่อนของชาวภูไทที่เป็นเอกลักษณ์ในการแสดงที่เมื่อผู้ใดพบเห็นก็จะทราบทันทีว่าเป็นวัฒนธรรมจากชาวภูไท เพื่อเป็นอุปกรณ์ประกอบเครื่องแต่งกายที่จะสร้างความโดดเด่นได้ชัดเจนและกลายเป็นภาพจำที่เป็นเอกลักษณ์ นำเสนอในชื่อชุด “วิจิตรฝ้ายคราม งามภูไท”

ภาพที่ 3.21 ตัวอย่างภาพผ้าฝ้ายครามที่ถูกทอด้วยมือโดยกลุ่มแม่บ้านชาวสกลนคร
ที่มา : https://www.otoptoday.com/view_product.php?product_id=12861

3.7.1.2 การแต่งกาย

นำเสนอผ้าย้อมครามทอลาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสกลนคร นับว่าเป็นอีกหนึ่งภูมิปัญญาของคนไทยที่มีเอกลักษณ์ที่ควรส่งเสริม นำเสนอสู่สายตาชาวโลก

ภาพที่ 3.22 ตัวอย่างภาพเครื่องแต่งกายที่ผู้วิจัยใช้นำเสนอ
ที่มา : ผู้วิจัย

3.7.1.3 อุปกรณ์ประกอบการนำเสนอ

ผู้วิจัยนำเอาเล็บฟ้อนของชาวภูไท ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในการฟ้อนรำของชาวภูไทสกลนคร มาดัดแปลงให้เข้ากับเครื่องแต่งกาย โดยเปลี่ยนจากฟู่ของเล็บที่เป็นสีแดงมาเป็นสีขาว เพื่อเพิ่มความกลมกลืนและไปในทิศทางเดียวกันกับสีของเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิดเป็นชุดที่แตกต่างทำขึ้นโดย

เฉพาะตัวบุคคล และเป็นเครื่องประดับที่มีเอกลักษณ์ชัดเจนเฉพาะตัว เมื่อนำมาประกอบกับท่าทางที่ใช้นำเสนอแล้วจะทำให้เกิดเป็นภาพที่น่าจดจำของผู้ชม

ภาพที่ 3.23 ตัวอย่างภาพเล็บภูไทที่ผู้วิจัยได้นำมาดัดแปลงให้เข้ากับเครื่องแต่งกาย
ที่มา : ผู้วิจัย

3.7.1.4 ดนตรี

ผู้วิจัยเลือกใช้แนวเพลงที่ผสมผสานระหว่างแนวดนตรีสมัยใหม่ เข้ากับเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน มีจังหวะที่สนุกสนานได้รับกลิ่นอายความเป็นวัฒนธรรมอีสานซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของแนวคิดในการออกแบบชุด

3.7.1.5 เวที

ผู้วิจัยเลือกใช้เวทีที่มีลักษณะเป็นรูปแบบตัว T โดยจะมีจุดโพลสตอย์อยู่ 4 จุด คือ 1. จุดกึ่งกลางเวทีด้านใน 2. จุดโพลสตอย์ปีกด้านซ้าย 3. จุดโพลสตอย์ปีกด้านขวา 4. จุดกึ่งกลางเวทีด้านนอก

ภาพที่ 3.24 ตัวอย่างภาพเวทีลักษณะรูปตัว T

ที่มา : https://th.pikbest.com/decors-models/t-shaped-stage-design_1001919.html

3.7.1.6 ท่าทางการเคลื่อนไหว

ท่าทางการเคลื่อนไหวมีแนวคิดมาจากท่าพ็อนในการพ็อนภูไทสกลนคร และการพ็อนแบบอีสาน โดยมีการนำมาสร้างสรรค์เข้ากับลีลาลักษณะรูปแบบการเดินของผู้เข้าประกวดให้ลงตัวและสวยงาม เหมาะสมกับบริบทของชุดที่สวยงามและรูปแบบของการประกวด

ภาพที่ 3.25 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.25 ปรากฏภาพผู้แสดงแบบเดินออกมาจากเวทีและมายืนยังจุดโพสท่าจุดแรก เพื่อเปิดตัวด้วยคำว่าไทยแลนด์พร้อมท่าพรมมือไหว้ ยืนในท่าเหลี่ยมเท้าด้านใดด้านหนึ่ง จากนั้นมือทั้งสองข้างวาดมือไปจับส่งหลังและเดินมายังจุดโพสท่าด้านหน้าเวทีบริเวณจุดกึ่งกลางเวที

ภาพที่ 3.26 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.26 ปรากฏภาพเมื่อผู้แสดงแบบเดินออกมายังจุดโพสต์ด้านหน้าเวทีบริเวณจุดกึ่งกลางเวที ใช้มือทั้งสองข้างจับสลั่บตั้งวงวนมือด้านบนลงล่าง และมือล่างขึ้นบน แขนทั้งสองข้างยื่นออกมาด้านหน้าระดับหน้าอก เป็นท่าทางลักษณะการฟ้อนเล็บของชาวภูไท เท้าซ้ายก้าวไขว้มาด้านหน้า มีการโย้ตัวไปทางซ้ายและขวาตามมือจับ

ภาพที่ 3.27 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.27 ปรากฏภาพเมื่อถึงจังหวะดนตรีเปลี่ยน มือทั้งสองข้างที่ตั้งอยู่ระดับอกวาดออกสู่ข้างลำตัว มือซ้ายตั้งวงบน มือขวาจับหงายหักข้อมือขึ้นงอแขนระดับไหล่ กดลำตัวด้านขวา หน้ามองมือซ้ายที่ตั้งวงไว้ เท้าซ้ายก้าวไขว้มาด้านหน้าเช่นเดิม และบิดตัวเพื่อหันหลังไขว้ความงามของเสื้อผ้า มือทั้งสองข้างจับหักข้อมือเข้าหาลำตัวมือซ้ายงอแขนอยู่ระดับเอว มือขวายกแขนสูงเหนือศีรษะ หน้ามองไปทางด้านซ้าย

ภาพที่ 3.28 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.28 ปรากฏภาพผู้แสดงแบบหันหน้ากลับมาด้านหลังหน้าเวที โดยวาดแขนทั้งสองข้างจับหักข้อมือเข้าหาลำตัวสลบตำแหน่งมือตามภาพที่ปรากฏ มือบนอยู่ระดับกลางศีรษะ มือล่างอยู่ระดับหัวเข็มขัด เท้าขวาก้าวเท้าไขว้ไว้ด้านหลังเช่นเดิม

ภาพที่ 3.29 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.29 ปรากฏภาพมือทั้งสองข้างวาดมือออกมาแล้ววนมือเข้าจับหักข้อมือเข้าหาลำตัว มือซ้ายอยู่ระดับชายพก มือขวาอแขนตั้งฉากอยู่ระดับไหล่ จากนั้นวาดมือออกไปเป็นมือซ้ายกรีดปลายนิ้วแบมือหักข้อมือลง มือขวาทำมือตั้งวงกรีดมือทาบไว้หลังใบหู เป็นท่าทางที่เหมือนกำลังฟัง เท้าขวาก้าวไขว้มาด้านหน้า

ภาพที่ 3.30 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.30 ปราบกฏภาพทำต่อไปนี้จะเป็นการทำเชื่อมเวลาเปลี่ยนท่าในท่าถัดไป โดยมือทั้งสองข้างจะตั้งวงระดับข้างศีรษะด้านหนึ่ง และมืออีกด้านหนึ่งจะตั้งวงอยู่ระดับอก พร้อมกับกระตุกข้อมือเดาะข้อมือตามจังหวะดนตรี พร้อมกับขยับตัวไปอยู่ที่ปีกเวทีด้านซ้ายและขวา ไปพร้อมกับการก้าวเท้าเดินตามจังหวะ

ภาพที่ 3.31 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.31 ปราบกฏภาพเมื่อทำท่าเชื่อมด้านบนเพื่อเดินขยับมาโพสต์ฝั่งเวทีด้านขวา พอถึงจุดโพสต์จึงค่อย ๆ ม้วนข้อมือจับหักข้อมือเข้าหาลำตัว โดยมือขวาจะงอศอกตั้งฉากจับอยู่ระดับศีรษะ มือขวาจะใช้มือจับวาดตั้งแต่หัวไหล่ลงมาถึงสะโพก ทำนี้เพื่อเป็นการอวดสัดส่วน พร้อมกับงอเข้าเล็กน้อยเพื่อให้ได้เส้นโค้งที่สวยงาม ส่วนใบหน้ามองตามมือที่จับวาดลงไปตั้งแต่งหัวไหล่ถึงสะโพก จากนั้นทำท่าเชื่อมเช่นท่าด้านบนอีกครั้งแต่สลับฝั่งกัน พร้อมกับเดินขยับไปด้านขวาของเวที เมื่อถึงจุดโพสต์จึงนำเสนอท่าอวดทรวดทรงในด้านที่หันไปทางขวาเช่นเดิม

ภาพที่ 3.32 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.32 ปรากฏภาพผู้แสดงแบบท่าท่าเชื่อมเพื่อเดินกลับยังจุดโพสต์กลางเวที ด้านหน้า จากนั้นมือทั้งสองข้างจับหางยักข้อมือขึ้นวาดจับตั้งแต่หัวไหล่ไปถึงเอวแล้ววนมือมาจับไขว้กันระดับอก จรดเท้าขวาสลับซ้าย เอียงขวาสลับซ้ายดังเช่นในภาพ

ภาพที่ 3.33 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.33 ปรากฏภาพเมื่อเข้าสู่ดนตรีเปลี่ยนจังหวะช่วงสุดท้าย มือทั้งสองข้างจับสลับตั้งวงวนมือด้านบนลงล่าง และมือล่างขึ้นบน แขนทั้งสองข้างยื่นออกมาด้านหน้าระดับหน้าอกเพื่อเดินกลับมายังจุดกึ่งกลางเวที เดินย่ำเท้าตามจังหวะดนตรีหมุนรอบตัว จากนั้นมือซ้ายจับคว่ำหักข้อมือองแขนเล็กน้อยระดับกลางศีรษะ มือขวาจับหางยักข้อมือไว้ที่กลางด้านหลัง เท้าขวาก้าวไขว้มาด้านหน้าย่อตัวลงพร้อมหมุนตัวด้วยท่านี้

ภาพที่ 3.34 ตัวอย่างภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.34 ปรากฏภาพเมื่อหันหลังจะได้ลักษณะดังภาพ จากนั้นหมุนรอบตัวกลับมา ด้านหน้าตามจังหวะดนตรีคลอปิดจบด้วยท่าพนมมือไหว้ที่อ่อนช้อย และเดินเข้าเวที การนำเสนอทำนาฏกรรมทั้งหมดที่กล่าวมานั้นใช้เวลาประมาณ 5 นาทีในการนำเสนอ หากนำไปปรับใช้ในการประกวดจริงนั้นสามารถตัดทอนท่าบางท่าออกไปได้ เพื่อให้เกิดความกระชับ และอยู่ในกฎกติกาของการประกวด

3.7.1.7 การแสดงออกทางอารมณ์

ในการแสดงอารมณ์ผู้วิจัยเลือกใช้การแสดงอารมณ์ที่มีความสนุกสนานให้เข้ากับอารมณ์ของดนตรี และแสดงอารมณ์และสีหน้าที่มีพลังในการต้องการเป็นผู้ชนะ นำเสนอใบหน้าสยามเมืองยิ้มให้ผู้ชมรับรู้ว่าเป็นคนไทยแลนด์

ภาพที่ 3.35 คิวอาร์โค้ดวิดีโอทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทย
เพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติครั้งที่ 1
ที่มา : ผู้วิจัย

3.7.2 การทดลองหลังเรียน (Post-test)

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลเอกสาร และข้อมูลสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบลีลาท่าทาง ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้ออกแบบเวทีการประกวด ซึ่งเรียบเรียงขั้นตอนในการออกแบบการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่ง “แนวทางในการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ 30 – 90 วินาที 4)

รูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุกกล้อง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม 7) การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางและอารมณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.7.2.1 แนวคิดเครื่องแต่งกาย

ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยศึกษารูปแบบของเครื่องแต่งกายประกอบด้วย 1. รูปแบบชุดไทยดั้งเดิม 2. รูปแบบชุดไทยประยุกต์ 3. รูปแบบชุดไทยสร้างสรรค์ และศึกษาแนวคิดของผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบลีลาท่าทาง ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้ออกแบบเวทีการประกวด

โดย ดนัย เรียบสกุล ได้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูลรูปแบบชุดประจำชาติ ไว้ดังนี้

“รูปแบบชุดไทยดั้งเดิม คือ ชุดประจำชาติไทยที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งถูกรังสรรค์ขึ้นเป็นต้นแบบและกำหนดรูปแบบ อันประกอบไปด้วย ชุดไทยสมัย ชุดไทยท้องถิ่น ชุดไทยละคร ชุดไทยพระราชานิยม

รูปแบบชุดไทยประยุกต์ คือ รูปแบบชุดประจำชาติไทยที่นำชุดไทยพระราชานิยมมาปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ โดดเด่นและแปลกตาขึ้น ซึ่งนักออกแบบส่วนมากยังคงใช้ผ่านงแบบจีบหน้าและมีชายพกเป็นมาตรฐาน แต่จะใช้วิธีการปรับเปลี่ยนที่ตัวเสื้อหรือสวมเครื่องประดับรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ชุดดูแปลกตาและแตกต่างจากชุดไทยพระราชานิยมแบบดั้งเดิม เช่น ชุดไทยจักรีประยุกต์ของ ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก ที่ปรับการห่มสไบโบราณให้เป็นการจับเดรปทั้งตัวเสื้อ หรือชุดไทยบรมพิมานประยุกต์ที่ผสมผสานกับชุดมโนราห์ของ ยลดา รongหานาม เป็นต้น

รูปแบบชุดไทยสร้างสรรค์ คือ รูปแบบชุดประจำชาติไทยที่ออกแบบและตัดเย็บ เพื่อนำเสนอแนวความคิดตามจินตนาการและความเป็นไทยด้านต่าง ๆ ผ่านเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ ชุดไทยลักษณะนี้จะมีรูปแบบแปลกตาและโดดเด่นจากมาตรฐานชุดไทยแบบดั้งเดิม หรือแบบประยุกต์ บางคนเรียกชุดไทยลักษณะนี้ว่า Creative Thai ซึ่งไม่ใช่ชุดประจำชาติที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนไทย แต่เป็นชุดที่ออกแบบและสร้างสรรค์เพื่อใช้ในโอกาสพิเศษหรือเพื่อใช้ในการประกวดสำหรับบางเวที ซึ่งที่ผ่านมาชุดไทยสร้างสรรค์นี้ ใช้นำเสนอแนวความคิดที่หลากหลาย เช่น ชุดไทยสร้างสรรค์ที่มีแนวความคิดจากชุดนกมวย ชุดไทย

สร้างสรรค์ที่มีแนวความคิดจากดอกไม้ ชุดไทยสร้างสรรค์ที่มีแนวความคิดจากนางมณีเมขลา เป็นต้น”

ซึ่งในการออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยมีแนวคิดในการออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยแบ่งเครื่องแต่งกายประจำชาติเป็น 3 รูปแบบ นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ 3 ชุด ได้แก่ 1. รูปแบบชุดไทยแบบดั้งเดิม 2. รูปแบบชุดไทยแบบประยุกต์ 3. รูปแบบชุดไทยแบบสร้างสรรค์

ชุดที่ 1 รูปแบบชุดไทยแบบดั้งเดิม คือ ชุดอยุธยาแนวความคิดของเครื่องแต่งกายมาจากการแต่งกายของสตรีไทยในสมัยอยุธยา นำเสนอความเป็นกุลสตรี ความงาม ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยอยุธยา โดยเครื่องแต่งกายประกอบไปด้วย พัสตราภรณ์ เครื่องนุ่งห่มที่เป็นผ้าโดยห่มสไบอัดพลีทสีเหลืองทองและผ้าสไบกรองสีทอง นุ่งผ้านุ่งพิมพ์ลายสีน้ำเงินแกมเขียวใช้วิธีนุ่งแบบจีบหน้านาง และประกอบไปด้วยอาภรณ์ที่เป็นเครื่องประดับตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้แก่ สร้อยคอ สร้อยสังวาลย์ หัวเข็มขัด เข็มขัด กำไลต้นแขน กำไลข้อมือ ต่างหู และดอกไม้ประดับศีรษะ โดยเลือกใช้เครื่องประดับสีทองลงยาประดับพลอยสีแดงทับทิม

ชุดที่ 2 รูปแบบชุดไทยแบบประยุกต์ คือ ชุดหม่อมสยาม แนวคิดเครื่องแต่งกายมาจากการนำรูปแบบชุดไทยละคร และชุดไทยพระราชานิยมมาประยุกต์ เป็นการตัดเย็บโดยผสมผสานการห่มสไบสองชายที่ปรากฏในรูปแบบการแต่งกายของนางละคร ก็กับการนุ่งกระโปรงที่ประยุกต์มาจากกระโปรงของ “ชุดไทยจักรพรรดิ” ในรูปแบบชุดไทยพระราชานิยม นำเสนออารมณ์ความภาคภูมิใจที่ได้สวมใส่เครื่องแต่งกายในชุดหม่อมสยามนี้ โดยเครื่องแต่งกายประกอบไปด้วย พัสตราภรณ์ เครื่องนุ่งห่มที่เป็นผ้าลายอย่างลายผกากรายกลีบสีน้ำเงินแกมเขียวเย็บติดกันทั้งชุด ท่อนบนตัดเย็บด้วยรูปแบบการห่มสไบสองชายตามรูปแบบการแต่งกายของนางละครซึ่งบริเวณลำตัวของชุดตัดเย็บด้วยการผสมวัสดุผ้าชีทรูบาง ๆ แทนการรัดเสื้อในนางของนางละคร ท่อนล่างตัดเย็บกระโปรงสำเร็จรูปแบบจีบหน้านางมีการผ่ากระโปรงด้านหลังเพื่อสะดวกแก่การเดิน และตัดเย็บกรองคอเป็นชิ้นส่วนแยกจากชุด ส่วนอาภรณ์ที่เป็นเครื่องประดับตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้แก่ สร้อยคอ หัวเข็มขัด เข็มขัด กำไลต้นแขน กำไลข้อมือ ต่างหู และศิราภรณ์ที่เป็นมงกุฎประดับศีรษะ และปิ่นปักผม โดยเลือกใช้เครื่องประดับสีทองลงยาประดับพลอยสีเขียวมรกต

ชุดที่ 3 รูปแบบชุดไทยแบบสร้างสรรค์ คือ นางสุพรรณมัจฉา แนวคิดเครื่องแต่งกายมาจากการนำตัวละครเอก “นางสุพรรณมัจฉา” ปรากฏในวรรณคดีเรื่อง “รามเกียรติ์” ที่มีลักษณะการ

เคลื่อนไหวเหมือนปลาทองที่แหวกว่ายอยู่ในแม่น้ำ การออกแบบตัดเย็บเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเป็นการสร้างสรรค์ชิ้นใหม่ ประกอบด้วย พัสตราภรณ์ เครื่องนุ่งห่มที่เป็นผ้า ท่อนบนออกแบบตัดเย็บเป็นเสื่อเกาะอกสีครีมติดกระจุกและเลื่อมประดับเป็นลวดลายเกล็ดปลา ท่อนล่างออกแบบตัดเย็บเป็นกระโปรงสำเร็จรูปยาวทรงสอบปลายกระโปรงบาน ใช้เทคนิคการผ่าหน้ากระโปรงเพื่อความสะดวกในการเดิน ใช้ผ้าสีครีมแกมทองติดเพชรเป็นลวดลายรอบกระโปรงตัดเย็บ ศิราภรณ์สีทองลงยาเป็นรัดเกล้าเปลวติดกับผมปลอมที่มีการจัดทรงเป็นลักษณะเปลวไฟไปด้านหลังประดับศิระ และประดับใบหูด้วยจรรยา ส่วนอาภรณ์สีทองลงยาที่เป็นเครื่องประดับตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้แก่ กรองคอ หัวเข็มขัดและห้อยหน้าที่ติดกัน ซึ่งออกแบบสร้างสรรค์ให้มีลักษณะคล้ายเกล็ดและครีบของปลา กำไลต้นแขน กำไลข้อมือ รวมไปถึงชิ้นส่วนด้านหลังของเสื้อผ้าที่ออกแบบสร้างสรรค์ให้มีความคล้ายกับหางปลา และชิ้นส่วนของผ้าอัตพลีทสีทองที่ประดับข้างลำตัวมีลักษณะคล้ายครีบปลา

3.7.2.2 แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ

ชวลา ป้องพันธ์ ได้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ในการเลือกใช้เพลงและดนตรีในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ไว้ดังนี้

“โดยทั่วไปการเลือกใช้เพลงในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติจะถูกกำหนดโดยเจ้าภาพของกองประกวดเวทีนางงามจักรวาลระดับนานาชาติในปีนั้น ๆ ซึ่งอาจคาดการณ์โดยการศึกษาวิถีทัศนัการประกวดในรอบชุดประจำชาติย้อนหลัง 3 ปี จากนั้นจึงพบว่าความนิยมในการใช้เพลงและดนตรีในการนำเสนอชุดประจำชาติมีรูปแบบเป็นการใช้ดนตรีทำนองเพลงคลอไปเรื่อย ๆ ไม่ได้มีจังหวะที่ชัดเจนมากนัก เมื่อไม่ได้มีจังหวะที่ชัดเจนจึงสามารถเลือกได้ว่า จะเดินแบบจังหวะเร็วกระชับหรือใช้การเดินแบบจังหวะช้า ขึ้นอยู่กับลักษณะและความรู้สึกของชุดประจำชาติที่นำเสนอ และอารมณ์ความรู้สึกของเพลงนั้นจะเน้นการใช้อารมณ์ความรู้สึกที่ภาคภูมิใจ ยิ่งใหญ่ อลังการ”

การเลือกเพลงที่ใช้ในการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยเลือกใช้เพลง The Colors Of Siam (Main Theme Version) ในการนำเสนอ ชุดไทยดั้งเดิมและชุดไทยประยุกต์ เนื่องจากเพลงนี้ มีทำนองดนตรีที่ไม่ซ้ำไม่เร็วมากนัก มีจังหวะสนุกสนาน บรรเลงแทรกด้วยเครื่องดนตรีไทย เหมาะกับการนำเสนอชุดไทยดั้งเดิมและชุดไทยประยุกต์ และเลือกใช้เพลง The Colors Of Siam (Party Version) ในการนำเสนอ ชุดไทยสร้างสรรค์ เนื่องจากเพลงนี้ มีทำนองดนตรีที่เร็วกระชับ มีจังหวะสนุกสนานรื่นเริง บรรเลงแทรกด้วยเครื่องดนตรีไทย เหมาะกับการ

นำเสนอชุดไทยสร้างสรรค์ ซึ่งทั้งสองเพลงที่กล่าวมานั้น เป็นเพลงที่ใช้ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีการประกวดมิสยูนิเวิร์ส ปี 2018 จัดการประกวดโดยประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ

3.7.2.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ 30 – 90 วินาที

ผู้วิจัยเลือกศึกษาการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งปรากฏระยะเวลาในการนำเสนอชุดประจำชาติ อยู่ที่ประมาณ 30 – 90 วินาที เป็นระยะเวลาที่ได้รับความนิยมเป็นส่วนมากในการใช้นำเสนอในรอบชุดประจำชาติ

ซึ่งผู้วิจัยนำมาปรับใช้ในการออกแบบระยะเวลาในการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติรูปแบบที่ 1 ชุดไทยดั้งเดิม ใช้ระยะเวลาในการทำเสนอ 1 นาที 17 วินาที, นำเสนอรูปแบบที่ 2 ชุดไทยประยุกต์ ใช้ระยะเวลาในการทำเสนอ 1 นาที 33 วินาที, นำเสนอรูปแบบที่ 3 ชุดไทยสร้างสรรค์ ใช้ระยะเวลาในการทำเสนอ 1 นาที 19 วินาที

ทั้งนี้ในการนำการสร้างสรรค์ลีลาท่าทางการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติไปใช้ในสถานการณ์จริง สามารถปรับลดทอนลีลาท่าทางบางอย่างทำออก เพื่อกระชับระยะเวลาในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ที่ขึ้นอยู่กับบริบทและข้อกำหนดของกองประกวดนั้น ๆ

3.7.2.4 รูปแบบของเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง

การออกแบบรูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยเลือกศึกษาจากรูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งเป็นรูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ที่ได้รับความนิยมเป็นส่วนมากในการจัดประกวดรอบชุดประจำชาติ และมีความเป็นปัจจุบัน โดยผู้วิจัยได้จำลองรูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องขึ้นมา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบเวที

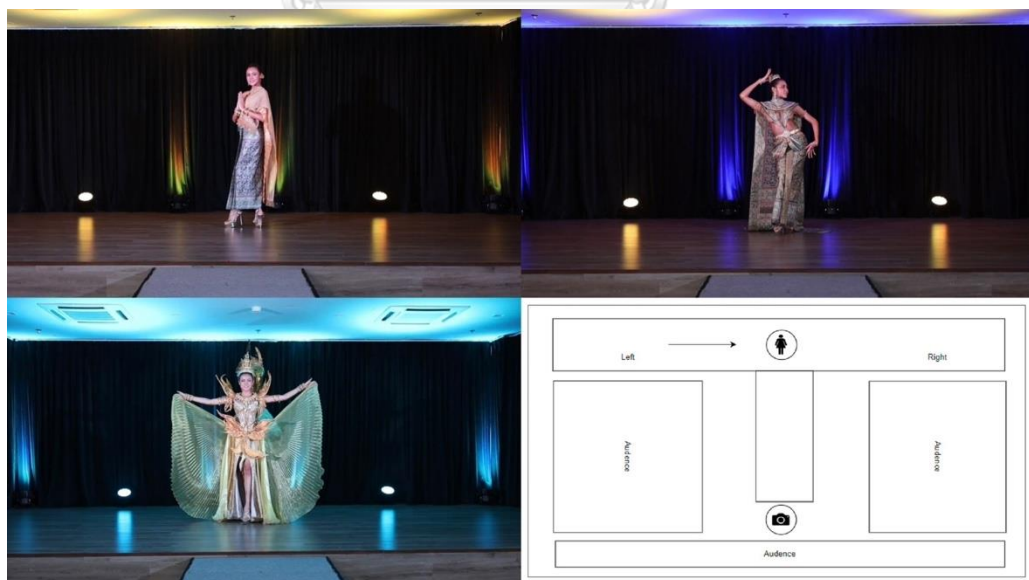

ภาพที่ 3.36 ตัวอย่างรูปแบบเวทีในการทดลองการออกแบบสร้างสรรค์

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.36 คือ รูปแบบเวทีในการทดลองการออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากรูปแบบเวทีในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งเป็นรูปแบบเวทีลักษณะรูปตัวที T ประกอบด้วย พื้นที่ของเวทีด้านใน และพื้นที่ของเวทีด้านหน้ายื่นที่ออกมา เรียกอีกอย่างว่า “รันเวย์” (Runway) โดยมีพื้นที่ของที่นั่งผู้ชมด้านซ้าย และด้านขวาขนานข้างเวที และที่นั่งผู้ชมด้านหน้าของเวที

การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง

ภาพที่ 3.37 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.37 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที เริ่มต้นด้วยการเดินออกมาจากข้างเวทีด้านซ้าย มาหยุดที่กลางเวทีด้านใน และมุมกล้องอยู่ที่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของนักแสดงแบบ

ภาพที่ 3.38 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.38 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ เริ่มต้นด้วยการเดินออกมาจากข้างเวทีด้านซ้าย มาหยุดที่กลางเวทีด้านใน จากนั้นจึงเริ่มเดินออกตัวมาที่เวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์ด้านหน้า มุมกล้องอยู่ที่กึ่งกลางเวทีด้านขวา โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของนักแสดงแบบ

ภาพที่ 3.39 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.39 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บน
เวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวาง
ตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ ผู้แสดงแบบเดินออกมาถึงกึ่งกลางเวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์
ดังภาพ มุมกล้องอยู่ที่กึ่งกลางเวทีด้านขวา โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 3.40 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.40 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บน
เวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวาง
ตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ เริ่มเดินออกตัวมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้า ผู้แสดงแบบเดินออก
มาถึงกึ่งกลางเวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์ดังภาพ มุมกล้องอยู่ที่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายภาพ
ออกให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 3.41 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.41 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บน
เวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวาง
ตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ เดินออกตัวมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้ามายังจุดโพส กลางเวที
ด้านหน้า และผู้แสดงแบบหยุดเพื่อโพสท่า มุมกล้องอยู่ที่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายขยายออก
ให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 3.42 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุกกล้อง ในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

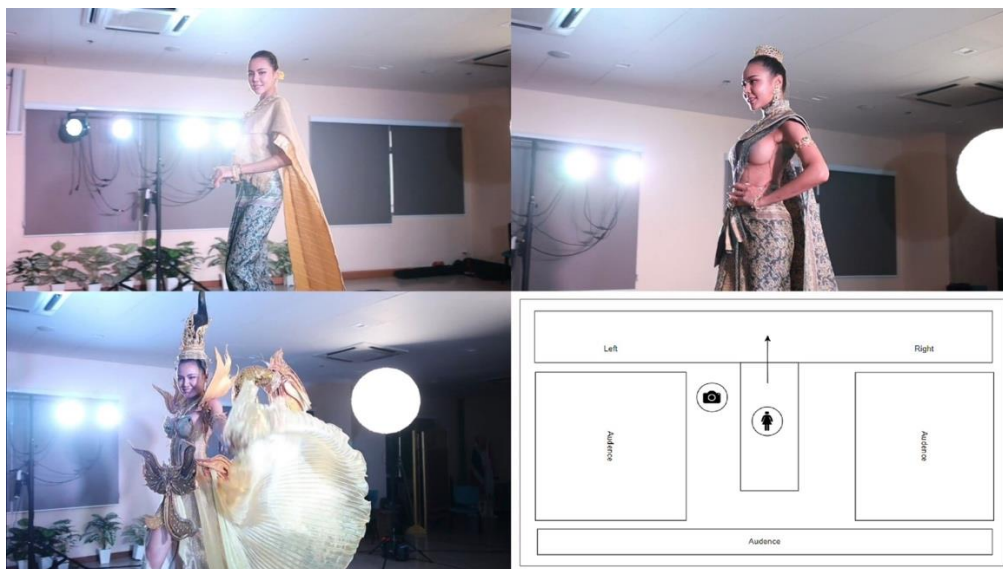
จากภาพที่ 3.42 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุกกล้องในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บน
เวที และมุกกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวาง
ตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ เดินออกตัวมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้ามายังจุดโพส กลางเวที
ด้านหน้า และผู้แสดงแบบหยุดเพื่อโพสท่า จากนั้นหมุนตัวหันหลังเพื่อเดินกลับเข้าไปในเวทีด้านใน
มุกกล้องอยู่ที่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายภาพขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 3.43 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.43 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บน
เวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวาง
ตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ ผู้แสดงแบบหมุนตัวหันหลังเพื่อเดินกลับเข้าไปในเวทีด้านใน
มุมกล้องอยู่ที่กึ่งกลางเวทีฝั่งด้านซ้าย โดยกล้องถ่ายขยายเข้าใกล้ใบหน้าของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 3.44 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.44 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บน
เวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวาง
ตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ ผู้แสดงแบบหมุนตัวหันหลังเพื่อเดินกลับเข้าไปในเวทีด้านใน ผู้
แสดงแบบเดินกลับเข้ามาถึงกึ่งกลางเวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์ มุมกล้องอยู่ที่กึ่งกลางเวทีฝั่งด้านซ้าย
โดยกล้องถ่ายขยายเข้าใกล้ใบหน้าของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 3.45 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 3.45 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บน
เวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวาง
ตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ ผู้แสดงแบบเดินกลับเข้ามาถึงกลางเวทีด้านใน จากนั้นหยุด
โพสท่าจบที่กลางเวทีด้านใน มุมกล้องอยู่ที่กึ่งกลางเวทีฝั่งด้านซ้าย โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้ง
ลำตัวของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 3.46 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ
ที่มา: ผู้วิจัย

จากภาพ 3.46 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการทดลองการออกแบบ
สร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ อ้างอิงจากการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บน
เวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวาง
ตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ ผู้แสดงแบบเดินกลับเข้ามาถึงกลางเวทีด้านใน จากนั้นหยุด
โพสท่าจบที่กลางเวทีด้านใน มุมกล้องอยู่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัว
ของผู้แสดงแบบ

3.7.2.5 คุณสมบัติของนางงาม

การประกวดนางงาม (Beauty Pageant) เป็นการแข่งขันที่เน้นให้ความสำคัญในการตัดสิน
และจัดอันดับคุณลักษณะทางกายภาพของผู้เข้าประกวด รวมไปถึงการวัดและประเมิน ลักษณะและ
บุคลิกภาพ ความฉลาดและไหวพริบที่สนคติในการตอบคำถาม โดยมีเกณฑ์การตัดสินตามบริบทของ
เวทีนั้น ๆ ซึ่งเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดจะถูกกำหนดขึ้นโดยเวทีนั้น ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษา
เฉพาะเจาะจงในบริบทของการประกวดนางงามเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ โดยผู้วิจัยแบ่งคุณสมบัติของ
ผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1. คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดมิสยูนิเวิร์สไทย
แลนด์ตามเกณฑ์การรับสมัครผู้เข้าประกวด และส่วนที่ 2. คุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม
อันพึงมี โดยมีรายละเอียดดังนี้

คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ตามเกณฑ์การรับสมัครผู้เข้าประกวด

1. **เพศสภาพและสัญชาติ** ผู้เข้าประกวดต้องเป็นเพศหญิงโดยกำเนิด และต้องมีสัญชาติไทย ถือบัตรประจำตัวประชาชนของประเทศไทย
2. **อายุ** ผู้เข้าประกวดต้องมีอายุอยู่ที่ประมาณ 18 - 27 ปี กรณีอายุต่ำกว่า 20 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย
3. **ระดับการศึกษา** มีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นอย่างน้อย และต้องอ่านเขียนพูดและเข้าใจภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หากสามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สามได้จะเป็นข้อได้เปรียบต่อตัวผู้เข้าประกวด เนื่องจากหากได้เป็นตัวแทนสาวงามไปประกวดระดับนานาชาติจะทำให้เกิดข้อได้เปรียบทางภาษา
4. **ประวัติการทำงาน** ต้องไม่เคยถ่ายภาพศิลป์กึ่งเปลือย/โปเปลือยหรือภาพที่เข้าข่ายอนาจารขัดต่อจารีต ขนบธรรมเนียม ศีลธรรมอันดีงามของสังคมไทย ไม่ว่าจะได้รับ การตีพิมพ์ในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ หรือแพร่ภาพผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาก่อนหรือปรากฏภายหลัง ต้องไม่เคยประกอบอาชีพอันเป็นที่รังเกียจเสื่อมเสียต่อจารีตขนบธรรมเนียม ศีลธรรม อันดีงามของสังคมไทยหรือประกอบอาชีพผิดกฎหมาย
5. **เป็นผู้ที่มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ** ไม่สูบบุหรี่ หรือเสพยาเสพติด ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ
6. **สมรรถภาพทางกาย** รูปร่างต้องอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ต้องมีส่วนสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร และน้ำหนักตัวควรอยู่ในมาตรฐานที่เหมาะสมกับส่วนสูง
7. **ต้องไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือเป็นบุคคลล้มละลาย**
8. **ต้องไม่มีประวัติอาชญากรรม¹⁷**

คุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงามอันพึงมี

1. **สมรรถภาพทางกาย** ผู้เข้าประกวดควรมีรูปร่างที่สมส่วน น้ำหนักอยู่ในมาตรฐานที่เหมาะสมกับส่วนสูง มีความคล่องตัวในการเคลื่อนไหว และเต็มเปี่ยมไปด้วยสุขภาพที่ดี

¹⁷ กอปรประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี พ.ศ. 2566

2. **สมรรถภาพทางจิตใจ** ผู้เข้าประกวดควรมีความมั่นใจในตนเอง มีน้ำใจและเมตตาต่อผู้เข้าร่วมการประกวดทุกคน มีความยินดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมองข้ามข้อบกพร่องทั้งของตัวเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อสังคมและการทำงานเป็นทีม มีจิตอาสาและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ
3. **ทักษะความรู้และทัศนคติ** ผู้เข้าประกวดควรมีทักษะความรู้รอบตัวในการดำรงชีวิต และสามารถแสดงทัศนคติในทางที่ดีได้ในประเด็นที่หลากหลาย
4. **บุคลิกภาพ** ผู้เข้าประกวดควรมีบุคลิกภาพที่ดีเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่คนรอบข้าง บุคลิกที่กล่าวมาข้างต้นนั้นประกอบไปด้วย การเดิน การยืน การนั่ง การเคลื่อนไหวในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงบุคลิกทางการใช้สีหน้า ท่าทาง และการพูด เป็นต้น
5. **มิตรภาพและความพร้อมในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น** ผู้เข้าประกวดควรมีความสามารถในการดำเนินงานหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาคุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม ผู้วิจัยพบว่า “การประกวดนางงาม” เป็นการแข่งขันที่เน้นให้ความสำคัญในการตัดสินและจัดอันดับคุณลักษณะทางกายภาพของผู้เข้าประกวด รวมไปถึงการวัดและประเมิน ลักษณะและบุคลิกภาพ ความฉลาดและไหวพริบทัศนคติในการตอบคำถาม โดยมีเกณฑ์การตัดสินตามบริบทของเวทีนั้น ๆ ซึ่งเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดจะถูกกำหนดขึ้นโดยเวทีนั้น ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกลุ่มและแบ่งคุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1. คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ตามเกณฑ์การรับสมัครผู้เข้าประกวด ประกอบด้วย เพศสภาพและสัญชาติ, อายุ, ระดับการศึกษา, ประวัติการทำงาน, เป็นผู้ที่มีความสุขดีทั้งร่างกายและจิตใจ, สมรรถภาพทางกาย, ต้องไม่เป็นผู้มีหนี้สินพันตัวหรือเป็นบุคคลล้มละลาย, และต้องไม่มีประวัติอาชญากรรม และส่วนที่ 2. คุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงามอันพิงมี ประกอบด้วย สมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ ทักษะความรู้และทัศนคติ บุคลิกภาพ มิตรภาพและความพร้อมในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.7.2.6 วิธีการเดินของนางงาม

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนเดินแบบนางงาม ได้แก่ วิสวัส กรมณีโรจน์ และ อภิโชคิ เกตุแก้ว โดยถอดบทสัมภาษณ์ออกมาเป็นข้อมูลรูปแบบการเดินของผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกายในประเทศไทย ซึ่งอธิบายไว้ดังนี้

“ในบริบทของการประกวดนางงามนั้นจะวัดกันทั้ง ความงาม ทักษะคติ ไหวพริบ ลีลา การเดิน และการนำเสนอประสิทธิภาพที่ดีเหล่านี้ จะเป็นตัววัดความเหมาะสมของการได้รับ ตำแหน่งของนางงาม ทักษะและเทคนิคในการเดินแบบขั้นพื้นฐาน ถือเป็นองค์ประกอบหลักในการประกวดนางงาม ซึ่งต้องได้รับการทำความเข้าใจและฝึกฝน โดยมีเทคนิคและทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง ผู้แสดงแบบต้องอาศัยการทรงตัวอย่างมั่นคง และสง่างาม โดยเริ่มจากวางศีรษะโดยให้คางตรงกับพื้น ไม่เชิดหน้าและไม่ก้มหน้ามากเกินไป เดินและยืนด้วยหลังที่ตรง เปิดไหล่ออกไปด้านข้าง ยื่นหน้าออกเล็กน้อย และดันสะโพกไปด้านหลัง แขนแนบลำตัวหรือแกว่งอย่างเป็นธรรมชาติ ขาเหยียดตั้งอยู่เสมอ และงอขาเล็กน้อย เมื่อก้าวเดิน ทั้งนี้กิริยาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ควรฝึกหัดอยู่บนรองเท้าส้นสูงจนเกิดความเคยชิน

2. ทิศทางการยืน ผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกายสามารถหันหน้าไปยังทิศทางต่าง ๆ เพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายให้ผู้ชมที่อยู่โดยรอบเวทีได้เห็นถึงความสวยงามของเครื่องแต่งกายและผู้แสดงแบบ โดยผู้วิจัยแบ่งทิศทางการยืนไว้ 6 ทิศ ได้แก่ 1. ทิศหน้าตรง 2. ทิศซ้าย 45 องศา 3. ทิศซ้าย 50 องศา 4. ทิศขวา 45 องศา 5. ทิศขวา 50 องศา และ 6. ทิศด้านหลัง

3. ลักษณะท่าทางของศีรษะ การกำหนดตำแหน่งของศีรษะควรเริ่มจากวางศีรษะโดยให้คางตรงกับพื้น ไม่เชิดหน้าและไม่ก้มหน้ามากเกินไป สามารถเอียงซ้าย – ขวาได้ตามลีลา ท่าทางของการนำเสนอเครื่องแต่งกาย และทิศทางของศีรษะจะปรับเปลี่ยนตามทิศทางการยืน ผู้แสดงแบบจะต้องไม่เดินสายศีรษะไปมา ให้คิดว่ามีสายที่มองไม่เห็นติดอยู่ที่ศีรษะและกำลังรั้งศีรษะอยู่ เนื่องจากตำแหน่งที่ผู้แสดงแบบยืนจะอยู่สูงกว่าผู้ชม การรักษาคางให้ตรงกับพื้นจะช่วยให้ผู้ชมมองที่ใบหน้าของผู้แสดงแบบมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มมุมของใบหน้าและช่วยให้ผู้แสดงแบบมีท่าทางที่ดีขึ้น

4. ลักษณะท่าทางของแขนและมือ ปลอ่ยแขนข้างลำตัว และผ่อนคลาย ผู้แสดงแบบ ไม่จำเป็นต้องเดินเหยียดแขนตามการเคลื่อนไหวของลำตัว ปลอ่ยให้แขนอยู่ข้างลำตัวและเหยียดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น พยายามปลอ่ยแขนให้สบาย ๆ แขนจะโค้งเล็กน้อยและเปิดออก อย่าเกร็ง นิ้วมือให้ชิดกันมากเกินไป อาจเว้นช่องว่างระหว่างนิ้วมือประมาณ 1/4 inch (0.6 cm) ถือว่ากำลังดี อย่าเกร็งแขนมากเกินไป ปลอ่ยให้แขนงอและแกว่งไปตามลำตัวเล็กน้อย พยายามอย่าขยับมือมากเกินไปหรือกำมือระหว่างเดินเพราะจะทำให้ดูประหม่า ในการเคลื่อนไหวของแขนมี 2 ลักษณะ คือ งอแขน และตั้งแขน โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบของแขนเมื่อ

เคลื่อนไหว และรูปแบบของแขนในท่าหนึ่ง ประกอบไปด้วย การแกว่งแขนและมืออย่างเป็นธรรมชาติ การวางแขนและมือแนบลำตัว การทำแขนด้วยมือข้างใดข้างหนึ่งหรือมือเท้าเอวทั้งสองข้าง เป็นต้น

5. ลักษณะท่าทางของลำตัวและสะโพก เริ่มจากการเปิดไหล่ ดันหน้าอกมาด้านหน้าเล็กน้อย เกร็งหน้าท้อง และดันสะโพกไปด้านหลังเล็กน้อย เมื่อมองจากด้านข้างจะเห็นเป็นเส้นโค้งรูปตัวเอส S และเมื่อเคลื่อนไหวด้วยการก้าวเท้าเดิน ซึ่งต้องทิ้งสะโพกเล็กน้อยไปด้านขวาที่ก้าวอยู่เสมอ

6. ลักษณะท่าทางของขาและเท้า ในการเดินแบบนั้นมีข้อกำหนดลักษณะของขาและเท้าที่เป็นมาตรฐานหลัก นั่นคือ ขาและเท้าจะต้องตั้งตลอดเวลา และงอเข้าให้น้อยที่สุด เนื่องจากการยืนหรือเดินด้วยเท้าที่ตั้งนั้น จะช่วยให้สรีระร่างกายของผู้แสดงแบบดูเพรียวยาว และสร้างเซฟตี้ให้กับเสื้อผ้าที่สวมใส่อีกด้วย

7. ลักษณะท่าทางเฉพาะของผู้แสดงแบบ

จับจังหวะ และเดินตามจังหวะอย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่ผู้แสดงแบบฝึกเดินด้วยรองเท้าส้นสูง ให้ฟังเสียงเพลงที่มีจังหวะเด่นชัด และจับจังหวะการเดินกับเพลงให้ตรงกัน พยายามตั้งใจสร้างท่าทางที่ต้องการนำเสนอและรักษารูปลักษณะระหว่างเดิน การจับจังหวะและสร้างท่าทางในการเดินจะช่วยให้การเดินมีชีวิตชีวาและปลดปล่อยพลังที่สง่างาม มั่นใจ และมีเสน่ห์ เมื่อก้าวเดินตามจังหวะ เดินหลังตรงและรักษาลำตัวให้ตรงอยู่เสมอ

การโพสท่าหนึ่ง เมื่อผู้แสดงแบบเดินมาจนสุดแคทวอล์ค ให้รอจังหวะและปล่อยสะโพกข้างหนึ่งด้วยความมั่นใจและทรงตัวไว้ มองไปยังผู้ชมและเปลี่ยนจุดสายตาสักพัก แต่ไม่จำเป็นต้องส่ายหัวไปมา ควรจะใช้สายตาเป็นหลัก จากนั้นให้เดินออกจากเวทีไป ฝึกโพสท่าผ่านกระจกสร้างความเคยชินให้กับบุคลิกของตนในกระจก เพื่อให้กล้ามเนื้อจดจำท่าทางที่ต้องทำต่อหน้าผู้ชม เมื่ออยู่ต่อหน้าผู้ชมความประหม่าที่แสดงออกมาเพียงนิดเดียวอาจจะดูยาวนาน พยายามรักษาท่าเป็นเวลา 2-3 วินาทีต่อหน้ากระจกให้เคยชิน เพื่อให้กล้ามเนื้อจดจำและทำตามที่เราต้องการได้เมื่ออยู่ต่อหน้าผู้ชม”¹⁸

¹⁸ วิทวัส กรรมนิโรจน์, อภิโชคิ เกตุแก้ว, สัมภาษณ์, 6 ตุลาคม 2566, 13 ตุลาคม 2566

จากการศึกษาทักษะและเทคนิคการเดินขั้นพื้นฐานของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม ผู้วิจัยพบว่า การเป็นผู้แสดงแบบในบริบทนางงามนั้น สิ่งสำคัญที่ผู้แสดงแบบควรเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ คือ ทักษะและเทคนิคในการเดินแบบขั้นพื้นฐาน ถือเป็นองค์ประกอบหลักในการประกวดนางงาม ซึ่งต้องได้รับการทำความเข้าใจและฝึกฝน เนื่องจากในบริบทของการประกวดนางงามนั้น จะวัดกันทั้ง ความงาม ทศนคติ ไหวพริบ สีสากการเดิน และการนำเสนอ ประสิทธิภาพที่ดีเหล่านี้ จะเป็นตัววัดความเหมาะสมของการได้รับตำแหน่งของนางงาม โดยประกอบไปด้วย ทักษะการทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง ทิศทางการยืน ลักษณะท่าทางของศีรษะ ลักษณะท่าทางของแขนและมือ ลักษณะท่าทางของลำตัว และสะโพก ลักษณะท่าทางของขาและเท้า ลักษณะท่าทางเฉพาะของผู้แสดงแบบ คือการเดินจับจังหวะ และการโพสท่าหนึ่ง

3.7.2.7 การสร้างสรรค์ลีลาท่าทาง

การออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยออกแบบแนวคิดในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยแบ่งเครื่องแต่งกายประจำชาติเป็น 3 รูปแบบ นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ 3 ชุด ได้แก่ 1. รูปแบบชุดไทยแบบดั้งเดิม 2. รูปแบบชุดไทยแบบประยุกต์ 3. รูปแบบชุดไทยแบบสร้างสรรค์

1. การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางแบบนาฏกรรมไทย นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยดั้งเดิม”

ตารางที่ 3.2 นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยดั้งเดิม”

ลำดับ ท่าที่	นาทีกี่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
1	0.19		ศีรษะตรง หันหน้า ไปด้านขวาของ เวที จากนั้นหัน หลังแล้วหมุนตัว กลับมาด้านหน้า ครึ่งลำตัว โดย ลำตัวเฉียงไป ด้านซ้ายของเวที 45 องศา	มือทั้งสองข้าง วาดมือขึ้นมา พนมมือไหว้ ระดับอก งอข้อศอกทั้ง สองข้าง	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากฝั่งซ้ายของ เวที เมื่อหมุนตัวแล้ว เท้าขวาวางเท้า เหลื่อมเท้าซ้าย เล็กน้อย ขาทั้ง สองข้างเหยียดตั้ง
2	0.25		ศีรษะตรง หมุนตัว ไปฝั่งซ้าย และหัน ลำตัวกลับมาหน้า ตรง	มือทั้งสองข้าง รวบมือไว้ระดับ ชายพก งอแขน ทั้งสองข้าง	เมื่อหมุนตัวแล้ว เท้าซ้ายวางเท้า เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย ขาทั้ง สองข้างเหยียดตั้ง

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
3	0.35		เอียงศีรษะตามมือ ด้านขวาเล็กน้อย ลำตัวเฉียงไป ด้านขวาของเวที 45 องศา	งอแขนทั้งสอง ข้าง มือซ้ายตั้ง วงหักข้อมือขึ้น ระดับหัวเข็มขัด มือขวาตั้งวง แล้วพลิกข้อมือ ลง	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา จาก กลางเวทีมายัง รันเวย์ด้านหน้า
4	0.37		เอียงศีรษะตามมือ ด้านซ้ายเล็กน้อย ลำตัวเฉียงไป ด้านซ้ายของเวที 45 องศา	งอแขนทั้งสอง ข้าง มือขวาตั้ง วงหักข้อมือขึ้น ระดับหัวเข็มขัด มือซ้ายตั้งวง แล้วพลิกข้อมือ ลง	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา จาก กลางเวทีมายัง เวทีรันเวย์ ด้านหน้า
5	0.39		เอียงศีรษะขวา เล็กน้อย ลำตัวตรง	งอแขนซ้าย มือ ซ้ายจับหงายหัก ข้อมือขึ้นระดับ หัวเข็มขัด มือ ขวาจับส่งไป ด้านหลัง แขน ตั้ง	เท้าขวาก้าวเท้า ไขว้มาด้านหน้า เล็กน้อย วางเท้า ซ้ายไว้ด้านหลัง ขาทั้งสองข้าง เหยียดตั้ง

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
6	0.45		เอียงศีรษะ ด้านขวา และก้ม ศีรษะมองชายสไบ เล็กน้อย ลำตัว จากหันหน้าตรง แล้วเบี่ยงตัวไป ด้านซ้ายของเวที	งอแขนซ้าย มือ ซ้ายจับหงายหัก ข้อมือขึ้นระดับ หัวเข็มขัด มือ ขวาเหยิบสไบ ด้วยลักษณะมือ จับ	เมื่อหมุนตัวกลับ หลังหัน เท้าที่วาง ไว้ด้านหน้าและ เท้าหลังอยู่ใน ตำแหน่งเดิม ขาทั้งสองข้าง เหยียดตั้ง
7	0.47		เอียงศีรษะ ด้านขวาเล็กน้อย พร้อมกับทิ้ง ไบหน้าไปด้านหน้า เวที ลำตัวหมุนตัว ไปด้านซ้ายของ เวที แล้วหันหน้า เข้าหาเวที	งอแขนซ้าย มือ ซ้ายจับหงายหัก ข้อมือขึ้นระดับ หัวเข็มขัด มือ ขวาเหยิบสไบ ด้วยลักษณะมือ จับ	เมื่อหมุนตัวกลับ หลังหัน เท้าที่วาง ไว้ด้านหน้าและ เท้าหลังอยู่ใน ตำแหน่งเดิม แล้วทิ้งน้ำหนักมา ที่เท้าด้านหลัง จากนั้นเดินกลับ เข้าเวทีด้านใน
8	1.05		ศีรษะตรง หน้า ตรง หมุนตัว 1 ครั้ง แล้วหันลำตัว ตรงออกมาหน้า เวที	มือทั้งสองข้าง วาดมือขึ้นมา พนมมือไหว้ ระดับอก งอข้อศอกทั้ง สองข้าง	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา จากเวที รันเวย์ด้านหน้า กลับมายังกลาง เวทีด้านใน เมื่อ หมุนตัวแล้ว เท้า ขวาวางเท้า เหลื่อมเท้าซ้าย เล็กน้อย ขาทั้ง สองข้างเหยียดตั้ง จากนั้นเดินก้าว เท้าสลับซ้าย-ขวา

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
					เข้าเวทีก่อน

2. การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางแบบนาฏกรรมไทย นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยประยุกต์”

ตารางที่ 3.3 นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยประยุกต์”

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
1	0.00 - 0.08		ศีรษะตรง หัน ลำตัวไปด้านขวา ของเวทีก่อน	งอแขนทั้งสอง ข้าง มือทั้งสอง ข้างจับสไบทั้ง สองข้างนำมา ห่มแขน ยื่น แขนส่งแขนไป ด้านหน้าลำตัว เล็กน้อย	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากฝั่งซ้ายของ เวทีก่อน เท้าขวาวาง เท้าเหลื่อมเท้า ซ้ายเล็กน้อย
2	0.09		ศีรษะตรง หัน ลำตัวไปด้านขวา ของเวทีก่อน	วาดแขนทั้งสอง ข้างลงมาข้าง ลำตัว แขนทั้ง สองข้างเหยียด ตั้ง	เท้าขวาวางเท้า เหลื่อมเท้าซ้าย เล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
3	0.10		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	แขนทั้งสองข้าง เหยียดตั้ง	เท้าซ้ายวางเท้า เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย
4	0.19		เอียงศีรษะ ด้านซ้ายเล็กน้อย เบี่ยงศีรษะไปทาง ด้านขวา 45 องศา หันลำตัวมา ด้านหน้าเวที กด สะโพกด้านซ้าย และดันสะโพก ด้านขวาขึ้น ให้ เกิดเป็นเส้นโค้ง รูปตัวเอส S	แขนซ้ายงอแขน เล็กน้อย มือ ซ้ายจับคว่ำ ระดับแก้มศีรษะ ด้านซ้าย แขนขวาอแขน เล็กน้อย มือ ขวาจับหงายหัก ข้อมือเข้าหา ลำตัวระดับ สะโพก	เท้าซ้ายวางเท้า เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย พร้อม กับค้อม ๆ ย่อเข้า ทั้งสองข้างลง เล็กน้อย
5	0.23		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	งอแขนทั้งสอง ข้างยื่นออกข้าง ลำตัวเล็กน้อย วางมือคว่ำ ลักษณะ เดมิ บรา (Demi Bras) แบบ เดียวกับการ เต้นบัลเลต์	เท้าซ้ายวางเท้า เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย จากนั้น เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา จาก กลางเวทีมายัง เวทีริ้นเวย์ ด้านหน้า

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
6	0.40		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	งอแขนทั้งสอง ข้าง มือทั้งสอง ข้างแบมือวาง ราบกับด้านข้าง สะโพกทั้งสอง ข้าง แล้วลูบมือ ขึ้นมาเท้า สะเอวทั้งสอง ข้าง	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา จาก กลางเวทีมายัง เวทีรันเวย์ ด้านหน้า จากนั้นวางเท้า ซ้ายเหลื่อมเท้า ขวาเล็กน้อย
7	0.55		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที จากหน้าซ้ายเฉียง หน้ามองผ้าสไบ ทางด้านขวาและ ซ้าย	แขนทั้งสองข้าง วาดแขนลงข้าง ลำตัว แล้วมือ ทั้งสองข้างค่อย ๆ ซ้อนผ้าสไบ ทั้งสองชาย ขึ้นมา งอแขน ทั้งสองข้างและ ยื่นแขนเฉียงไป ด้านหน้า เล็กน้อย แขน อยู่ระดับข้าง ลำตัว	วางเท้าซ้าย เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
8	0.60		หมุนตัว ศีรษะ ตรง หันลำตัวมา ด้านหลังของเวที	มือทั้งสองข้าง ซ้อนผ้าสไบทั้ง สองชายขึ้นมา งอแขนทั้งสอง ข้างและยื่นแขน เฉียงไป ด้านหน้า เล็กน้อย แขน อยู่ระดับข้าง ลำตัว จากนั้น วางผ้าสไบสอง ชายลงพร้อม กับสะบัดผ้า สไบไปด้านหลัง	เมื่อหมุนตัวกลับ หลังหัน เท้าที่วาง ไว้ด้านหน้าและ เท้าหลังอยู่ใน ตำแหน่งเดิม แล้วทิ้งน้ำหนักมา ที่เท้าด้านหลัง จากนั้นเดินกลับ เข้าเวทีด้านใน
9	1.18		หมุนรอบลำตัว หันลำตัวมา ด้านหน้าของเวที เฉียงศีรษะไปทาง ด้านซ้าย 45 องศา ก้มหน้ามอง หัวไหล่เล็กน้อย จากนั้นเฉียง ศีรษะกลับมาหน้า ตรง	งอแขนทั้งสอง ข้าง มือทั้งสอง ข้างแบมือวาง ราบกับด้านข้าง สะโพกทั้งสอง ข้าง แล้วลูบมือ ขึ้นมาเท้า สะเอวทั้งสอง ข้าง	เมื่อหมุนรอบ ลำตัวแล้ว วางเท้า ขวาเหลื่อมเท้า ซ้ายเล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
10	1.20		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	งอแขนทั้งสอง ข้าง มือทั้งสอง ข้างแบมือวาง ราบกับด้านข้าง สะโพกทั้งสอง ข้าง แล้วลูบมือ ขึ้นมาเท้า สะเอวทั้งสอง ข้าง	วางเท้าขวา เหลื่อมเท้าซ้าย เล็กน้อย
11	1.23		เฉียงศีรษะมา ด้านซ้าย 90 องศา เพื่อทิ้ง ใบหน้าไปยังผู้ชม หันลำตัวไป ด้านขวาของเวที	งอแขนทั้งสอง ข้าง มือทั้งสองข้าง เท้าสะเอว	วางเท้าขวา เหลื่อมเท้าซ้าย เล็กน้อย
12	1.25		ศีรษะตรง หัน ลำตัวไปด้านขวา ของเวที	งอแขนทั้งสอง ข้างยื่นออกข้าง ลำตัวเล็กน้อย วางมือคว่ำ ลักษณะ เดมิ บรา (Demi Bras) แบบ เดียวกับการ เต้นบัลเล่ต์	วางเท้าขวา เหลื่อมเท้าซ้าย เล็กน้อย จากนั้น เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา เข้าเวที

3. การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางแบบนาฏกรรมไทย นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยสร้างสรรค์”

ตารางที่ 3.4 นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยสร้างสรรค์”

ลำดับ ท่าที่	นาทีย -	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
1	0.00 - 0.07		ศีรษะตรง หัน ลำตัวไปด้านขวา ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีบบปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา สลับกัน	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากฝั่งซ้ายของ เวที
2	0.08		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีบบปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา สลับกัน	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากฝั่งซ้ายของ เวที จากนั้นวาง เท้าซ้ายเหลื่อม เท้าขวาเล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
3	0.09		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีปปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา สลับกัน	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากฝั่งซ้ายของ เวที จากนั้นวาง เท้าซ้ายเหลื่อม เท้าขวาเล็กน้อย
4	0.12		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	มือทั้งสองข้าง จับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้าย กับครีปปลา วาดแขนขึ้นมา ระดับศีรษะ และค่อย ๆ วาดมือสะบัด ปลายผ้าออก จากมือ พร้อม กับแขนทั้งสอง ข้างเหยียดตั้ง	วางเท้าซ้าย เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีกี่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
5	0.13		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	มือทั้งสองข้าง จับที่ปลายผ้าที่มี มีลักษณะคล้าย กับครีปปลา วาดแขนขึ้นมา ระดับศีรษะ และค้อม ๆ วาดมือสะบัด ปลายผ้าออก จากมือ พร้อม กับแขนทั้งสอง ข้างเหยียดตั้ง	วางเท้าซ้าย เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย
6	0.14		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	มือทั้งสองข้าง จับที่ปลายผ้าที่มี มีลักษณะคล้าย กับครีปปลา วาดแขนขึ้นมา ระดับศีรษะ และค้อม ๆ วาดมือสะบัด ปลายผ้าออก จากมือ พร้อม กับแขนทั้งสอง ข้างเหยียดตั้ง	วางเท้าซ้าย เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
7	0.15		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	งอแขนทั้งสอง ข้างยื่นออกข้าง ลำตัวเล็กน้อย วางมือคว่ำ ลักษณะ เดมิ บรา (Demi Bras) แบบ เดียวกับการ เต้นบัลเลต์	วางเท้าซ้าย เหลื่อมเท้าขวา เล็กน้อย
8	0.16		เฉียงศีรษะมาทาง ด้านซ้าย 45 องศา พร้อมกับ กตโบหน้าลง เล็กน้อย หันลำตัว มาทางด้านซ้าย 45 องศา	มือทั้งสองข้าง ตั้งวง วาดมือมา ไขว้กันระดับ ศีรษะด้านหน้า งอแขนทั้งสอง ข้าง เปิด ข้อศอกเล็กน้อย	เท้าซ้ายก้าว ออกมาด้านหน้า เล็กน้อย เท้าขวา วางเท้าไว้ ด้านหลังเฉียง ปลายเท้าเล็กน้อย พร้อมกับงอเข่า ทั้งสองข้าง เล็กน้อย
9	0.17		เฉียงศีรษะมาทาง ด้านซ้าย 45 องศา หันลำตัวมา ทางด้านซ้าย 45 องศา พร้อมกับ ส่ายลำตัวเล็กน้อย เพื่อโชว์การ เคลื่อนไหวของ หางปลาที่ติดอยู่ ช่วงสะโพก	วาดมือทั้งสอง ข้างออกมาข้าง ลำตัว และส่ง มือไปด้านหลัง กตฝ่ามือ ปลาย นิ้วมือชี้ไป ด้านหลัง แขน ทั้งสองข้าง เหยียดตั้ง	เท้าซ้ายก้าว ออกมาด้านหน้า เล็กน้อย เท้าขวา วางเท้าไว้ ด้านหลังเฉียง ปลายเท้าเล็กน้อย พร้อมกับงอเข่า ทั้งสองข้าง เล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
10	0.27		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีปปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา สลับกัน	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากเวทีด้านในมา สู่เวทีรันเวย์ ด้านหน้า
11	0.28		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีปปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา สลับกัน	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากเวทีด้านในมา สู่เวทีรันเวย์ ด้านหน้า

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
12	0.29		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีบบปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา สลับกัน	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากเวทีด้านในมา สู่เวทีรันเวย์ ด้านหน้า และเพิ่มลีลา จังหวะการงอเข้า ทั้งสองข้าง เล็กน้อย
13	0.30		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีบบปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา สลับกัน	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา ออกมา จากเวทีด้านในมา สู่เวทีรันเวย์ ด้านหน้า และเพิ่มลีลา จังหวะการงอเข้า ทั้งสองข้าง เล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
14	0.35		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	มือทั้งสองข้าง จับที่ปลายผ้าที่มี มีลักษณะคล้าย กับครีบลูก วาดแขนขึ้นมา ระดับอก และ ค่อย ๆ วาดมือ สะบัดปลายผ้า ออกไปข้าง ลำตัว	วางเท้าขวา เหลื่อมเท้าซ้าย เล็กน้อย
15	0.36		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหน้า ของเวที	มือทั้งสองข้าง สะบัดปลายผ้า ออกจากมือ	วางเท้าขวา เหลื่อมเท้าซ้าย เล็กน้อย
16	0.37		เบี่ยงศีรษะมาทาง ด้านซ้าย 45 องศา หันลำตัวมา ทางด้านซ้าย 45 องศา	มือทั้งสองข้าง ตั้งวง วาดมือมา ไขว้กันระดับ ศีรษะด้านหน้า งอแขนทั้งสอง ข้าง เปิด ข้อศอกเล็กน้อย	เท้าขวาก้าว ออกมาด้านหน้า เล็กน้อย เท้าซ้าย วางเท้าไว้ ด้านหลังเฉียง ปลายเท้าเล็กน้อย พร้อมกับงอเข่า ทั้งสองข้าง เล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
17	0.38		เบี่ยงศีรษะมาทาง ด้านซ้าย 45 องศา หันลำตัวมา ทางด้านซ้าย 45 องศา	มือทั้งสองข้าง ตั้งวง วาดมือมา ไขว่กันระดับ ศีรษะด้านหน้า งอแขนทั้งสอง ข้าง เปิด ข้อศอกเล็กน้อย	เท้าขวาก้าว ออกมาด้านหน้า เล็กน้อย เท้าซ้าย วางเท้าไว้ ด้านหลังเฉียง ปลายเท้าเล็กน้อย พร้อมกับงอเข่า ทั้งสองข้าง เล็กน้อย
18	0.39		เบี่ยงศีรษะมาทาง ด้านซ้าย 45 องศา หันลำตัวมา ทางด้านซ้าย 45 องศา พร้อมกับส่าย ลำตัวเล็กน้อยเพื่อ โชว์การ เคลื่อนไหวของ หางปลาที่ติดอยู่ ช่วงสะโพก	วาดมือทั้งสอง ข้างออกมาข้าง ลำตัว และส่ง มือไปด้านหลัง กอดฝ่ามือ ปลาย นิ้วมือชี้ไป ด้านหลัง แขน ทั้งสองข้าง เหยียดตึง	เท้าขวาก้าว ออกมาด้านหน้า เล็กน้อย เท้าซ้าย วางเท้าไว้ ด้านหลังเฉียง ปลายเท้าเล็กน้อย พร้อมกับงอเข่า ทั้งสองข้าง เล็กน้อย
19	0.47 - 0.55		เบี่ยงศีรษะมาทาง ด้านขวา 45 องศา หันลำตัวมา ทางด้านขวา 45 องศา พร้อมกับส่าย ลำตัวเล็กน้อยเพื่อ โชว์การ เคลื่อนไหวของ	แขนขวาวาด แขนขึ้นไป ระดับเหนือ ศีรษะด้านขวา งอแขนเล็กน้อย มือขวาโบกมือ ลักษณะเหมือน พัดเพื่อจำลอง การเคลื่อนไหว	เท้าซ้ายก้าว ออกมาด้านหน้า เล็กน้อย เท้าขวา วางเท้าไว้ ด้านหลังเฉียง ปลายเท้าเล็กน้อย พร้อมกับงอเข่า ทั้งสองข้าง เล็กน้อย

ลำดับ ท่าที่	นาทีกี่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
			หางปลาที่ติดอยู่ ช่วงสะโพก	ของมือที่คล้าย กับปลาขณะ ว่ายน้ำ มือซ้าย จับที่ปลายผ้า พร้อมกับวาด แขนไป ด้านหน้าและ หลัง	
20	1.00 - 1.13		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหลัง ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา สลับกัน	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา เข้าเวที
21	1.00 - 1.13		ศีรษะตรง หัน ลำตัวมาด้านหลัง ของเวที	แขนทั้งสองข้าง งอแขน ยื่น ออกไปข้าง ลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ ปลายผ้าที่มี ลักษณะคล้าย กับครีปลา วาดแขนขึ้นลง ซ้าย-ขวา	เดินก้าวเท้าสลับ ซ้าย-ขวา เข้าเวที

ลำดับ ทำที่	นาทีก	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง		
			ศีรษะและลำตัว	แขนและมือ	ขาและเท้า
				สลับกัน	

3.7.6 การแสดงออกทางอารมณ์

การออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยผ่านการแสดงอารมณ์ เป็นการถ่ายทอดแนวคิด ที่มา และเรื่องราว ของเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยเน้นสื่อสารอารมณ์ในทางบวก เช่น ความสวยงาม ความสุขสนุกสนาน และความภาคภูมิใจ เป็นต้น ซึ่งเน้นการแสดงรอยยิ้มเป็นหลัก นอกจากการแสดงรอยยิ้มแล้ว ผู้แสดงแบบควรเรียนรู้การใช้สายตากับผู้ชม เริ่มจากตำแหน่งในการมอง คือมองให้ไกลออกไปจากเวที ไปยังที่นั่งของผู้ชม ซึ่งการสบตาผู้ชมนั้น แสดงออกได้ถึงความมั่นใจของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 3.47 คิวอาร์โค้ดวิดีโอทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ
ที่มา : ผู้วิจัย

จากการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่เกิดขึ้นทั้ง 2 ครั้ง ผู้วิจัยพบว่า การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในครั้งแรกนั้น ไม่ได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนของการศึกษารูปแบบของชุดประจำชาติ รูปแบบเวที รูปแบบการเดิน รูปแบบของมุกกลล้อง และรูปแบบของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติโดยการนำเอาลีลานาฏกรรมไทยเข้ามาผสมผสาน จึงเกิดการนำเสนอเพียงแค่ แนวคิดของเครื่องแต่งกายประจำชาติ และแนวคิดของที่มาของลีลาท่าทางนาฏกรรมไทยเพียงเท่านั้น จากผลการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในครั้งแรก ผู้วิจัยพบข้อผิดพลาดทางการวางแผนการทำงาน และพบผลลัพธ์ที่ยังไม่สามารถตอบโจทย์ในการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อ

นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติได้ดีเท่าที่ควร จึงเกิดการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติขึ้น ในครั้งที่ 2 จากผลการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในครั้งที่ 2 นั้น ได้ผ่านการวางแผนการทำงานอย่างมีกระบวนการขั้นตอนโดยเริ่มจาก ศึกษาความเป็นมาและรูปแบบของเครื่องแต่งกายประจำชาติ ศึกษารูปแบบและระดับของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติโดยมีลีลานาฏกรรมไทยเข้ามาเป็นส่วนประกอบ ศึกษารูปแบบเวที รูปแบบการเดิน และรูปแบบของมุกกล้อง ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติจากการประกวดในรอบชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในครั้งที่ 2 นั้น ผู้วิจัยผู้วิจัยออกแบบและนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยแบ่งการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ 3 ชุด ได้แก่ 1. นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยดั้งเดิม” 2. นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยประยุกต์” 3. นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยสร้างสรรค์”

ในการเริ่มศึกษากระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการนำเสนอในผลงานซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ประเด็น ได้แก่ 1) นิยามศัพท์ที่สำคัญต่อการวิจัย 2) บทบาทของนาฏกรรม 3) ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ 4) ประเภทของเครื่องแต่งกายประจำชาติไทย 5) การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในประเทศไทย 6) การสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ 1) แนวคิดและรูปแบบการแต่งกาย 2) เพลงและดนตรีที่ใช้ในการนำเสนอ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ 4) รูปแบบของเวที รูปแบบการเดิน และรูปแบบของมุกกล้อง 5) การสร้างสรรค์ลีลาท่าทาง 6) การแสดงออกทางอารมณ์

ซึ่งในการทดลองออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยพบ ปัจจัยในการนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติอยู่ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1. ปัจจัยของแนวคิด ประเภท และรูปแบบเครื่องแต่งกาย ที่กองประกวดกำหนดขึ้น 2. ปัจจัยของกองประกวดและผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ซึ่งอยากให้นำเสนอเครื่องแต่งกายในลักษณะใด และ 3. ปัจจัยของผู้แสดงแบบที่ได้รับตำแหน่งเป็นตัวแทนสาวงามจากประเทศไทยในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ซึ่งการเลือกชุดประจำชาติเพื่อนำเสนอควรเลือกชุดที่ส่งเสริมผู้แสดงแบบ และเข้ากับตัวผู้แสดงแบบเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ หากต้องการใช้ลีลาท่าทางของนาฏกรรมไทยเข้ามาผสมผสาน ด้วยการออกลีลาท่าทางที่มีรูปแบบ เยอะและใหญ่นั้น แท้จริงแล้ว ควรนำเข้ามาปรับใช้กับเครื่องแต่งกายที่เป็นรูปแบบชุดไทยสร้างสรรค์ เนื่องจากรูปแบบของชุดไทยสร้างสรรค์นั้น ส่วนมากจะพบการออกแบบชุดไทยสร้างสรรค์ที่ยิ่งใหญ่ อลังการ และมีความแฟนตาซี การนำลีลาท่าทางของนาฏกรรมไทยเข้ามาผสมผสานจึงสามารถทำได้ ค่อนข้างมาก และออกลีลาท่าทางได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ทั้งนั้นการนำลีลาท่าทางนาฏกรรมไทยเข้ามา ปรับใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยของเรื่องราวความเป็นมาที่ ต้องการจะสื่อสารของชุดเครื่องแต่งกาย ปัจจัยของกองประกวดและผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ซึ่ง อยากรุ้ให้นาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมนำเสนอเครื่องแต่งกายมากน้อยเพียงใด และปัจจัยสุดท้ายคือ ผู้ แสวงแบบที่รับหน้าที่เป็นตัวแทนสาวงามในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินั้น มีความพร้อม ในทักษะนาฏศิลป์ไทยมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการฝึกซ้อมอีกด้วย หากไม่มีความ พร้อม ต้องอาศัยการวางแผนเวลาในการฝึกหัดพื้นฐานทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทย เพื่อการนำเสนอที่ ออกมาดูกลมกล่อมเข้ากับรูปแบบของเครื่องแต่งกายประจำชาติ

3.8 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการนำเสนอการสร้างสรรค์การ แสดง

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อ นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อรวบรวมข้อมูลให้เกิดเป็นแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทย สำหรับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติต่อไป เนื้อหาสำคัญในการวิจัยมีความเกี่ยวข้องกับการ สร้างสรรค์นาฏกรรม บทบาททางนาฏกรรม การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติไทย เครื่องแต่ง กายประจำชาติไทย รวมไปถึงศึกษาศึกษาการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำ ชาติ ดังนั้นการกำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและให้ความเห็นในกระบวนการตรวจสอบความ ถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของรูปแบบการนำเสนอ เพื่อรวบรวมข้อมูลในการพัฒนา ผลงานการนำเสนอเพื่อเข้าสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและเรียบเรียงข้อมูลเป็นรูปเล่มรายงานวิจัย โดย กำหนดผู้เชี่ยวชาญที่จะเข้าร่วมโครงการไว้จำนวน 5 - 6 ท่าน โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสรรค์และออกแบบลีลานาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกาย ประจำชาติในประเทศไทย
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนการเดินแบบและปรับบุคลิกภาพของนางแบบ-นางงาม ซึ่งในกระบวนการนี้ได้ดำเนินการสัมภาษณ์รายบุคคล ทั้งการสัมภาษณ์แบบบุคคลต่อต่อบุคคล และสัมภาษณ์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom โดยมีรายนามผู้เชี่ยวชาญดังนี้

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. อาจารย์ไพรมณต์ ชมธวัช (ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสรรค์และออกแบบลีลานาฏกรรมในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในประเทศไทย)
2. อาจารย์ เอกพล รัตนะ (ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ)
3. ผศ.ดร. วิทวัส กรมณีโรจน์ (ผู้เชี่ยวชาญด้านฝึกสอนการเดินแบบและปรับบุคลิกภาพของนางแบบ-นางงาม)

3.9 การนำเสนอข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลด้วยกระบวนการต่าง ๆ เสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยจะใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จนเกิดเป็นผลการศึกษาในลักษณะการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ตามวัตถุประสงค์ในโครงการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบรายงานการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1.3 ขอบเขตของการวิจัย 1.4 กรอบแนวความคิด 1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และ 1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยการค้นคว้าเอกสาร ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ 2.1 นิยามศัพท์เฉพาะที่สำคัญต่อการวิจัย 2.2 บทบาทของนาฏกรรม 2.3 ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงาม 2.4 หลักการการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทย 2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย 3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย 3.3 ขอบเขตการวิจัย 3.4 แผนการดำเนินการวิจัย 3.5 วิธีเก็บข้อมูล 3.6 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล 3.7 การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ 3.8 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของรูปแบบการนำเสนอ 3.9 การนำเสนอข้อมูล

บทที่ 4 บทวิเคราะห์ ประกอบด้วย 4.1 ความเป็นมาการสร้างสรรค้ นานุกรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ 4.2 แนวทางการสร้างสรรค้ นานุกรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

บทที่ 5 บทสรุปและอภิปรายผล ประกอบด้วย 5.1 สรุปผลการศึกษา 5.2 การอภิปรายผลการศึกษา และ 5.3 ข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการดำเนินการวิจัยนี้

สรุป

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยนี้เป็น การวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การวิจัยเชิงการทดลอง และการลงมือทดลองสร้างสรรค้ นานุกรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยขอบเขตของการวิจัย ได้กำหนดไว้ 2 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านระยะเวลา การดำเนินงานวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ช่วงที่ 2 การทดลองสร้างสรรค้ นานุกรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ช่วงที่ 3 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการนำเสนอ ช่วงที่ 4 นำส่งรูปเล่มรายงานการวิจัย กระบวนการสร้างสรรค้ ผลงานแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) เพลงและดนตรีที่ใช้ในการนำเสนอ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ 4) รูปแบบของเวที รูปแบบการเดิน และรูปแบบของมุกกล้อง 5) การสร้างสรรค้ ลีลาท่าทาง 6) การแสดงออกทางอารมณ์ จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของรูปแบบการนำเสนอ โดยการสัมภาษณ์และแสดงความคิดเห็นรายบุคคล และเข้าสู่การนำเสนอข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบรายงานการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 5 บท

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูลด้วยกระบวนการ ค้นคว้าและศึกษาเอกสารต่าง ๆ ตำรา วิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความ สารคดี และเอกสารตีพิมพ์อื่น ๆ การลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการประมวลข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ในบทนี้ โดยแบ่งเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ในการ ดำเนินการวิจัย ดังนี้ ความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยผู้วิจัยแบ่ง การอธิบายเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

4.1 ความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

4.2 แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

4.1 ความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

คำว่า “เครื่องแต่งกายประจำชาติ” ในวิจัยฉบับนี้ หมายถึง เครื่องแต่งกายที่สื่อถึงความเป็น ตัวตน เอกลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของชาตินั้น ๆ หรือสิ่งที่ต้องการนำเสนอเพื่อให้ผู้ชมทราบถึง ชนชาติผ่านเครื่องแต่งกายประจำชาติ

และคำว่า “การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” ในวิจัยฉบับนี้ หมายถึง การแสดงออก ถึงเอกลักษณ์ประจำชาติ เพื่อเผยแพร่ให้กับคนไทยและต่างชาติได้ชม ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการ ยอมรับ และเป็นที่ยอมรับมากขึ้นจากการประกวดชุดประจำชาติบนเวทีการประกวดนางงามจักรวาล

ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรายการประกวดนางงามจักรวาลรอบ ชุดประจำชาติ

มีการอธิบายถึงความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรายการประกวด นางงามจักรวาลรอบการนำเสนอชุดประจำชาติระดับนานาชาติ โดย เมนาถ ธนลักษณ์ ได้อธิบาย เนื้อหาที่มาได้ ดังนี้

“ความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรายการประกวดนางงาม จักรวาลรอบการนำเสนอชุดประจำชาติ ผู้วิจัยพบว่า ความเป็นมาของการประกวดนางงาม

จักรวาลในประเทศไทย ต้นกำเนิดมาจากการประกวดนางสาวสยามในปี พ.ศ. 2477 เพื่อเป็นกิจกรรมส่งเสริมงานฉลองรัฐธรรมนูญ ต่อมาเป็นการคัดเลือกตัวแทนสตรี ไทยไปประกวดนางงามจักรวาล โดยเริ่มต้นส่งตัวแทนสาวงามเข้าประกวดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2497 เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ ให้เป็นที่รู้จักแก่ต่างประเทศ ซึ่งทำหน้าที่เป็นทูตวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก

โดยมีผู้ถือสิทธิ์ในการส่งผู้เข้าประกวดนางงามจักรวาล มิสยูนิเวิร์ส (Miss Universe) รวมทั้งสิ้นแบ่งเป็น 5 ยุค ดังนี้ ยุคที่ 1 : ในปี พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2517 ถือสิทธิ์โดย สมาคมนักเรียนเก่าวชิราวุธวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ยุคที่ 2 : ในปี พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2526 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าวชิราวุธวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดย คุณศักดิ์ จาตรจินดา ยุคที่ 3 : ในปี พ.ศ. 2527 - พ.ศ. 2542 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าวชิราวุธวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดย คุณชาติเชื้อ กรรณสูต ยุคที่ 4 : ในปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2561 ถือสิทธิ์โดยสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 นำโดย คุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์ และยุคที่ 5 ในปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2566 ถือสิทธิ์โดย บริษัท ทีพีเอ็น โกลบอล (TPN Global) นำโดยคุณปุ๋ย ปิยาภรณ์ แสนโกศิก และยังมีจัดการประกวดนางงามจักรวาลดำเนินมาถึงปัจจุบัน เรียกได้ว่าเป็นเวทีการประกวดนางงามที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานที่สุดบนเวทีการประกวดนางงามในประเทศไทย อีกทั้งยังปรากฏรายการการประกวดรอบชุดประจำชาติ ตั้งแต่เริ่มจัดประกวดนางงามจักรวาลระดับนานาชาติอีกด้วย”¹⁹

ในปัจจุบันพบว่า การประกวดนางงาม มีการจัดการประกวดในรอบชุดประจำชาติเกิดขึ้นในหลายเวที อาทิเช่น เวทีนางสาวไทย (Miss Thailand), เวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ (Miss Universe Thailand), เวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์ (Miss Grand Thailand), เวทีมิสซูปราเนชันแนลไทยแลนด์ (Miss Supranational Thailand), เวทีมิสเตอร์ซูปราเนชันแนลไทยแลนด์ (Mister Supranational Thailand), เวทีมิสเอิร์ธไทยแลนด์ (Miss Earth Thailand), เวทีมิสทิฟฟานียูนิเวิร์ส (Miss Tiffany's Universe) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการประกวดในรอบชุดประจำชาติบนเวทีการประกวดนางงาม เป็นที่นิยมและมีการให้ความสำคัญต่อการประกวดในรอบชุดประจำชาติเป็นอย่างมาก เนื่องจากการ

¹⁹เมนาถ ธนลักษณ์ณี. (2560). พัฒนาการชุดประจำชาติของนางงามไทยในการประกวดนางงามจักรวาล มหาวิทยาลัยศิลปากร]. *หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ แผน ข ระดับปริญญา มหาบัณฑิตภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะบัณฑิตวิทยาลัย* หน้า 4-8.

ประกวดในรอบชุดประจำชาติเปรียบเสมือนการประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์ วัฒนธรรม ผ่านเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อให้เกิดภาพจำต่อผู้ชมระดับนานาชาติว่า นางงามแต่ละท่านมาจากประเทศไทย และหากตัวนางงามมีการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์จับใจผู้ชมระดับนานาชาติได้ ซึ่งจะกลายเป็นที่พูดถึงกัน เกิดเป็นกระแสความนิยมชมชอบจากสังคม ไม่เพียงแต่เพิ่มโอกาสในการได้รับตำแหน่งชุดประจำชาติยอดเยี่ยมเท่านั้น แต่ยังคงกลายเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับต่อผู้ชมทั่วโลกอีกด้วย เนื่องจากการประกวดนางงามจะวัดกันทั้ง ความงาม ทักษะคติ ไหวพริบ ลีลาการเดิน การนำเสนอประสิทธิภาพที่ดีเหล่านี้ จะเป็นตัววัดความเหมาะสมของการได้รับตำแหน่งของนางงาม

การนำเสนอ “ชุดประจำชาติ” เป็นสื่อหนึ่งที่ผู้ออกแบบชุดใช้แสดงถึงอัตลักษณ์ของประเทศ การแต่งกายชุดประจำชาติ นั้นถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ประจำชาติ ศิลปะ วิถีชีวิต ความเชื่อของแต่ละประเทศ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนา ปรับเปลี่ยน และบูรณาการไปตามยุคสมัย เทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญของชีวิตมนุษย์ และยังมีการนำเสนอชุดประจำชาติผ่านตัวนางแบบ และนางงาม โดยวิจัยฉบับนี้

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาลักษณะการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่มีการนำเอานาฏกรรมไทยเข้าไปผสมผสานในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ จากบริบทการประกวดนางงามจักรวาลในรอบชุดประจำชาติ โดยปรากฏลีลานาฏกรรมไทยในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาล พบครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2543 จากนั้นจึงปรากฏลีลานาฏกรรมไทยในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2566 ซึ่งพบการนำเสนอลีลานาฏกรรมไทยทั้งสิ้น 14 ครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์การนำเสนอชุดประจำชาติที่ปรากฏลีลานาฏกรรมไทยในการประกวดรอบ
ชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาล

ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ท่าทางนาฏกรรมไทยที่ปรากฏ

ลำดับ	ภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	รายละเอียด
1		<p>ปี พ.ศ. 2543</p> <p>กุลธิดา เย็นประเสริฐ</p> <p>ชุดไทยพระราชนิยม</p> <p>สร้างสรรค์ลีลาท่าทางนาฏกรรมไทย โดยการใช้ท่าซึกแบ่งผัดหน้า</p>
2		<p>ปี พ.ศ. 2544</p> <p>วรินทร์ ผดุงวิทย์</p> <p>ชุดไทยละครมโนราห์</p> <p>สร้างสรรค์ลีลาท่าทางนาฏกรรมไทย โดยการใช้ท่าบินแบบนกหรือมโนราห์ และท่าทำเจ็ดฉินพร้อมกับกระดกเท้าตรงข้ามกับมือ</p>
3		<p>ปี พ.ศ. 2545</p> <p>จันทร์จิรา จันทรโณม</p> <p>ชุดไทยรัชสมัย</p> <p>สร้างสรรค์ลีลาท่าทางนาฏกรรมไทย โดยการใช้ท่าจับตั้งมือลักษณะจับในการแสดงชุด ระบายสุโขทัย</p>

ลำดับ	ภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	รายละเอียด
4		<p>ปี พ.ศ. 2546 เยวลักษณ์ ไตรสุรัตน์ ชุดไทยสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ลีลาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ท่าทางนำเสนอเครื่องแต่ง กายที่อยู่ในการแสดงชุด ฟ้อนกิ่งกะหร่า</p>
5		<p>ปี พ.ศ. 2548 ชนนภรณ์ รสจันทน์ ชุดไทยรัชสมัย สร้างสรรค์ลีลาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ท่าหยิบจับปล่อยมือตั้งวง และทำร่ายหรือร่าส่าย ปิดท่อนด้วยท่าไหว้ออน สายบัว</p>
6		<p>ปี พ.ศ. 2549 อรวรินทร์ โอสถานนท์ ชุดไทยรัชสมัย สร้างสรรค์ลีลาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ท่าสอดสร้อยมาลา ในการ นำเสนอเครื่องแต่งกาย ประจำชาติ</p>

ลำดับ	ภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	รายละเอียด
7		<p>ปี พ.ศ. 2551 กวินตรา โพธิจักร ชุดไทยสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ลีลาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ลีลาท่าทางศิลปะการรำ ไหว้ครูแม่ไม้มวยไทย</p>
8	 <p style="text-align: center;"> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY </p>	<p>ปี พ.ศ. 2557 พิมพ์กช จันท์แก้ว ชุดไทยสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ลีลาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ลีลาท่าทางศิลปะการชัก หนังใหญ่ โดยในการ นำเสนอเครื่องแต่งกายใน ชุดนี้ ใช้อุปกรณ์ที่ เลียนแบบมาจากหนัง ใหญ่เพียงแต่ย่อส่วนให้ เล็กลงเพื่อไม่ให้ดึงความ สนใจจากเครื่องแต่งกายที่ สวมใส่</p>
9		<p>ปี พ.ศ. 2558 อนิภรณ์ เฉลิมบูรณะวงศ์ ชุดไทยสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ลีลาท่าทาง นาฏกรรม โดยการใช้ลีลา ท่าทางนาฏกรรม เลียนแบบการขับ รถตุ๊กตุ๊ก มีการโยกตั้งแต่ ศีรษะ ไหล่ ลำตัว สะโพก</p>

ลำดับ	ภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	รายละเอียด
10		<p>ปี พ.ศ. 2560 มารีญา พูลเลิศลาภ ชุดไทยประยุกต์ สร้างสรรค์ลีสาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ลีสาท่าทางของตัวยักษ์ ในการแสดงชุด เมขลา รามสูร มาดัดแปลงและ ลดทอนท่าเล็กน้อยเพื่อให้ เข้ากับเครื่องแต่งกาย</p>
11		<p>ปี พ.ศ. 2561 อแมนด้า ออบดัม ชุดไทยสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ลีสาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ลีสาท่าทางเลียนแบบการ เคลื่อนไหวของปลาที่ ได้รับแรงบันดาลใจมา จาก นางสุพรรณมัจฉา นางในวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์</p>
12		<p>ปี พ.ศ. 2562 แอนชิลี สก๊อต-เคมมิส ชุดไทยสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ลีสาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ลีสาท่าทางรูปแบบศิลปะ การต่อสู้ไทยโบราณที่ เรียกว่า “มวยคาดเชือก” ที่ประยุกต์เข้ากับความ</p>

ลำดับ	ภาพการนำเสนอเครื่องแต่งกาย	รายละเอียด
		เป็นสากล
13		<p>ปี พ.ศ. 2563</p> <p>แอนนา เสืองามเอี่ยม ชุดไทยสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ลีลาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ลีลาท่าทางเลียนแบบ วัฒนธรรมประเพณีการ เล่นน้ำสงกรานต์ในสมัย โบราณ ที่ เป็นการ ประพรมน้ำผสมผสานกับ ลีลาท่าทางนาฏกรรม เล็กน้อย เพื่อให้เข้ากับ เครื่องแต่งกายในชุดนี้</p>
14		<p>ปี พ.ศ. 2564</p> <p>แอนโทเนีย โพธิ์ ชุดไทยสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ลีลาท่าทาง นาฏกรรมไทย โดยการใช้ ลีลาท่าทาง การจีบแบบ สมัยอยุธยา และท่าปี่ มวยผม โดยได้รับแรง บันดาลใจจากรูปปั้น "พระแม่ธรณี" ในช่วงยุค อยุธยาที่สามและสี่ของ อาณาจักรสยาม</p>

จากข้อมูลทั้งหมดข้างต้นที่กล่าวมาเกี่ยวกับความเป็นมาของการนำเสนอเครื่องแต่งกาย
ประจำชาติ ผู้วิจัยต้องการทราบถึงจุดกำเนิดของการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่มีวิวัฒนาการ

ในแต่ละช่วงต่างกัน แต่ยังคงแนวคิดไว้เช่นเดิม นั่นคือ การคงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย นำเสนอวัฒนธรรม ประเพณีผ่านเครื่องแต่งกายที่ผสมผสานความเป็นปัจจุบันเข้าไปให้ทันสมัยมากขึ้น นอกจากนี้ยังควรคำนึงถึงจารีตประเพณีที่ต้องดำรงรักษาไว้

4.2 แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

จากการค้นคว้าเอกสาร การลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการศึกษา แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยแบ่งกระบวนการศึกษา 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ 30 – 90 วินาที 4) รูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม 7) การสร้างสรรค์ลีลา ท่าทางและอารมณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 แนวคิดเครื่องแต่งกาย

ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยศึกษารูปแบบของเครื่องแต่งกาย ประกอบด้วย 1. รูปแบบชุดไทยดั้งเดิม 2. รูปแบบชุดไทยประยุกต์ 3. รูปแบบชุดไทยสร้างสรรค์ และศึกษาแนวคิดของผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบลีลาท่าทาง ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้ออกแบบเวทีการประกวด

โดย ดนัย เรียบสกุล ได้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูลรูปแบบชุดประจำชาติ ไว้ดังนี้

“รูปแบบชุดไทยดั้งเดิม คือ ชุดประจำชาติไทยที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งถูกสร้างสรรค์ขึ้นเป็นต้นแบบและกำหนดรูปแบบ อันประกอบไปด้วย ชุดไทยสมัย ชุดไทยท้องถิ่น ชุดไทยละคร ชุดไทยพระราชานิยม

รูปแบบชุดไทยประยุกต์ คือ รูปแบบชุดประจำชาติไทยที่นำชุดไทยพระราชานิยมมาปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ โดดเด่นและแปลกตาขึ้น ซึ่งนักออกแบบส่วนมากยังคงใช้ผ้าถุงแบบจีบหน้าและมีชายพกเป็นมาตรฐาน แต่จะใช้วิธีการปรับเปลี่ยนที่ตัวเสื้อหรือสวมเครื่องประดับรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ชุดดูแปลกตาและแตกต่างจากชุดไทยพระราชานิยมแบบดั้งเดิม เช่น ชุดไทยจักรีประยุกต์ของ ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก ที่ปรับการห่มสไบโบราณให้

เป็นการจับเดรปทั้งตัวเสื้อ หรือชุดไทยบรมพิมานประยุกต์ที่ผสมผสานกับชุดมโนราห์ของ ยลดา รongหานาม เป็นต้น

รูปแบบชุดไทยสร้างสรรค์ คือ รูปแบบชุดประจำชาติไทยที่ออกแบบและตัดเย็บ เพื่อนำเสนอแนวความคิดตามจินตนาการและความเป็นไทยด้านต่าง ๆ ผ่านเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ ชุดไทยลักษณะนี้จะมีรูปแบบแปลกตาและโดดเด่นจากมาตรฐานชุดไทยแบบดั้งเดิม หรือแบบประยุกต์ บางคนเรียกชุดไทยลักษณะนี้ว่า Creative Thai ซึ่งไม่ใช่ชุดประจำชาติที่ใช้ในวิถีชีวิตของคนไทย แต่เป็นชุดที่ออกแบบและสร้างสรรค์เพื่อใช้ในโอกาสพิเศษ หรือเพื่อใช้ในการประกวดสำหรับบางเวที ซึ่งที่ผ่านมาชุดไทยสร้างสรรค์นี้ ใช้นำเสนอแนวความคิดที่หลากหลาย เช่น ชุดไทยสร้างสรรค์ที่มีแนวความคิดจากชุดนักมวย ชุดไทยสร้างสรรค์ที่มีแนวความคิดจากดอกไม้ ชุดไทยสร้างสรรค์ที่มีแนวความคิดจากนางมณีเมขลา เป็นต้น”²⁰

4.2.2 แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ

ชวาลา ป้องพันธ์ ได้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ในการเลือกใช้เพลงและดนตรีในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ไว้ดังนี้

“โดยทั่วไปการเลือกใช้เพลงในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติจะถูกกำหนดโดยเจ้าภาพของกองประกวดเวทีนางงามจักรวาลระดับนานาชาติในปีนั้น ๆ ซึ่งอาจคาดการณ์โดยการศึกษาวิธีที่ศึการประกวดในรอบชุดประจำชาติย้อนหลัง 3 ปี จากนั้นจึงพบว่าคานนิยมในการใช้เพลงและดนตรีในการนำเสนอชุดประจำชาติมีรูปแบบเป็นการใช้ดนตรีทำนองเพลงคลอไปเรื่อย ๆ ไม่ได้มีจังหวะที่ชัดเจนมากนัก เมื่อไม่ได้มีจังหวะที่ชัดเจนจึงสามารถเลือกได้ว่า จะเดินแบบจังหวะเร็วกระชับหรือใช้การเดินแบบจังหวะช้า ขึ้นอยู่กับลักษณะและความรู้สึกของชุดประจำชาติที่นำเสนอ และอารมณ์ความรู้สึกของเพลงนั้นจะเน้นการใช้อารมณ์ความรู้สึกที่ภาคภูมิใจ ยิ่งใหญ่ อลังการ”²¹

ความสามารถในการฟังเพลง

²⁰ ดนัย เรียบสกุล. (2558). การออกแบบของที่ระลึกเรื่องชุดประจำชาตินางงามไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร].

สำนักหอสมุด

²¹ ชวาลา ป้องพันธ์, สัมภาษณ์, 26 ตุลาคม 2556

ส่วนประกอบของเพลงที่ใช้ประกอบการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่ผู้แสดงแบบควรศึกษาและทำความเข้าใจเพื่อใช้เป็นความรู้ขั้นพื้นฐาน คือ จังหวะ และทำนอง

โดย สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ได้อธิบายรายละเอียดของการฟังจังหวะและจับจังหวะของดนตรี และการฟังทำนองดนตรี ไว้ดังนี้

“การฟังจังหวะของดนตรีสำหรับผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกาย เป็นการฟังจังหวะเพื่อนับจังหวะดนตรี การนับจังหวะ ประเภท “เมทเทอร์” (Meter) หมายถึงห้องของดนตรีที่มีชุด “บีท” (Beat) สม่่าเสมอคล้ายเสียงเดินของนาฬิกา และมีการเน้นเสียงบีทที่จังหวะแรกของห้องดนตรีอยู่เสมอ”²² จังหวะที่นิยมใช้ในการเดินแบบของผู้แสดงแบบจะมีอยู่ 3 ระดับด้วยกันคือ จังหวะช้า จังหวะกลาง และจังหวะเร็ว โดยการนับจังหวะการเดินและก้าวทำให้ลงจังหวะ ความเร็วของการก้าวเท้าที่เหมาะสม คือ ระยะ 1 เมตร/5 วินาที = จังหวะช้า ระยะ 1 เมตร/3 วินาที = จังหวะกลาง ระยะ 1 เมตร/1 วินาที = จังหวะเร็ว ซึ่งการเลือกใช้จังหวะในแต่ละระดับจะขึ้นอยู่กับประเภทและรูปแบบของเครื่องแต่งกาย

“การฟังทำนองของดนตรีสำหรับผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกาย เป็นการฟังทำนองดนตรีที่หมายถึง “โทน” (Tone) หรือโน้ตของดนตรีที่เรียงกันเป็นลำดับชุด เปรียบเทียบกับการเรียงร้อยท้อยคำเป็นรูปประโยค การทำความเข้าใจกับ “เมโลดี้” (Melody) ที่เรียงร้อยเข้ากันเป็นทำนอง คือการจำโทนเสียงที่อยู่ในดนตรี”²³ การฟังทำนองเพลงในการเดินแบบนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติของผู้แสดงแบบอาจไม่ได้สำคัญเท่าการฟังจังหวะเพลงเนื่องจากเพลงที่ใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายนั้น เป็นเพลงที่มีจังหวะและทำนองในการบรรเลงวนซ้ำไปเรื่อย ๆ ผู้แสดงแบบอาจใช้ไหวพริบในการฟังทำนองเพลงเพื่อนำเสนอลีลาท่าทาง หรือใช้จังหวะเปลี่ยนของดนตรีในการนำเสนอลีลาท่าทาง โดยยึดที่จุดโพสเป็นหลัก

4.2.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ 30 – 90 วินาที

ผู้วิจัยเลือกศึกษาการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ในการประกวดรอบชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งปรากฏระยะเวลาในการนำเสนอชุดประจำชาติ อยู่ที่ประมาณ 30 – 90 วินาที เป็นระยะเวลาที่ได้รับความนิยมเป็นส่วนมากในการใช้นำเสนอในรอบชุดประจำชาติ ทั้งนี้ในการนำการสร้างสรรค์ลีลาท่าทางการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติไปใช้ใน

²²วิรุฬห์รักษ์, ส. (2547). หลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 137.

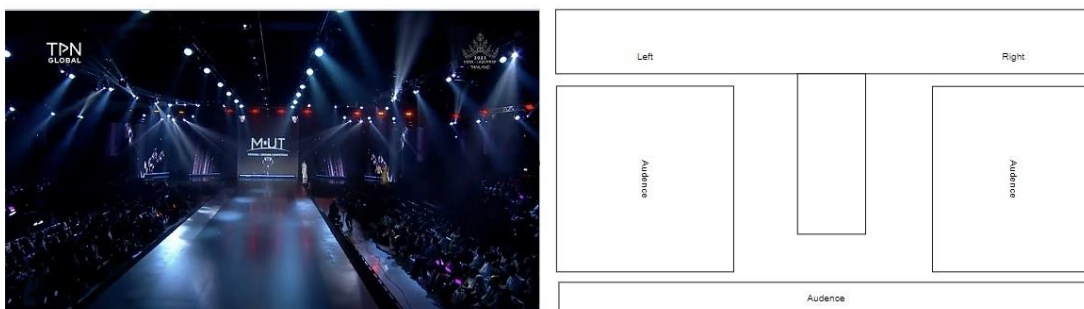
²³วิรุฬห์รักษ์, ส. (2547). หลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 137.

สถานการณ์จริง สามารถปรับลดทอนลีลาท่าทางบางท่าออก เพื่อกระชับระยะเวลาในการนำเสนอ เครื่องแต่งกายประจำชาติ ที่ขึ้นอยู่กับบริบทและข้อกำหนดของกองประกวดนั้น ๆ

4.2.4 รูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง

การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษารูปแบบของเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษารูปแบบของเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีนางงามจักรวาล จากวิดีโอยูทูป (YouTube) ของการประกวดในแต่ละปี พบว่า ไม่ได้มีวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีเหมือนกันทุกปี มีรูปแบบของเวทีที่แตกต่างกันออกไปทุกปี มุมกล้องมีความคล้ายกันอยู่บ้างเล็กน้อยขึ้นอยู่กับรูปแบบเวที และขึ้นอยู่กับเจ้าภาพแต่ละประเทศที่จัดการประกวด ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาจากรูปแบบของเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งเป็นรูปแบบของเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง ที่ได้รับความนิยมเป็นส่วนมากในการจัดประกวดรอบชุดประจำชาติ และผู้วิจัยเลือกใช้ภาพรายละเอียดมุมกล้องของการแต่งกายทั้ง 3 ชุดด้วยกัน เพื่อเป็นการให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอในชุดใดก็จะมีมุมกล้องที่เหมือนกันในทุกจุดที่ผู้แสดงแบบได้เดินออกมา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบของเวที

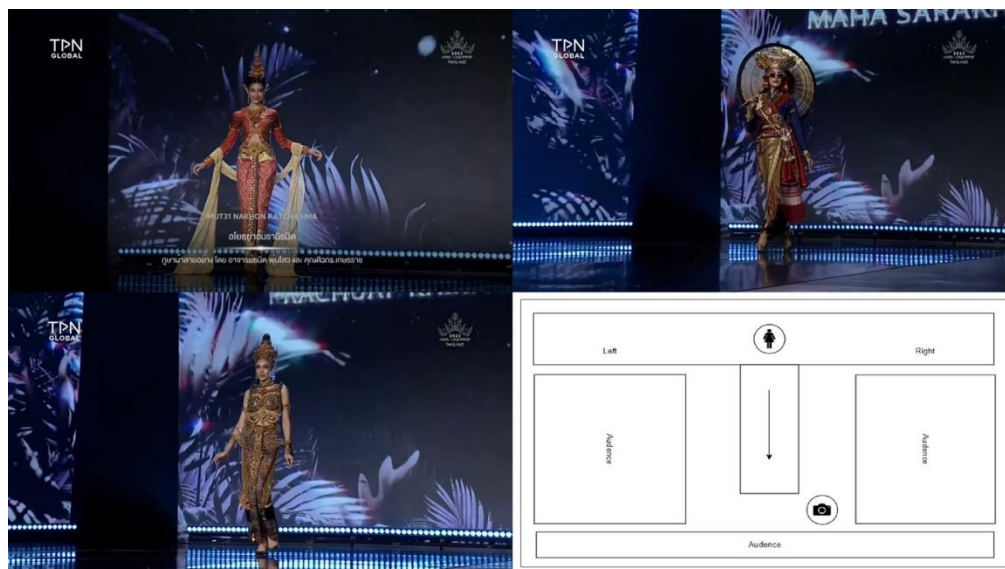

ภาพที่ 4.1 ตัวอย่างรูปแบบของเวทีในการประกวดรอบชุดประจำชาติ

ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023

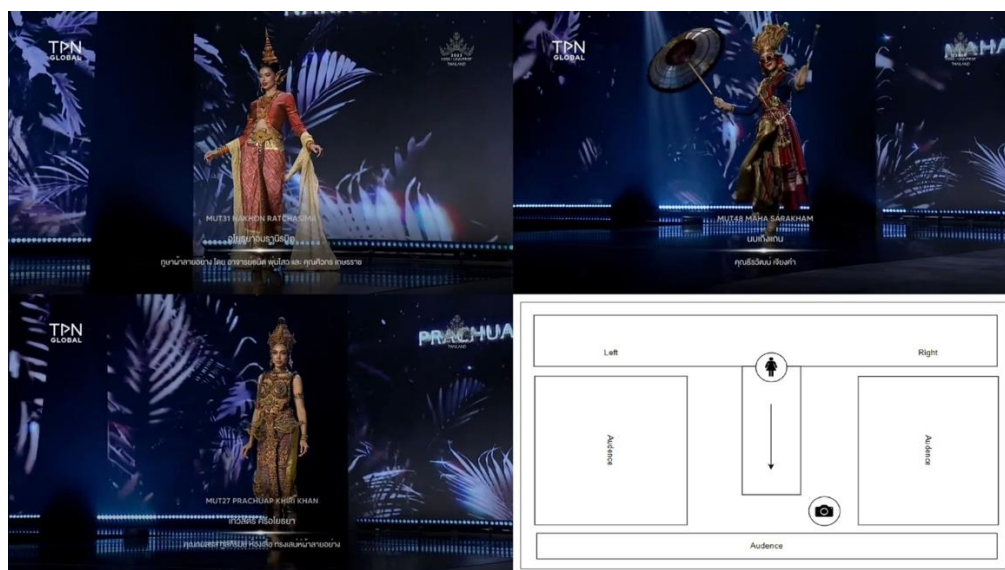
จากภาพที่ 4.1 คือ รูปแบบของเวทีในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ซึ่งเป็นรูปแบบเวทีลักษณะรูปตัวที T ประกอบด้วย พื้นที่ของเวทีด้านใน และพื้นที่ของเวทีด้านหน้ายื่นที่ออกมา เรียกอีกอย่างว่า “รันเวย์” (Runway) โดยมีพื้นที่ของที่นั่งผู้ชมด้านซ้ายและด้านขวาขนานข้างเวที และที่นั่งผู้ชมด้านหน้าของเวที

รูปแบบการเดิน และรูปแบบของมุกกล้อง

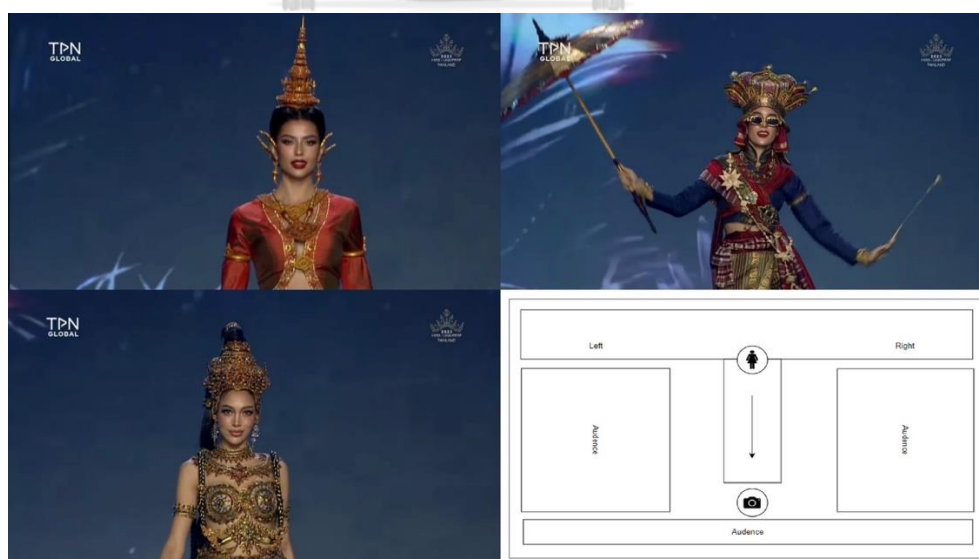
ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุกกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.2 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุกกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบเริ่มต้นด้วยการเดินออกมาจากข้างเวทีด้านขวา มาหยุดที่กลางเวทีด้านใน จากนั้นจึงเริ่มเดินออกตัวมาที่เวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์ด้านหน้า มุกกล้องอยู่ที่กึ่งกลางเวทีด้านขวา โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.3 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีของผู้แสดงแบบ เมื่อหยุดที่กลางเวทีด้านในแล้ว จากนั้นจึงเริ่มเดินออกตัวมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้า ผู้แสดงแบบเดินออกมาถึงกึ่งกลางเวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์ดังกล่าว มุมกล้องอยู่ที่เวทีฝั่งด้านขวา โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

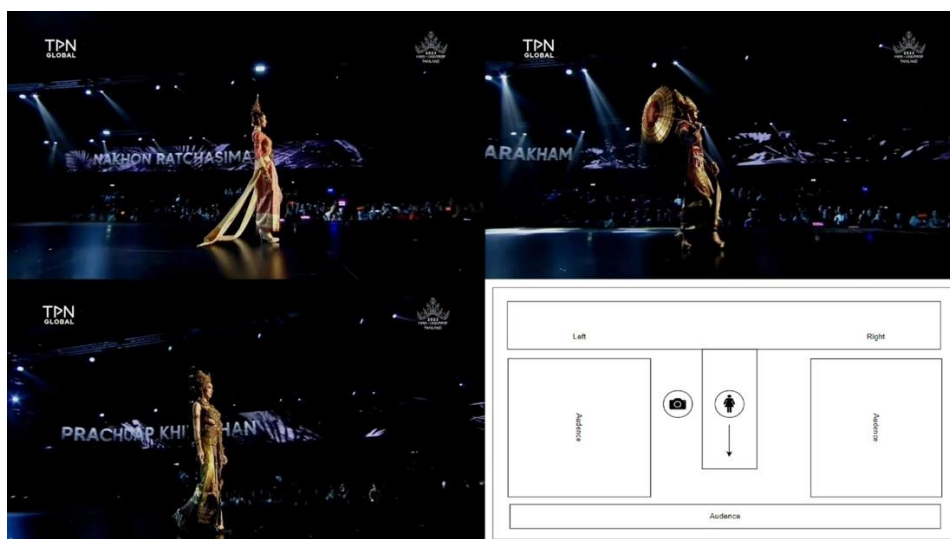
ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.4 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมมองในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 เริ่มเดินออกตัวมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้า ผู้แสดงแบบเดินออกมาถึงกึ่งกลางเวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์ตั้งภาพ มุมกล้องอยู่ที่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายขยายเข้าที่ใบหน้าของผู้แสดงแบบ

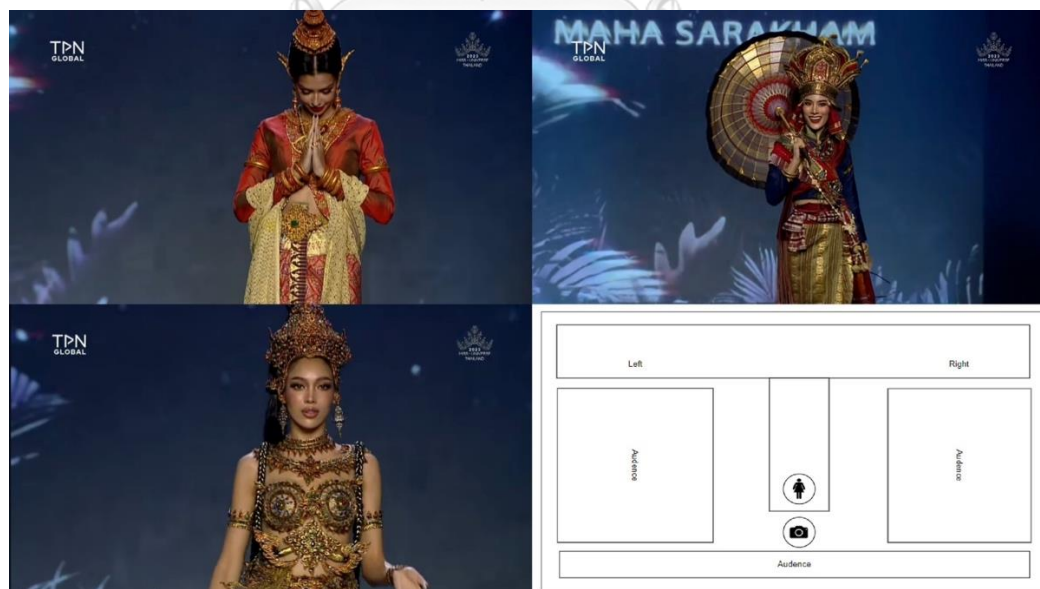
ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมมองในการประกวดรอบชุดประจำชาติ
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.5 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมมองในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 เริ่มเดินออกตัวมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้า ผู้แสดงแบบเดินออกมาถึงกึ่งกลางเวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์ตั้งภาพ มุมกล้องอยู่ที่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

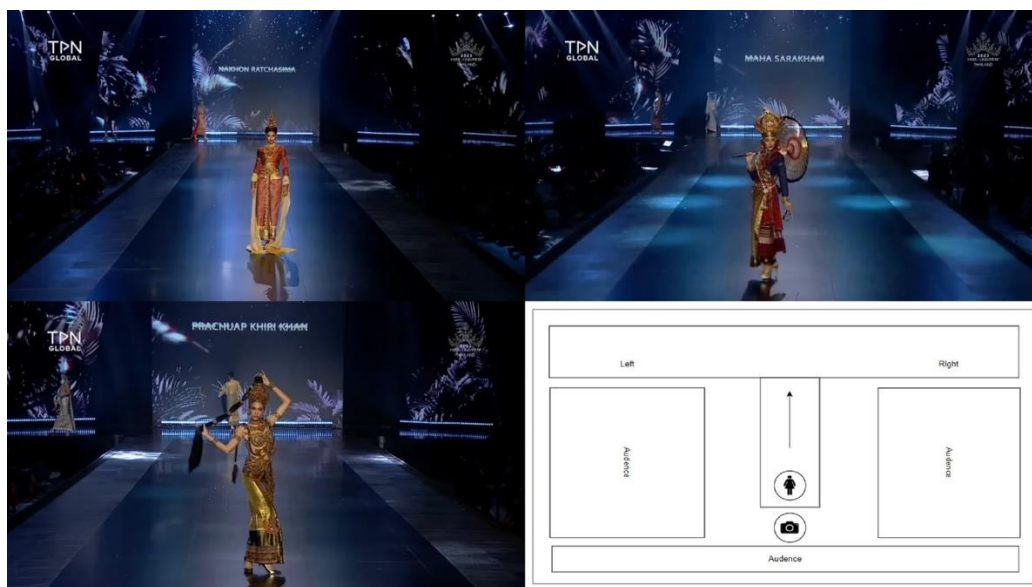
ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประภวครอบชุดประจำชาติ
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.6 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประภวครอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 เริ่มเดินออกมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้า ผู้แสดงแบบเดินออกมาถึงกึ่งกลางเวทีด้านนอกหรือเวทีรันเวย์ดังกล่าว มุมกล้องอยู่ที่กึ่งกลางเวทีฝั่งด้านซ้าย โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประภวครอบชุดประจำชาติ
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.7 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 เดินออกตัวมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้ามายังจุดโพสกลางเวทีด้านหน้า มุมกล้องอยู่ที่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายขยายเข้าที่ใบหน้าของผู้แสดงแบบ

ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติ
ที่มา : กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 และผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.8 คือ การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้องในการประกวดรอบชุดประจำชาติบนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 เดินออกตัวมาที่เวทีรันเวย์ด้านหน้ามายังจุดโพสกลางเวทีด้านหน้า และผู้แสดงแบบหยุดเพื่อโพสท่า มุมกล้องอยู่ที่กลางเวทีด้านหน้า โดยกล้องถ่ายขยายออกให้เห็นทั้งลำตัวของผู้แสดงแบบ

4.2.5 คุณสมบัติของนางงาม

การประกวดนางงาม (Beauty Pageant) เป็นการแข่งขันที่เน้นให้ความสำคัญในการตัดสินและจัดอันดับคุณลักษณะทางกายภาพของผู้เข้าประกวด รวมไปถึงการวัดและประเมิน ลักษณะและบุคลิกภาพ ความฉลาดและไหวพริบทัศนคติในการตอบคำถาม โดยมีเกณฑ์การตัดสินตามบริบทของเวทีนั้น ๆ ซึ่งเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดจะถูกกำหนดขึ้นโดยเวทีนั้น ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะเจาะจงในบริบทของการประกวดนางงามเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ โดยผู้วิจัยแบ่งคุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1. คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดมิสยูนิเวิร์สไทย

แลนด์ตามเกณฑ์การรับสมัครผู้เข้าประกวด และส่วนที่ 2. คุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม อันพึงมี โดยมีรายละเอียดดังนี้

คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ตามเกณฑ์การรับสมัครผู้เข้าประกวด

9. **เพศสภาพและสัญชาติ** ผู้เข้าประกวดต้องเป็นเพศหญิงโดยกำเนิด และต้องมีสัญชาติไทย ถือบัตรประจำตัวประชาชนของประเทศไทย
10. **อายุ** ผู้เข้าประกวดต้องมีอายุอยู่ที่ประมาณ 18 - 27 ปี กรณีอายุต่ำกว่า 20 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย
11. **ระดับการศึกษา** มีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นอย่างน้อย และต้องอ่านเขียนพูดและเข้าใจภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หากสามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สามได้จะเป็นข้อได้เปรียบต่อตัวผู้เข้าประกวด เนื่องจากหากได้เป็นตัวแทนสาวงามไปประกวดระดับนานาชาติจะทำให้เกิดข้อได้เปรียบทางภาษา
12. **ประวัติการทำงาน** ต้องไม่เคยถ่ายภาพศิลป์กึ่งเปลือย/เปลือยหรือภาพที่เข้าข่ายอนาจารขัดต่อจารีต ขนบธรรมเนียม ศีลธรรมอันดีงามของสังคมไทย ไม่ว่าจะได้รับ การตีพิมพ์ในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ หรือแพร่ภาพผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาก่อนหรือปรากฏภายหลัง ต้องไม่เคยประกอบอาชีพอันเป็นที่รังเกียจเสื่อมเสียต่อจารีตขนบธรรมเนียม ศีลธรรม อันดีงามของสังคมไทยหรือประกอบอาชีพผิดกฎหมาย
13. **เป็นผู้ที่มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ** ไม่สูบบุหรี่ หรือเสพยาเสพติด ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ
14. **สมรรถภาพทางกาย** รูปร่างต้องอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ต้องมีส่วนสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร และน้ำหนักตัวควรอยู่ในมาตรฐานที่เหมาะสมกับส่วนสูง
15. **ต้องไม่เป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัวหรือเป็นบุคคลล้มละลาย**
16. **ต้องไม่มีประวัติอาชญากรรม²⁴**

คุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงามอันพึงมี

1. **สมรรถภาพทางกาย** ผู้เข้าประกวดควรมีรูปร่างที่สมส่วน น้ำหนักอยู่ในมาตรฐานที่เหมาะสมกับส่วนสูง มีความคล่องตัวในการเคลื่อนไหว และเต็มเปี่ยมไปด้วยสุขภาพที่ดี

²⁴ กองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี พ.ศ. 2566

2. **สมรรถภาพทางจิตใจ** ผู้เข้าประกวดควรมีความมั่นใจในตนเอง มีน้ำใจและเมตตาต่อผู้เข้าร่วมการประกวดทุกคน มีความยินดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมองข้ามข้อบกพร่องทั้งของตัวเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อสังคมและการทำงานเป็นทีม มีจิตอาสาและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ
3. **ทักษะความรู้และทัศนคติ** ผู้เข้าประกวดควรมีทักษะความรู้รอบตัวในการดำรงชีวิต และสามารถแสดงทัศนคติในทางที่ดีได้ในประเด็นที่หลากหลาย
5. **บุคลิกภาพ** ผู้เข้าประกวดควรมีบุคลิกภาพที่ดีเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่คนรอบข้าง บุคลิกที่กล่าวมาข้างต้นนั้นประกอบไปด้วย การเดิน การยืน การนั่ง การเคลื่อนไหวในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงบุคลิกทางการใช้สีหน้าท่าทาง และการพูด เป็นต้น
6. **มิตรภาพและความพร้อมในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น** ผู้เข้าประกวดควรมีความสามารถในการดำเนินงานหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาคุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม ผู้วิจัยพบว่า “การประกวดนางงาม” เป็นการแข่งขันที่เน้นให้ความสำคัญในการตัดสินและจัดอันดับคุณลักษณะทางกายภาพของผู้เข้าประกวด รวมไปถึงการวัดและประเมิน ลักษณะและบุคลิกภาพ ความฉลาดและไหวพริบทัศนคติในการตอบคำถาม โดยมีเกณฑ์การตัดสินตามบริบทของเวทีนั้น ๆ ซึ่งเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดจะถูกกำหนดขึ้นโดยเวทีนั้น ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกลุ่มและแบ่งคุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1. คุณสมบัติของผู้เข้าประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ตามเกณฑ์การรับสมัครผู้เข้าประกวด ประกอบด้วย เพศสภาพและสัญชาติ, อายุ, ระดับการศึกษา, ประวัติทางการทำงาน, เป็นผู้ที่มีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ, สมรรถภาพทางกาย, ต้องไม่เป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัวหรือเป็นบุคคลล้มละลาย, และต้องไม่มีประวัติอาชญากรรม และส่วนที่ 2. คุณสมบัติของผู้แสดงแบบในบริบทนางงามอันพึงมี ประกอบด้วย สมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ ทักษะความรู้และทัศนคติ บุคลิกภาพ มิตรภาพและความพร้อมในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4.2.6 วิธีการเดินของนางงาม

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสอนเดินแบบนางงาม ได้แก่ วิสวัส กรมณีโรจน์ และ อภิโชติ เกตุแก้ว โดยถอดบทสัมภาษณ์ออกมาเป็นข้อมูลรูปแบบการเดินของผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกายในประเทศไทย ซึ่งอธิบายไว้ดังนี้

“ในบริบทของการประกวดนางงามนั้นจะวัดกันทั้ง ความงาม ทักษะคติ ไหวพริบ ลีลา การเดิน และการนำเสนอประสิทธิภาพที่ดีเหล่านี้ จะเป็นตัววัดความเหมาะสมของการได้รับตำแหน่งของนางงาม ทักษะและเทคนิคในการเดินแบบขั้นพื้นฐาน ถือเป็นองค์ประกอบหลักในการประกวดนางงาม ซึ่งต้องได้รับการทำความเข้าใจและฝึกฝน โดยมีเทคนิคและทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง ผู้แสดงแบบต้องอาศัยการทรงตัวอย่างมั่นคง และสง่างาม โดยเริ่มจากวางศีรษะโดยให้คางตรงกับพื้น ไม่เชิดหน้าและไม่ก้มหน้ามากเกินไป เดินและยืนด้วยหลังที่ตรง เปิดไหล่ออกไปด้านข้าง ยื่นหน้าออกเล็กน้อย และดันสะโพกไปด้านหลัง แขนแนบลำตัวหรือแกว่งอย่างเป็นธรรมชาติ ขาเหยียดตั้งอยู่เสมอ และงอขาเล็กน้อย เมื่อก้าวเดิน ทั้งนี้ก็ริยาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ควรฝึกหัดอยู่บนรองเท้าส้นสูงจนเกิดความเคยชิน

2. ทิศทางการยืน ผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกายสามารถหันหน้าไปยังทิศทางต่าง ๆ เพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายให้ผู้ชมที่อยู่โดยรอบเวทีได้เห็นถึงความสวยงามของเครื่องแต่งกายและผู้แสดงแบบ โดยผู้วิจัยแบ่งทิศทางการยืนไว้ 6 ทิศ ได้แก่ 1. ทิศหน้าตรง 2. ทิศซ้าย 45 องศา 3. ทิศซ้าย 50 องศา 4. ทิศขวา 45 องศา 5. ทิศขวา 50 องศา และ 6. ทิศด้านหลัง

3. ลักษณะท่าทางของศีรษะ การกำหนดตำแหน่งของศีรษะควรเริ่มจากวางศีรษะโดยให้คางตรงกับพื้น ไม่เชิดหน้าและไม่ก้มหน้ามากเกินไป สามารถเอียงซ้าย – ขวาได้ตามลีลา ท่าทางของการนำเสนอเครื่องแต่งกาย และทิศทางของศีรษะจะปรับเปลี่ยนตามทิศทางการยืน ผู้แสดงแบบจะต้องไม่เดินสายศีรษะไปมา ให้คิดว่ามีสายที่มองไม่เห็นติดอยู่ที่ศีรษะและกำลังรั้งศีรษะอยู่ เนื่องจากตำแหน่งที่ผู้แสดงแบบยืนจะอยู่สูงกว่าผู้ชม การรักษาคางให้ตรงกับพื้นจะช่วยให้ผู้คนมองที่ใบหน้าของผู้แสดงแบบมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มมุมของใบหน้าและช่วยให้ผู้แสดงแบบมีท่าทางที่ดีขึ้น

4. ลักษณะท่าทางของแขนและมือ ปล่อยแขนข้างลำตัว และผ่อนคลายเป็นผู้แสดงแบบ ไม่จำเป็นต้องเดินเหียงแขนตามการเคลื่อนไหวของลำตัว ปล่อยให้แขนอยู่ข้างลำตัวและเหียงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น พยายามปล่อยแขนให้สบาย ๆ แขนจะโค้งเล็กน้อยและเปิดออก อย่าเกร็ง

นิ้วมือให้ชิดกันมากเกินไป อาจเว้นช่องว่างระหว่างนิ้วมือประมาณ 1/4 inch (0.6 cm) ถือว่ากำลังดี อย่าเกร็งแขนมากเกินไป ปล่อยให้แขนงอและแกว่งไปตามลำตัวเล็กน้อย พยายามอย่าขยับมือมากเกินไปหรือกำมือระหว่างเดินเพราะจะทำให้ดูประหม่า ในการเคลื่อนไหวของแขนมี 2 ลักษณะ คือ งอแขน และตึงแขน โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบของแขนเมื่อเคลื่อนไหว และรูปแบบของแขนในท่าหนึ่ง ประกอบไปด้วย การแกว่งแขนและมืออย่างเป็นทางการ การวางแขนและมือแนบลำตัว การทำแขนด้วยมือข้างใดข้างหนึ่งหรือมือเท้าเอวทั้งสองข้าง เป็นต้น

5. ลักษณะท่าทางของลำตัวและสะโพก เริ่มจากการเปิดไหล่ ดันหน้าอกมาด้านหน้าเล็กน้อย เกร็งหน้าท้อง และดันสะโพกไปด้านหลังเล็กน้อย เมื่อมองจากด้านข้างจะเห็นเป็นเส้นโค้งรูปตัวเอส S และเมื่อเคลื่อนไหวด้วยการก้าวเท้าเดิน ซึ่งต้องทิ้งสะโพกเล็กน้อยไปด้านขวาที่ก้าวอยู่เสมอ

6. ลักษณะท่าทางของขาและเท้า ในการเดินแบบนี้มีข้อกำหนดลักษณะของขาและเท้าที่เป็นมาตรฐานหลัก นั่นคือ ขาและเท้าจะต้องตึงตลอดเวลา และงอเข้าให้น้อยที่สุด เนื่องจากการยืนหรือเดินด้วยเท้าที่ตั้งนั้น จะช่วยให้สร้างร่างกายของผู้แสดงแบบดูเพรียวยาว และสร้างเซฟที่ดีให้กับเสื้อผ้าที่สวมใส่อีกด้วย

7. ลักษณะท่าทางเฉพาะของผู้แสดงแบบ

จับจังหวะ และเดินตามจังหวะอย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่ผู้แสดงแบบฝึกเดินด้วยรองเท้าส้นสูง ให้ฟังเสียงเพลงที่มีจังหวะเด่นชัด และจับจังหวะการเดินกับเพลงให้ตรงกัน พยายามตั้งใจสร้างท่าทางที่ต้องการนำเสนอและรักษารูปลักษณ์ระหว่างเดิน การจับจังหวะและสร้างท่าทางในการเดินจะช่วยให้การเดินมีชีวิตชีวาและปลดปล่อยพลังที่สง่างาม มั่นใจ และมีเสน่ห์ เมื่อก้าวเดินตามจังหวะ เดินหลังตรงและรักษาลำตัวให้ตรงอยู่เสมอ

การโพสท่าหนึ่ง เมื่อผู้แสดงแบบเดินมาจนสุดแคทวอล์ค ให้รอจังหวะและปล่อยให้สะโพกข้างหนึ่งด้วยความมั่นใจและทรงตัวไว้ มองไปยังผู้ชมและเปลี่ยนจุดสายตาสักพัก แต่ไม่จำเป็นต้องส่ายหัวไปมา ควรจะใช้สายตาเป็นหลัก จากนั้นให้เดินออกจากเวทีไป ฝึกโพสท่าผ่านกระจกสร้างความเคยชินให้กับบุคลิกของตนในกระจก เพื่อให้กล้ามเนื้อจดจำท่าทางที่ต้องทำต่อหน้าผู้ชม เมื่ออยู่ต่อหน้าผู้ชมความประหม่าที่แสดงออกมาเพียงนิดเดียวอาจจะดู

ยาวนาน พยายามรักษาทำเป็นเวลา 2-3 วินาทีต่อหน้ากระจกให้เคยชิน เพื่อให้กล้ามเนื้อจดจำและทำตามที่เราต้องการได้เมื่ออยู่ต่อหน้าผู้ชม”²⁵

จากการศึกษาทักษะและเทคนิคการเดินขั้นพื้นฐานของผู้แสดงแบบในบริบทนางงาม ผู้วิจัยพบว่า การเป็นผู้แสดงแบบในบริบทนางงามนั้น สิ่งสำคัญที่ผู้แสดงแบบควรเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ คือ ทักษะและเทคนิคในการเดินแบบขั้นพื้นฐาน ถือเป็นองค์ประกอบหลักในการประกวดนางงาม ซึ่งต้องได้รับการทำความเข้าใจและฝึกฝน เนื่องจากในบริบทของการประกวดนางงามนั้น จะวัดกันทั้ง ความงาม ทศนคติ ไหวพริบ สีลาการเดิน และการนำเสนอ ประสิทธิภาพที่ดีเหล่านี้ จะเป็นตัววัดความเหมาะสมของการได้รับตำแหน่งของนางงาม โดยประกอบไปด้วย ทักษะการทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง ทิศทางการยืน ลักษณะท่าทางของศีรษะ ลักษณะท่าทางของแขนและมือ ลักษณะท่าทางของลำตัว และสะโพก ลักษณะท่าทางของขาและเท้า ลักษณะท่าทางเฉพาะของผู้แสดงแบบ คือการเดินจับจังหวะ และการโพสท่าหนึ่ง

อภิปรายขยายรายละเอียดทักษะของการเดินแบบของนางงาม

การทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง

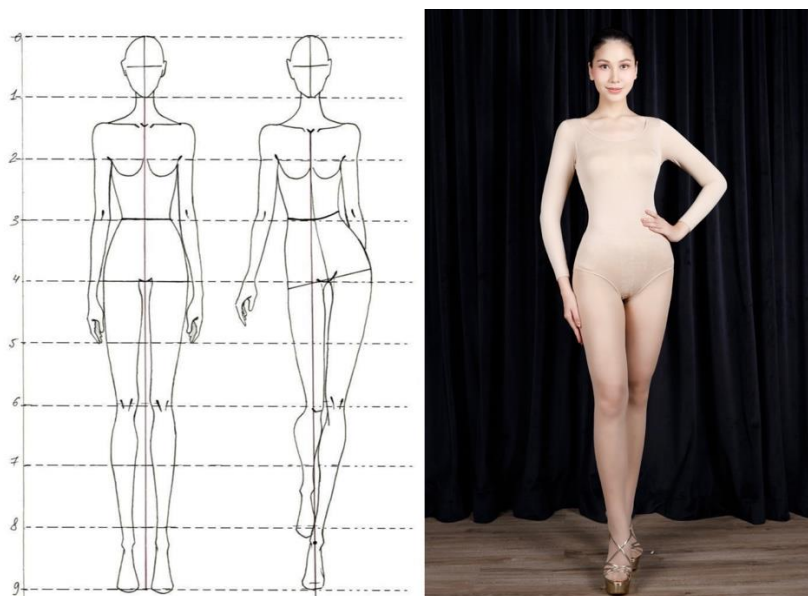
การทรงตัวบนรองเท้าส้นสูงถือเป็นทักษะสำคัญที่ต้องอาศัยการฝึกหัดเดินแบบบนรองเท้าส้นสูงของการแสดงแบบเครื่องแต่งกาย เนื่องจากรองเท้าส้นสูงเป็นส่วนประกอบพื้นฐานสำคัญในการแสดงแบบเครื่องแต่งกาย รองเท้าส้นสูงจะช่วยให้ผู้แสดงแบบมีรูปร่างและบุคลิกที่ดียิ่งขึ้นและเพิ่มความสูง ผู้แสดงแบบจึงต้องฝึกหัดเดินแบบทรงตัวบนรองเท้าส้นสูงให้เคยชินอยู่เสมอ

วิชัย สวัสดิ์จิ้น ได้อธิบายข้อมูลรายละเอียดการทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง ไว้ดังนี้

“รองเท้าส้นสูงเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างสรีระที่สมบูรณ์แบบของผู้แสดงแบบ ให้มีความใกล้เคียงกับสรีระแบบ 9 ส่วน ซึ่งเป็นสัดส่วนร่างกายของผู้แสดงแบบที่ได้รับความนิยม โดยสังเกตได้จากการเขียนแบบเครื่องแต่งกายของผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย มักปรากฏภาพเขียนสัดส่วนของร่างกายมนุษย์แบบ 9 ส่วน ซึ่งยึดแต่ละส่วนเท่ากับขนาดของศีรษะ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ 1) ตั้งแต่ศีรษะถึงเอวข้างประมาณ 4 ส่วน 2) ตั้งแต่สะโพกถึง

²⁵ วิทวัส กรรมณีโรจน์, อภิโชติ เกตุแก้ว, สัมภาษณ์, 6 ตุลาคม 2566, 13 ตุลาคม 2566

ปลายเท้าประมาณ 5 ส่วน ซึ่งมักเรียกสรีระลักษณะเช่นนี้ว่า “ตัวสั้นยาวาว” ซึ่งอาจผิดแปลกไปจากร่างกายของบุคคลทั่วไปที่มีสัดส่วนประมาณ 6-7 ส่วน”²⁶

ภาพที่ 4.9 ตัวอย่างเปรียบเทียบสรีระแบบ 9 ส่วน ระหว่างภาพเขียนและผู้แสดงแบบ
ที่มา : <https://pin.it/4rpu8Xo> และผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.9 คือ การเปรียบเทียบระหว่างสรีระของมนุษย์ในภาพวาดสำหรับการออกแบบเครื่องแต่งกาย และสรีระของผู้แสดงแบบ สังเกตได้ว่าสรีระทั้งสองแบบมีความใกล้เคียงกัน เนื่องจากการสวมรองเท้าส้นสูงของผู้แสดงแบบทำให้สัดส่วนช่วงขาดูยาวขึ้น และมีความใกล้เคียงกับภาพเขียนสรีระมนุษย์แบบ 9 ส่วนยิ่งขึ้น

²⁶ สวัสดิ์จิ้น, ว. (2561). บทบาทนางโชว์ในโรงละครคาบารेट จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์. , หน้า 162.

ภาพที่ 4.10 ตัวอย่างการฝึกทักษะการทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.10 คือ ลักษณะท่าทางที่เกิดจากการยืนทรงตัวบนรองเท้าส้นสูง สำหรับผู้แสดงแบบที่ใช้เพื่อฝึกเริ่มต้นในการแสดงแบบเครื่องแต่งกาย โดยกระบวนการฝึกเดินแบบต้องเริ่มต้นจากการยืนทรงตัวบนรองเท้าส้นสูงให้มั่นคงก่อน โดยเริ่มจากศีรษะตรง กอดคางให้อยู่ระดับเดียวกับพื้น มองตรงไปด้านหน้า เปิดไหล่และคันท่อนอกมาด้านหน้า ลำตัวตรง ต้นสะโพกไปด้านหลังเล็กน้อย ลักษณะของแขนและมือเริ่มจากการเท้าสะเอวข้างใดข้างหนึ่ง และมืออีกข้างวางแนบลำตัว งอแขนเล็กน้อย เพื่อสร้างลำตัวให้โค้งเป็นตัว S หรือวางมือทั้งสองข้างเท้าสะเอว วางเท้าข้างใดข้างหนึ่ง เหลื่อมไว้ด้านหน้าโดยส้นเท้าของเท้าด้านหน้าอยู่ระดับปลายเท้าหรือกลางเท้าหลัง และเท้าด้านหลัง วางเฉียงปลายเท้าเล็กน้อย เมื่อจัดระเบียบร่างกายในการยืนทรงตัวในลักษณะดังกล่าวได้แล้ว จึงเริ่มเปลี่ยนท่าทางของแขนและมือ เช่น การกางแขนออกทั้ง 2 ข้างเพื่อปรับสมดุล จากนั้นจึงเริ่มหัดก้าวเท้าเดิน

ภาพที่ 4.11 ตัวอย่างการฝึกทักษะการก้าวเท้าและการเดินบนรองเท้าส้นสูง

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.11 คือ ลักษณะของท่าทางที่เกิดจากการก้าวเท้าและการเดินบนรองเท้าส้นสูง หลังจากทรงตัวบนรองเท้าส้นสูงได้แล้ว จึงเริ่มหัดเดิน โดยใช้มือทั้งสองข้างเท้าสะเอวแล้วจึงก้าวเท้า วางเท้าลงพื้นโดยใช้การถ่ายน้ำหนักจากส้นเท้ามาที่ปลายเท้า ในขณะที่ก้าวเท้านั้นพยายามเหยียดขาให้ตึงมากที่สุดและงอเข่าให้น้อยที่สุด ลักษณะลำตัวตรง ต้นสะโพกไปด้านหลังเล็กน้อยเพื่อให้เกิดเป็นเส้นโค้ง ก้าวเท้าเดินสลับซ้าย-ขวาไปเรื่อย ๆ อย่างสม่ำเสมอโดยเดินมุ่งหน้าไปเป็นเส้นตรง

การเคลื่อนไหวร่างกายและจัดระเบียบร่างกาย

การเคลื่อนไหวร่างกายและจัดระเบียบร่างกายในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นการจัดระเบียบอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้อยู่ในลักษณะที่ถูกกำหนดไว้อย่างถูกต้อง โดยอาจเรียกลักษณะเหล่านี้ว่า “ลีลาท่าทาง” ซึ่งเป็นการออกแบบท่าทางให้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องราวของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกาย โดยใช้ลีลาท่าทางในการเล่าเรื่องสื่อ

ความหมายของที่มาของเครื่องแต่งกายที่มีการประยุกต์สร้างสรรค์และลดทอนให้เหมาะกับรูปแบบการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ลีลาท่าทางที่ใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นการออกแบบท่าทางโดยการนำเอาท่าทางสัญลักษณ์แบบนาฏศิลป์ไทยเข้ามาผสมผสานกับกระบวนการของการเดินแบบในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติไทย ซึ่งนำเสนอความงามของท่าทางโดยใช้ลีลาท่าทางในการสื่อความหมายแทนการพูด มีจุดประสงค์เพื่อให้เครื่องแต่งกายเกิดความน่าสนใจและโดดเด่น

วิชัย สวัสดิ์จิ้น ได้อธิบายข้อมูลรายละเอียดกระบวนการท่า ไว้ดังนี้

“กระบวนการท่าทางที่ใช้ประกอบการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นกระบวนการท่าซึ่งประกอบด้วย ท่าหลัก หรือท่าเริ่มต้น ท่าเชื่อม และท่าจบ โดยทั้งหมดนี้มักถูกออกแบบไว้โดยวางโครงสร้างของท่าให้สัมพันธ์กับโครงสร้างจังหวะเพลง หรือ “เมทเทอร์” (Meter) โดยท่าทางที่ใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินี้ได้ถูกกำหนดและแยกสัดส่วนตามส่วนประกอบของร่างกายมนุษย์ ได้แก่ ศีรษะ ไหล่ แขน มือ ลำตัว สะโพก ขา และเท้า ซึ่งแต่ละส่วนจะมีหลักในการจัดวางท่าทาง อาจแยกเป็นเอกเทศ หรืออาจสัมพันธ์กับอวัยวะที่เชื่อมโยงกัน”²⁷

รูปแบบท่าทางของศีรษะ

ภาพที่ 4.12 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของศีรษะ

ที่มา : ผู้วิจัย

²⁷ สวัสดิ์จิ้น, ว. (2561). บทบาทนางโชว์ในโรงละครคาบaret จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ,หน้า 167.

จากภาพที่ 4.12 คือ ลักษณะท่าทางของคีรีชะ ซึ่งประกอบด้วย ภาพส่วนที่ 1 : หน้าตรง คีรีชะตรง ภาพส่วนที่ 2 : หันหน้าบิดคีรีชะไปทางด้านขวา 45 องศา ภาพส่วนที่ 3 : หันหน้าบิดคีรีชะไปทางด้านขวา 90 องศา ภาพส่วนที่ 4 : หันหน้าบิดคีรีชะไปทางด้านซ้าย 45 องศา ภาพส่วนที่ 5 : หันหน้าบิดคีรีชะไปทางด้านซ้าย 90 องศา

รูปแบบท่าทางของไหล่

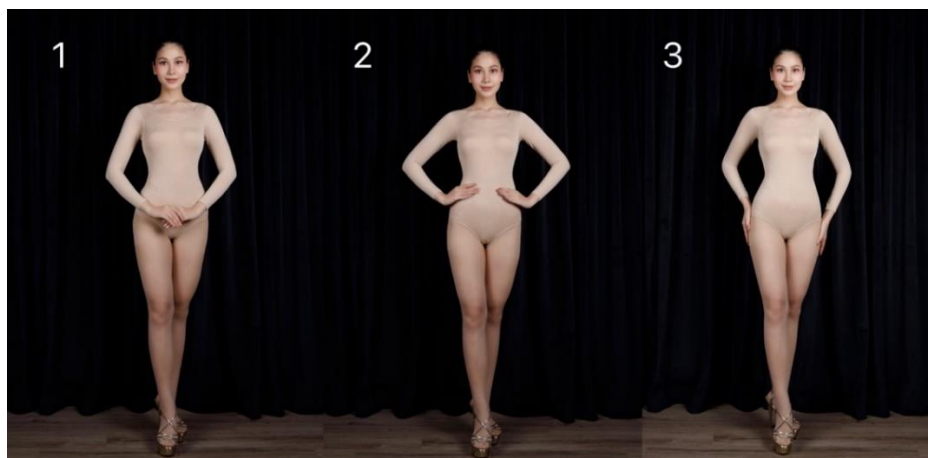
ภาพที่ 4.13 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของไหล่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากภาพที่ 4.13 คือ ลักษณะท่าทางของไหล่ ซึ่งประกอบด้วย ภาพส่วนที่ 1 : การกอดไหล่ด้านขวาลง ภาพส่วนที่ 2 : การกอดไหล่ด้านซ้ายลง ภาพส่วนที่ 3 : การเบี่ยงไหล่ด้านขวามาข้างหน้า ภาพส่วนที่ 4 : การเบี่ยงไหล่ด้านซ้ายมาข้างหน้า

รูปแบบท่าทางของแขนและมือ

ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างรูปแบบท่าทางของแขนในลักษณะงอศอกระดับลำตัวส่วนล่าง
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.14 คือ ท่าทางของแขนในลักษณะงอศอกระดับลำตัวส่วนล่าง ซึ่งประกอบด้วย
ภาพส่วนที่ 1 : งอข้อศอก เก็บมือทั้งสองข้างประสานกันไว้ระดับเอวหรือชายพกด้านหน้า ภาพส่วนที่
2 : งอข้อศอก มือทั้งสองข้างเท้าสะเอวข้างลำตัว ภาพส่วนที่ 3 : งอข้อศอก มือทั้งสองข้างแบมือ
ประกบที่สะโพกข้างลำตัว

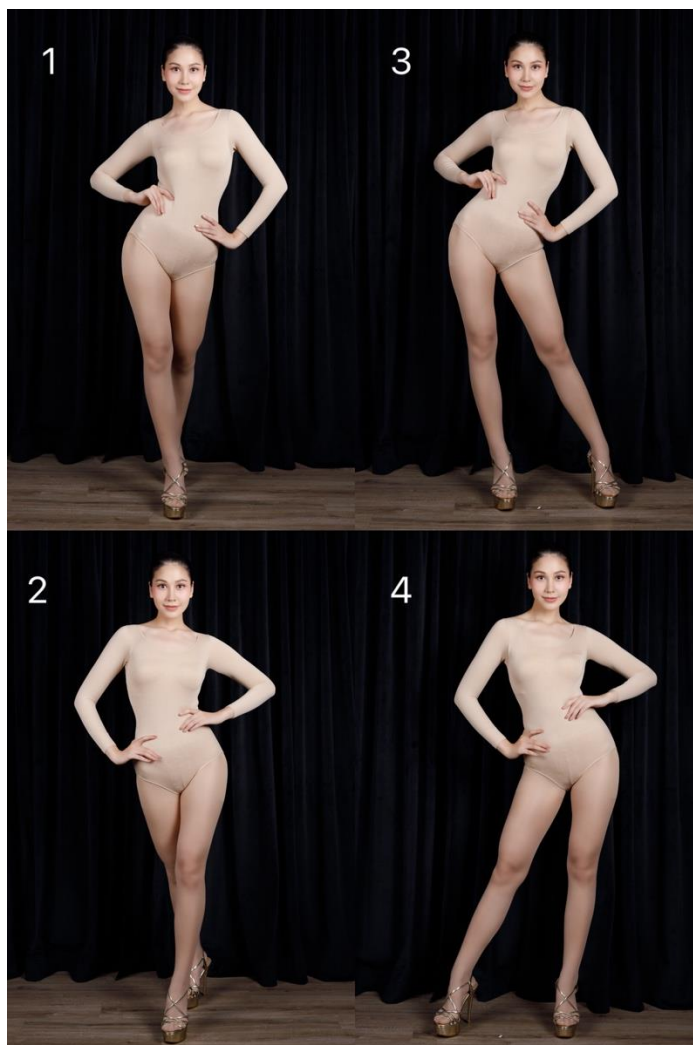
รูปแบบท่าทางของลำตัว

ภาพที่ 4.15 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของลำตัว
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.15 คือ ลักษณะท่าทางลำตัวของผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกาย ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของผู้แสดงแบบ โดยเริ่มจากการเปิดไหล่ ดันหน้าอกมาด้านหน้าเล็กน้อย เกร็งหน้าท้อง และดันสะโพกไปด้านหลังเล็กน้อย เมื่อมองจากด้านข้างจะเห็นเป็นเส้นโค้งรูปตัวเอส S

รูปแบบท่าทางของสะโพก

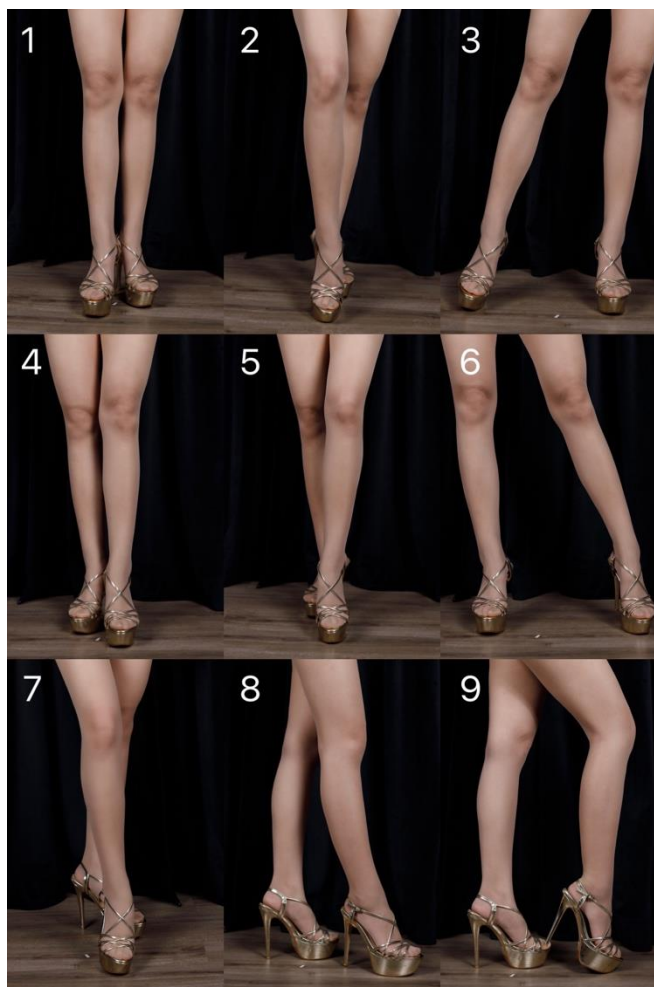
ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของสะโพก

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.16 คือ ท่าทางของสะโพกในลักษณะขณะเคลื่อนไหว และลักษณะขณะโพสท่านิ่ง ประกอบด้วย ภาพส่วนที่ 1 และ 2 : ลักษณะของสะโพกขณะเดินหรือเคลื่อนที่ คือการก้าวเท้าข้างใดข้างหนึ่งมาด้านหน้าและทิ้งสะโพกไปด้านหลังที่ก้าวออกมา เพื่อเสริมสร้างให้สรีระร่างกายของผู้แสดงแบบให้เกิดเส้นโค้งขณะเคลื่อนไหวมากยิ่งขึ้น ภาพส่วนที่ 3 และ 4 : ลักษณะของสะโพกขณะ

โพสท่าหนึ่ง คือการวางเท้าแยกเท้าให้เท่ากับช่วงไหล่ และดันสะโพกพร้อมทิ้งน้ำหนักไปยังเท้าข้างใดข้างหนึ่ง เพื่อเสริมสร้างให้สรีระร่างกายของผู้แสดงแบบให้เกิดเส้นโค้งขณะโพสท่าหนึ่งมากยิ่งขึ้น

รูปแบบท่าทางของขาและเท้า

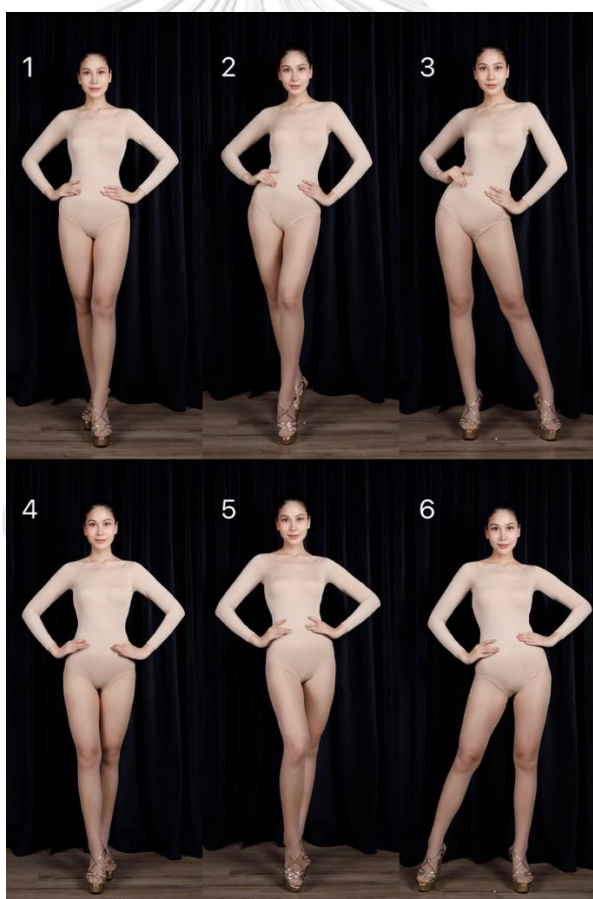

ภาพที่ 4.17 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางของขาและเท้า
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.17 คือ ลักษณะท่าทางของขาและเท้า เป็นการวางเท้าของผู้แสดงแบบที่ใช้ในการโพสท่าหนึ่งเมื่อแสดงแบบเครื่องแต่งกาย ประกอบด้วย ภาพส่วนที่ 1 : เป็นการวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าทั้งสองข้างเท่ากัน โดยมีเท้าซ้ายวางเท้าเหลื่อมเท้าขวาเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง การยืนวางเท้าเหลื่อมกันจะช่วยให้รูปทรงของช่วงขาดูเรียวยาวขึ้น มากกว่าการยืนวางเท้าแบบเสมอกัน ภาพส่วนที่ 2 : เป็นการวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าด้านหลังคือเท้าขวา และวางเท้าซ้ายไว้ด้านหน้าโดยการจิกปลายเท้าจรดพื้น เปิดส้นเท้าเล็กน้อย โดยขาขวาอยู่ในลักษณะเหยียดตึง ขาซ้าย

งอเข่าเล็กน้อย ภาพส่วนที่ 3 : เป็นการวางเท้าแยกเท้าให้เท่ากับช่วงไหล่ โดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าขวา เท้าซ้ายเปิดส้นเท้าเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง ภาพส่วนที่ 4 : เป็นการวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าทั้งสองข้างเท่ากัน โดยมีเท้าขวาวางเท้าเหลื่อมเท้าซ้ายเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง การยืนวางเท้าเหลื่อมกันจะช่วยให้รูปทรงของช่วงขาดูเรียวยาวขึ้น มากกว่าการยืนวางเท้าแบบเสมอกัน ภาพส่วนที่ 5 : เป็นการวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าด้านหลังคือเท้าซ้าย และวางเท้าขวาไว้ด้านหน้าโดยการจิกปลายเท้าจรดพื้น เปิดส้นเท้าเล็กน้อย โดยขาซ้ายอยู่ในลักษณะเหยียดตึง ขาวางงอเข่าเล็กน้อย ภาพส่วนที่ 6 : เป็นการวางเท้าแยกเท้าให้เท่ากับช่วงไหล่ โดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าซ้าย เท้าขวาเปิดส้นเท้าเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง ภาพส่วนที่ 7 8 และ 9 เป็นลักษณะการวางเท้าในมุมมองจากด้านหน้าและด้านข้าง

ตัวอย่างรูปแบบท่าทางการโพสท่าพื้นฐานของนางงาม

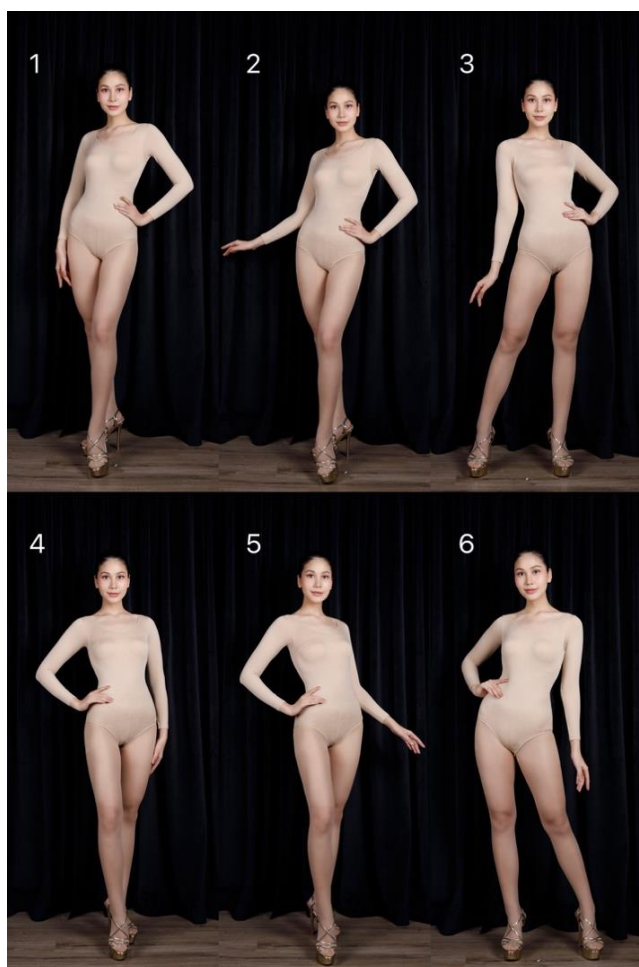

ภาพที่ 4.18 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางการโพสท่าพื้นฐานของผู้แสดงแบบ

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 4.18 คือ ลักษณะท่าทางการโพสท่า ซึ่งเป็นท่าทางการโพสท่าหนึ่งขั้นพื้นฐานของผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกาย ประกอบด้วย ภาพส่วนที่ 1 : เป็นการโพสท่าโดยมือทั้งสองข้างเท้าสะเอว การวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าทั้งสองข้างเท่ากัน โดยมีเท้าขวาวางเท้าเหลื่อมเท้าซ้ายเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง การยืนวางเท้าเหลื่อมกันจะช่วยให้รูปทรงของช่วงขาดูเรียวยาวขึ้น มากกว่าการยืนวางเท้าแบบเสมอกัน ภาพส่วนที่ 2 : เป็นการโพสท่าโดยมือทั้งสองข้างเท้าสะเอว การวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าด้านหลังคือเท้าซ้าย และวางเท้าขวาไว้ด้านหน้าโดยการจิกปลายเท้าจรดพื้น เปิดส้นเท้าเล็กน้อย โดยขาซ้ายอยู่ในลักษณะเหยียดตึง ขาขวาวางอเข่าเล็กน้อย ภาพส่วนที่ 3 : เป็นการโพสท่าโดยมือทั้งสองข้างเท้าสะเอว การวางเท้าแยกเท้าให้เท่ากับช่วงไหล่ โดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าซ้าย เท้าขวาเปิดส้นเท้าเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง ภาพส่วนที่ 4 : เป็นการโพสท่าโดยมือทั้งสองข้างเท้าสะเอว การวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าทั้งสองข้างเท่ากัน โดยมีเท้าซ้ายวางเท้าเหลื่อมเท้าขวาน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง การยืนวางเท้าเหลื่อมกันจะช่วยให้รูปทรงของช่วงขาดูเรียวยาวขึ้น มากกว่าการยืนวางเท้าแบบเสมอกัน ภาพส่วนที่ 5 : เป็นการโพสท่าโดยมือทั้งสองข้างเท้าสะเอว การวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าด้านหลังคือเท้าขวา และวางเท้าซ้ายไว้ด้านหน้าโดยการจิกปลายเท้าจรดพื้น เปิดส้นเท้าเล็กน้อย โดยขาขวาวอยู่ในลักษณะเหยียดตึง ขาซ้ายวางอเข่าเล็กน้อย ภาพส่วนที่ 6 : เป็นการโพสท่าโดยมือทั้งสองข้างเท้าสะเอว การวางเท้าแยกเท้าให้เท่ากับช่วงไหล่ โดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าขวา เท้าซ้ายเปิดส้นเท้าเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง

ตัวอย่างรูปแบบท่าทางการโพสท่าพื้นฐานของนางงาม

ภาพที่ 4.19 ตัวอย่างรูปแบบลักษณะท่าทางการโพสท่าพื้นฐานของผู้แสดงแบบ

ที่มา : ผู้วิจัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากภาพที่ 4.19 คือ ลักษณะท่าทางการโพสท่า ซึ่งเป็นท่าทางการโพสท่างิ่งขั้นพื้นฐานของผู้แสดงแบบเครื่องแต่งกาย ประกอบด้วย ภาพส่วนที่ 1 : เป็นการโพสท่าโดยมือด้านขวาเท้าสะเอว มือด้านซ้ายวางแนบลำตัว การวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าทั้งสองข้างเท่ากัน โดยมีเท้าขวาวางเท้าเหลื่อมเท้าซ้ายเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง การยืนวางเท้าเหลื่อมกันจะช่วยให้รูปทรงของช่วงขาดูเรียวยาวขึ้น มากกว่าการยืนวางเท้าแบบเสมอกัน ภาพส่วนที่ 2 : เป็นการโพสท่าโดยมือด้านขวาเท้าสะเอว มือด้านซ้ายวางข้างลำตัวองแขนเล็กน้อย การวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าด้านหลังคือเท้าซ้าย และวางเท้าขวาไว้ด้านหน้าโดยการจิกปลายเท้าจรดพื้น เปิดส้นเท้าเล็กน้อย โดยขาซ้ายอยู่ในลักษณะเหยียดตึง ขาวางอเข้าเล็กน้อย ภาพส่วนที่ 3 : เป็นการโพสท่าโดยมือด้านขวาเท้าสะเอว มือด้านซ้ายวางข้างลำตัวองแขนเล็กน้อย การวางเท้าแยกเท้าให้เท่ากับช่วงไหล่ โดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้า

ซ้าย เท้าขวาเปิดสันเท้าเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง ภาพส่วนที่ 4 : เป็นการโพสท่าโดยมีด้านซ้ายเท้าสะเอว มือด้านขวาวางแนบลำตัว การวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าทั้งสองข้างเท่ากัน โดยมีเท้าซ้ายวางเท้าเหลื่อมเท้าขวาเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง การยืนวางเท้าเหลื่อมกันจะช่วยให้รูปทรงของช่วงขาดูเรียวยาวขึ้น มากกว่าการยืนวางเท้าแบบเสมอกัน ภาพส่วนที่ 5 : เป็นการโพสท่าโดยมีด้านซ้ายเท้าสะเอว มือด้านขวาวางข้างลำตัวงอแขนเล็กน้อย การวางเท้าโดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าด้านหลังคือเท้าขวา และวางเท้าซ้ายไว้ด้านหน้าโดยการจิกปลายเท้าจรดพื้น เปิดสันเท้าเล็กน้อย โดยขาขวาอยู่ในลักษณะเหยียดตึง ขาซ้ายงอเข้าเล็กน้อย ภาพส่วนที่ 6 : เป็นการโพสท่าโดยมีด้านซ้ายเท้าสะเอว มือด้านขวาวางข้างลำตัวงอแขนเล็กน้อย การวางเท้าแยกเท้าให้เท่ากับช่วงไหล่ โดยทิ้งน้ำหนักไปที่เท้าขวา เท้าซ้ายเปิดสันเท้าเล็กน้อย ขาทั้งสองข้างเหยียดตึง

4.2.7 การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางและอารมณ์

การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติโดยการถ่ายทอดแนวคิด ที่มา และเรื่องราว ของเครื่องแต่งกายประจำชาติ การสร้างสรรค์อารมณ์ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นการเน้นสื่อสารอารมณ์ในทางบวก เช่น ความสวยงาม ความสุขสนุกสนาน และความภาคภูมิใจ เป็นต้น ซึ่งเน้นการแสดงรอยยิ้มเป็นหลัก นอกจากการแสดงรอยยิ้มแล้ว ผู้แสดงแบบควรเรียนรู้การใช้สายตากับผู้ชม เริ่มจากตำแหน่งในการมอง คือมองให้ไกลออกไปจากเวที ไปยังที่นั่งของผู้ชม ซึ่งการสบตาผู้ชมนั้น แสดงออกได้ถึงความมั่นใจของผู้แสดงแบบ โดยการสร้างสรรค์ลีลาท่าทางผู้วิจัยได้บรรจุข้อมูลไว้ในบทที่ 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

การวิเคราะห์กระบวนการท่าที่เลือกใช้ในการทดลองการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

การออกแบบกระบวนการท่าที่ใช้ในการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แนวคิดของเครื่องแต่งกาย รูปแบบของเครื่องแต่งกาย และลักษณะชิ้นส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องแต่งกาย ว่ามีความเหมาะสมกับลีลาท่าทางนาฏกรรมไทยในท่าใดที่ควรนำมาใช้นำเสนอ เพื่อเป็นการส่งเสริมเครื่องแต่งกายในเรื่องของแนวคิดเครื่องแต่งและองค์ประกอบของเครื่องแต่งกาย ซึ่งวิเคราะห์จากการใช้ลำตัวท่อนบนในการออกลีลาท่าทาง โดยอธิบายรายละเอียดดังนี้

1. กระบวนท่าที่เลือกใช้ในการทดลองการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยดั้งเดิม”

ตารางที่ 4.2 อธิบายการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยดั้งเดิม”

ลำดับท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดงลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
1	0.19		มือทั้งสองข้างวาดมือขึ้นมาพนมมือไหว้ระดับอก งอข้อศอกทั้งสองข้าง	การเลือกใช้ท่าไหว้ถือเป็นเอกลักษณ์ของไทยในการแนะนำตัวและเป็นท่าเปิดตัวที่เหมาะสมกับเครื่องแต่งกายในรูปแบบชุดไทยดั้งเดิม
2	0.25		มือทั้งสองข้าง รวบรวมมือไว้ระดับชายพก งอแขนทั้งสองข้าง	การเลือกใช้ท่ารวมมือแสดงให้เห็นถึงความสง่างามเรียบร้อยเหมาะสมกับความเป็นสตรีไทย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
3	0.35		งอแขนทั้งสองข้าง มือซ้าย ตั้งวงหักข้อมือขึ้นระดับหัว เข็มขัด มือขวาตั้งวงแล้ว พลิกข้อมือลง	การเลือกใช้ท่านี้เป็นการ ออกท่าทางของระดับมือที่ นำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วม ใช้นาฏกรรมไทยเล็กน้อยเพื่อให้ เห็นถึงจริตของผู้แสดงแบบ เมื่อมีท่าทางการเคลื่อนไหว ที่อยู่ในลักษณะมือของ นาฏศิลป์ไทย
4	0.37		งอแขนทั้งสองข้าง มือขวา ตั้งวงหักข้อมือขึ้นระดับหัว เข็มขัด มือซ้ายตั้งวงแล้ว พลิกข้อมือลง	การเลือกใช้ท่านี้เป็นการ ออกท่าทางของระดับมือที่ นำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วม ใช้นาฏกรรมไทยเล็กน้อยเพื่อให้ เห็นถึงจริตของผู้แสดงแบบ เมื่อมีท่าทางการเคลื่อนไหว ที่อยู่ในลักษณะมือของ นาฏศิลป์ไทย
5	0.39		งอแขนซ้าย มือซ้ายจับ หงายหักข้อมือขึ้นระดับหัว เข็มขัด มือขวาจับส่งไป ด้านหลัง แขนตั้ง	การเลือกใช้ท่านี้จะอยู่ใน ท่าหนึ่งที่เป็นท่าโพสที่เป็น ลักษณะท่ายืนมองของตัว นางละครในนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นท่าที่เหมาะสมกับการ โพสท่าหนึ่งเครื่องแต่งกาย รูปแบบชุดไทยดั้งเดิม

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
6	0.45		งอแขนซ้าย มือซ้ายจับ หงายหักข้อมือขึ้นระดับหัว เข้มชัด มือขวาหุบสไบ ด้วยลักษณะมือจับ	การเลือกใช้ทำนั้นเป็นการ ส่งเสริมให้เห็นถึง รายละเอียดของชุดที่มี ส่วนประกอบของชายสไบที่ เป็นการห่มสไบแบบ เอกลักษณ์ของสตรีไทยใน สมัยอยุธยา
7	0.47		งอแขนซ้าย มือซ้ายจับ หงายหักข้อมือขึ้นระดับหัว เข้มชัด มือขวาหุบสไบ ด้วยลักษณะมือจับ	การเลือกใช้ทำนั้นเป็นการ ส่งเสริมให้เห็นถึง รายละเอียดของชุดที่มี ส่วนประกอบของชายสไบที่ เป็นการห่มสไบแบบ เอกลักษณ์ของสตรีไทยใน สมัยอยุธยา
8	1.05		มือทั้งสองข้างวาดมือขึ้นมา พนมมือไหว้ระดับอก งอข้อศอกทั้งสองข้าง	นอกจากการใช้ท่าไหว้ใน การเปิดตัวท่าแรกแล้วนั้น ท่าจบของการนำเสนอ เครื่องแต่งกายในรูปแบบชุด ไทยดั้งเดิมนี้ ใช้ท่าไหว้อีก เช่นเดิมเพื่อเป็นการสื่อถึง วัฒนธรรมการไปลามาไหว้ ของไทย

2. กระบวนท่าที่เลือกใช้ในการทดลองการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยประยุกต์”

ตารางที่ 4.3 อธิบายการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยประยุกต์”

ลำดับท่าที่	นาทียาที	ภาพแสดงลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
1	0.00 – 0.08		งอแขนทั้งสองข้าง มือทั้งสองข้างจับสไบทั้งสองข้าง นำมาห่มแขน ยื่นแขนส่งแขนไปด้านหน้าลำตัว เล็กน้อย	การเลือกใช้ทำนองนั้นคิดค้นเพื่อเป็นการดึงรายละเอียดของสไบทั้งสองชายมาใช้ปกคลุมร่างกายเพื่อเปิดให้เห็นรูปแบบรายละเอียดของเสื้อผ้าในท่าถัดไป
2	0.09		มือทั้งสองข้างจับสไบทั้งสองข้าง แล้ววาดแขนทั้งสองข้างลงมาข้างลำตัว แขนทั้งสองข้างเหยียดตั้ง	ทำนองนี้เป็นท่าที่ต่อเนื่องจากท่าแรก การเลือกใช้ทำนองนี้เพื่อต้องการสื่อให้เห็นลีลาในการเปิดตัวของชุดนี้
3	0.10		มือทั้งสองข้างจับสไบทั้งสองข้าง แล้ววาดแขนทั้งสองข้างลงมาข้างลำตัว แขนทั้งสองข้างเหยียดตั้ง	ทำนองนี้เป็นท่าที่ต่อเนื่องจากท่าที่สองไปแล้วหันหน้าตรงเข้ามายังผู้ชม การเลือกใช้ทำนองนี้เพื่อต้องการสื่อให้เห็นลีลาในการเปิดตัวของชุดนี้

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
4	0.19		แขนซ้ายงอแขนเล็กน้อย มือซ้ายจับคว่ำระดับแ่ง ศีรษะด้านซ้าย แขนขวา งอเล็กน้อย มือขวาจับ หงายหักข้อมือเข้าทาลำตัว ระดับสะโพก	การเลือกใช้ท่านี้เป็นการ การออกแบบท่าในท่าหนึ่งที่เป็น เป็นท่าโพส เลือกใช้ลีลา นาฏศิลป์ไทยเพื่อนำเสนอ ให้เห็นรายละเอียดของชุด มีระดับมือสูง-ต่ำ เพื่อเป็น การนำเสนอให้สรีระเป็น รูปทรงคล้ายตัว S เพื่อ ส่งเสริมให้ชุดดูสวยงาม มากยิ่งขึ้น
5	0.23		งอแขนทั้งสองข้างยื่นออก ข้างลำตัวเล็กน้อย วางมือ คว่ำลักษณะ เดมิ บรา (Demi Bras) แบบเดียวกับ การเต้นบัลเลต์	การเลือกใช้ท่านี้ เหมาะกับการนำมาใช้เมื่อ ส่วนของท่าเคลื่อนไหว ด้วยการเดิน ท่านี้จะสื่อให้ เห็นถึงความสง่างามของ ชุดเมื่อเคลื่อนไหวด้วยการ เดิน
6	0.40		งอแขนทั้งสองข้าง มือทั้ง สองข้างแบมือวางราบกับ ด้านข้างสะโพกทั้งสองข้าง แล้วลูบมือขึ้นมาทำสะเอว ทั้งสองข้าง	การเลือกใช้ท่านี้เป็นการ โพสหนึ่งที่เป็นรูปแบบ เฉพาะของท่าโพสของ นางงาม ซึ่งเป็นท่าที่ทำให้ เห็นถึงสัดส่วนร่างกายของ นางงาม และการวางมือใน ระดับเอวที่เป็นส่วนโค้ง ของร่างกายเพื่ออวดรูปร่าง เมื่อสวมชุด

ลำดับ ท่าที่	นาทีกี่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
7	0.55		แขนทั้งสองข้างวาดแขนลงข้างลำตัว แล้วมือทั้งสองข้างค่อย ๆ ซ้อนผ้าสไบทั้งสองชายขึ้นมา กอแขนทั้งสองข้างและยื่นแขนเฉียงไปด้านหน้าเล็กน้อย แขนอยู่ระดับข้างลำตัว	การเลือกใช้ท่านี้ขึ้น เป็นการใช้แขนทั้งสองข้างเพื่อนำเสนอรายละเอียดของเสื้อผ้าที่เป็นลักษณะการห่มสไบสองชาย อีกทั้งยังต้องการนำเสนอให้เห็นถึงลวดลายของผ้าพิมพ์ลายไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย
8	0.60		มือทั้งสองข้าง ซ้อนผ้าสไบทั้งสองชายขึ้นมา กอแขนทั้งสองข้างและยื่นแขนเฉียงไปด้านหน้าเล็กน้อย แขนอยู่ระดับข้างลำตัว จากนั้นวางผ้าสไบสองชายลงพร้อมกับสะบัดผ้าสไบไปด้านหลัง	การเลือกใช้ท่านี้ขึ้น เป็นการใช้แขนทั้งสองข้างเพื่อนำเสนอรายละเอียดของเสื้อผ้าที่เป็นลักษณะการห่มสไบสองชาย อีกทั้งยังต้องการนำเสนอให้เห็นถึงลวดลายของผ้าพิมพ์ลายไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย นอกจากนำเสนอรายละเอียดด้านหน้าของชุดแล้วนั้นก็ควรให้ผู้ชมเห็นถึงรายละเอียดด้านหลังของชุดเช่นกัน

ลำดับ ท่าที่	นาทีกี่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
9	1.18		งอแขนทั้งสองข้าง มือทั้งสองข้างแบมือวางราบกับด้านข้างสะโพกทั้งสองข้าง แล้วลูบมือขึ้นมาเท้าสะเอวทั้งสองข้าง	การเลือกใช้ท่านี้นั้นเป็นท่าโพสหนึ่งที่เป็นรูปแบบเฉพาะของท่าโพสของนางงาม ซึ่งเป็นท่าที่ทำให้เห็นถึงสัดส่วนร่างกายของนางงาม และการวางมือในระดับเอวที่เป็นส่วนโค้งของร่างกายเพื่ออวดรูปร่างเมื่อสวมชุด
10	1.20		งอแขนทั้งสองข้าง มือทั้งสองข้างแบมือวางราบกับด้านข้างสะโพกทั้งสองข้าง แล้วลูบมือขึ้นมาเท้าสะเอวทั้งสองข้าง	การเลือกใช้ท่านี้นั้นเป็นท่าโพสหนึ่งที่เป็นรูปแบบเฉพาะของท่าโพสของนางงาม ซึ่งเป็นท่าที่ทำให้เห็นถึงสัดส่วนร่างกายของนางงาม และการวางมือในระดับเอวที่เป็นส่วนโค้งของร่างกายเพื่ออวดรูปร่างเมื่อสวมชุด
11	1.23		งอแขนทั้งสองข้าง มือทั้งสองข้างเท้าสะเอว	การเลือกใช้ท่านี้นั้นเป็นท่าโพสหนึ่งที่เป็นรูปแบบเฉพาะของท่าโพสของนางงาม ซึ่งเป็นท่าที่ทำให้เห็นถึงสัดส่วนร่างกายของนางงาม และการวางมือในระดับเอวที่เป็นส่วนโค้งของร่างกายเพื่ออวดรูปร่างเมื่อสวมชุด

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
12	1.25		งอแขนทั้งสองข้างยื่นออก ข้างลำตัวเล็กน้อย วางมือ คว่ำลักษณะ เดมิ บรา (Demi Bras) แบบเดียวกับ การเต้นบัลเลต์	การเลือกใช้ท่านี้ขึ้น เหมาะกับการนำมาใช้เมื่อ ส่วนของเท้าเคลื่อนไหว ด้วยการเดิน ท่านี้จะสื่อให้ เห็นถึงความสง่างามของ ชุดเมื่อเคลื่อนไหวด้วยการ เดิน

3. กระบวนท่าที่เลือกใช้ในการทดลองการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกาย ประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยสร้างสรรค์”

ตารางที่ 4.4 อธิบายการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบ “ชุดไทยสร้างสรรค์”

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
1	0.00 - 0.07		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้ายกับครีบบ ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ท่านี้ขึ้น เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีบบของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างท่อนบนเป็น มนุษย์ และมีท่อนล่างเป็น ปลา

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
2	0.08		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มีมือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้ายกับครีบริบ ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ท่านี้ เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีบริบของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างท่อนบนเป็น มนุษย์ และมีท่อนล่างเป็น ปลา
3	0.09		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มีมือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้ายกับครีบริบ ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ท่านี้ เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีบริบของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างท่อนบนเป็น มนุษย์ และมีท่อนล่างเป็น ปลา

ลำดับ ท่าที่	นาทีกี่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
4	0.12		มือทั้งสองข้างจับที่ปลาย ผ้าที่มีลักษณะคล้ายกับ ครีบบลา วาดแขนขึ้นมา ระดับศีรษะ และค่อย ๆ วาดมือสะบัดปลายผ้าออก จากมือ พร้อมกับแขนทั้ง สองข้างเหยียดตั้ง	การเลือกใช้ทำนั้นเป็น การสะบัดผ้าเพื่อนให้เห็น ถึงความพลิ้วไหวของผ้าที่มี ลักษณะคล้ายครีบบลา เมื่อแหวกว่ายอยู่ในน้ำ
5	0.13		มือทั้งสองข้างจับที่ปลาย ผ้าที่มีลักษณะคล้ายกับ ครีบบลา วาดแขนขึ้นมา ระดับศีรษะ และค่อย ๆ วาดมือสะบัดปลายผ้าออก จากมือ พร้อมกับแขนทั้ง สองข้างเหยียดตั้ง	การเลือกใช้ทำนั้นเป็น การสะบัดผ้าเพื่อนให้เห็น ถึงความพลิ้วไหวของผ้าที่มี ลักษณะคล้ายครีบบลา เมื่อแหวกว่ายอยู่ในน้ำ
6	0.14		มือทั้งสองข้างจับที่ปลาย ผ้าที่มีลักษณะคล้ายกับ ครีบบลา วาดแขนขึ้นมา ระดับศีรษะ และค่อย ๆ วาดมือสะบัดปลายผ้าออก จากมือ พร้อมกับแขนทั้ง สองข้างเหยียดตั้ง	การเลือกใช้ทำนั้นเป็น การสะบัดผ้าเพื่อนให้เห็น ถึงความพลิ้วไหวของผ้าที่มี ลักษณะคล้ายครีบบลา เมื่อแหวกว่ายอยู่ในน้ำ

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
7	0.15		งอแขนทั้งสองข้างยื่นออก ข้างลำตัวเล็กน้อย วางมือ คว่ำลักษณะ เดมิ บรา (Demi Bras) แบบเดียวกับ การเต้นบัลเลต์	การเลือกใช้ท่านี้เป็นการเน้น การสะบัดผ้าเพื่อนให้เห็น ถึงความพลิ้วไหวของผ้าที่มี ลักษณะคล้ายครีบกของปลา เมื่อแหวกว่ายอยู่ในน้ำ
8	0.16		มือทั้งสองข้างตั้งวง วาดมือ มาไขว้กันระดับศีรษะ ด้านหน้า งอแขนทั้งสอง ข้าง เปิดข้อศอกเล็กน้อย	ผู้วิจัยออกแบบลีลาท่าทาง นี้เพื่อเป็นการนำเอา ลักษณะของมือที่ใช้ใน นาฏศิลป์ไทยเพื่อต้องการ สื่อความหมายของแหวก ว่ายที่นำท่าทางการว่ายน้ำ ของมนุษย์มาผสมผสานกับ ลักษณะมือตั้งวงแบบ นาฏศิลป์ไทย
9	0.17		วาดมือทั้งสองข้างออกมา ข้างลำตัว และส่งมือไป ด้านหลัง กดฝ่ามือ ปลาย นิ้วมือชี้ไปด้านหลัง แขนทั้งสอง ข้างเหยียดตั้ง	ผู้วิจัยออกแบบลีลาท่าทาง นี้เพื่อเป็นการนำเอา ลักษณะของมือที่ใช้ใน นาฏศิลป์ไทยเพื่อต้องการ สื่อความหมายของแหวก ว่ายที่นำท่าทางการว่ายน้ำ ของมนุษย์มาผสมผสานกับ ลักษณะมือตั้งวงแบบ นาฏศิลป์ไทย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
10	0.27		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้ายกับครี ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ท่านี้ เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีปของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างเป็นปลา
11	0.28		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้ายกับครี ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ท่านี้ เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีปของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างท่อนบนเป็น มนุษย์ และมีท่อนล่างเป็น ปลา
12	0.29		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้ายกับครี ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ท่านี้ เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีปของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างท่อนบนเป็น

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
				มนุษย์ และมีท่อนล่างเป็นปลา
13	0.30		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้ายกับครีบริบ ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ทำนั้น เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีบริบของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างท่อนบนเป็น มนุษย์ และมีท่อนล่างเป็น ปลา
14	0.35		มือทั้งสองข้างจับที่ปลาย ผ้าที่มีลักษณะคล้ายกับ ครีบริบปลา วาดแขนขึ้นมา ระดับอก และค่อย ๆ วาด มือสะบัดปลายผ้าออกไป ข้างลำตัว	การเลือกใช้ทำนั้นเป็น การสะบัดผ้าเพื่อนำให้เห็น ถึงความพลิ้วไหวของผ้าที่มี ลักษณะคล้ายครีบริบของปลา เมื่อแหวกว่ายอยู่ในน้ำ

ลำดับ ท่าที่	นาทีกี่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
15	0.36		มือทั้งสองข้างสะบัดปลาย ผ้าออกจากมือ	การเลือกใช้ทำนองนั้นเป็น การสะบัดผ้าเพื่อนำให้เห็น ถึงความพลิ้วไหวของผ้าที่มี ลักษณะคล้ายครีบของปลา เมื่อแหวกว่ายอยู่ในน้ำ
16	0.37		มือทั้งสองข้างตั้งวง วาดมือ มาไขว้กันระดับศีรษะ ด้านหน้า งอแขนทั้งสอง ข้าง เปิดข้อศอกเล็กน้อย	ผู้วิจัยออกแบบลีลาท่าทาง นี้เพื่อเป็นการนำเอา ลักษณะของมือที่ใช้ใน นาฏศิลป์ไทยเพื่อต้องการ สื่อความหมายของแหวก ว่ายที่นำท่าทางการว่ายน้ำ ของมนุษย์มาผสมผสานกับ ลักษณะมือตั้งวงแบบ นาฏศิลป์ไทย
17	0.38		มือทั้งสองข้างตั้งวง วาดมือ มาไขว้กันระดับศีรษะ ด้านหน้า งอแขนทั้งสอง ข้าง เปิดข้อศอกเล็กน้อย	ผู้วิจัยออกแบบลีลาท่าทาง นี้เพื่อเป็นการนำเอา ลักษณะของมือที่ใช้ใน นาฏศิลป์ไทยเพื่อต้องการ สื่อความหมายของแหวก ว่ายที่นำท่าทางการว่ายน้ำ ของมนุษย์มาผสมผสานกับ ลักษณะมือตั้งวงแบบ นาฏศิลป์ไทย

ลำดับ ท่าที่	นาทีก่อน ท่าที่	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
18	0.39		วาดมือทั้งสองข้างออกมา ข้างลำตัว และส่งมือไป ด้านหลัง กดฝ่ามือ ปลาย นิ้วมือชี้ไปด้านหลัง แขนทั้งสอง ข้างเหยียดตั้ง	ผู้วิจัยออกแบบลีลาท่าทาง นี้เพื่อเป็นการนำเอา ลักษณะของมือที่ใช้ใน นาฏศิลป์ไทยเพื่อต้องการ สื่อความหมายของแหวก ว่ายที่นำท่าทางการว่ายน้ำ ของมนุษย์มาผสมผสานกับ ลักษณะมือตั้งวงแบบ นาฏศิลป์ไทย
19	0.47 - 0.55		แขนขวาวาดแขนขึ้นไป ระดับเหนือศีรษะด้านขวา งอแขนเล็กน้อย มือขวา โบกมือลักษณะเหมือนพัด เพื่อจำลองการเคลื่อนไหว ของมือที่คล้ายกับปลา ขณะว่ายน้ำ มือซ้ายจับที่ ปลายผ้า พร้อมกับวาด แขนไปด้านหน้าและหลัง	การเลือกใช้ทำนั้น ต้องการสื่อให้ถึงการใ มื่อลักษณะเลียนแบบการ พริ้วไหวของครีบปลา และการหุบผ้าที่ เลียนแบบลักษณะของ ครีบปลาเคลื่อนไหวให้เห็น ถึงความพริ้วไหวเมื่อปลา ว่ายน้ำอยู่ในแม่น้ำ
20	1.00 - 1.13		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่ มีลักษณะคล้ายกับครีบ ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ทำนั้น เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีบของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างท่อนบนเป็น มนุษย์ และมีท่อนล่างเป็น ปลา

ลำดับ ท่าที่	นาทียุค	ภาพแสดง ลีลาท่าทาง	อธิบายลักษณะท่าทาง	
			ท่าทางที่เลือกใช้	เหตุผลในการเลือกใช้
21	1.00 - 1.13		แขนทั้งสองข้างงอแขน ยื่น ออกไปข้างลำตัว โดยที่มีมือ ทั้งสองข้างจับที่ปลายผ้าที่มี มีลักษณะคล้ายกับครีบบ ปลา วาดแขนขึ้นลงซ้าย- ขวาสลับกัน	การเลือกใช้ท่านี้ขึ้น เป็นการนำเสนอให้เห็น องค์ประกอบของชุดที่มี ลักษณะที่เลียนแบบมา จากครีบบของปลา เนื่องจากชุดนี้เป็นชุดที่ ออกแบบโดยแนวคิดมา จาก นางสุพรรณมัจฉา ที่มีรูปร่างเป็นปลา

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การนำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมใช้นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ หากต้องการใช้ลีลาท่าทางของนาฏกรรมไทยเข้ามาผสมผสาน ด้วยการออกลีลาท่าทางที่มีรูปแบบ เยอะและใหญ่นั้น แท้จริงแล้ว ควรนำเข้ามาปรับใช้กับเครื่องแต่งกายที่เป็นรูปแบบชุดไทยสร้างสรรค์ เนื่องจากรูปแบบของชุดไทยสร้างสรรค์นั้น ส่วนมากจะพบการออกแบบชุดไทยสร้างสรรค์ที่ยิ่งใหญ่ อลังการ และมีความแฟนตาซี การนำลีลาท่าทางของนาฏกรรมไทยเข้ามาผสมผสานจึงสามารถทำได้ ค่อนข้างมาก และออกลีลาท่าทางได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ทั้งนั้นการนำลีลาท่าทางนาฏกรรมไทยเข้ามา ปรับใช้ในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยของเรื่องราวความเป็นมาที่ ต้องการจะสื่อสารของชุดเครื่องแต่งกาย ปัจจัยของกองประกวดและผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ซึ่ง อยากรให้นำนาฏกรรมไทยเข้ามาร่วมนำเสนอเครื่องแต่งกายมากน้อยเพียงใด และปัจจัยสุดท้ายคือ ผู้ แสวงแบบที่ได้รับความนิยมที่เป็นตัวแทนสาวงามในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินั้น มีความพร้อม ในทักษะนาฏศิลป์ไทยมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการฝึกซ้อมอีกด้วย หากไม่มีความ พร้อม ต้องอาศัยการวางแผนเวลาในการฝึกหัดพื้นฐานทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทย เพื่อการนำเสนอที่ ออกมาดูกลมกล่อมเข้ากับรูปแบบของเครื่องแต่งกายประจำชาติ

วิเคราะห์การสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประชาติ โดยการ
ฝึกซ้อมลีลาท่าทางของตัวแทนนางงามประเทศไทย เพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติใน
รอบการประกวดชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2023

ภาพที่ 4.20 คิวอาร์โค้ดวิดีโอการฝึกซ้อมลีลาท่าทางของตัวแทนนางงามประเทศไทย เพื่อนำเสนอ
เครื่องแต่งกายประจำชาติในรอบการประกวดชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2023

ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 4.21 ตัวอย่างภาพการฝึกซ้อมลีลาท่าทางของตัวแทนนางงามประเทศไทย เป็นการฝึกซ้อมการ
นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรอบการประกวดชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2023

ที่มา : กมลรส ทูลภิรมย์

จากภาพที่ปรากฏ คือ เป็นการฝึกซ้อมลีลาท่าทางของ แอนโทเนีย โพธิ์ชิลด์ มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ ปี 2023 ที่ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนางงามประเทศไทยในการประกวดมิสยูนิเวิร์ส ปี 2023 นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ชุด “เทวสตรีศรีอยุธยา” ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจาก ทворูปสัมฤทธิ์พระธรณี และเครื่องทรงพระพุทธรูปทรงเครื่องสมัยอยุธยาตัวโครงชุดประดิษฐ์จากงานหัตถกรรมดินสอตลอด ประดับด้วยหินธรรมชาติแท้ ให้สอดคล้องกับหลักธรณีวิทยา และผ้าลายอย่างเขียนลวดลายในยุคนั้น “พระแม่ธรณี” หรือ เทพแห่งผืนดินในตำนานพุทธศาสนา เป็นที่เคารพนับถืออย่างสูงตลอดประวัติศาสตร์ไทย “พระแม่ธรณี” ได้รับการพรรณนาว่าเป็น เทพผู้ทรงสิริโฉม พระแม่ธรณีจะบิดมวยผมสร้างน้ำศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจะหล่อเลี้ยงมวลมนุษยชาติด้วยความอุดมสมบูรณ์ของน้ำ โดยคุณกมลรส ทูลภิรมย์ ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติและยังเป็นผู้ออกแบบลีลาท่าทางการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในชุดนี้ ได้ถ่ายทอดลีลาท่าทางสำหรับการถ่ายภาพนิ่งที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดลีลาท่าทางสำหรับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรอบการประกวดชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์ส ปี 2023 สังเกตได้ว่าผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายมีความรู้ด้านนาฏศิลป์จึงสามารถเชื่อมโยงเพื่อสร้างสรรค์ลีลาท่าทางให้สอดคล้องกับการนำเสนอเครื่องแต่งกายได้อย่างเหมาะสมและน่าสนใจ

สรุป

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นการศึกษากระบวนการ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ 30 – 90 วินาที 4) รูปแบบเวที การวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม 7) การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางและอารมณ์

จากข้อมูลทั้งหมดข้างต้นที่กล่าวมา เกี่ยวกับแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยต้องการทราบถึงองค์ประกอบของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และทราบกระบวนการในการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ซึ่งจะได้มาซึ่งวิธีการทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาดูโดยแบ่งเนื้อหาการนำเสนอออกเป็น 3 ประเด็น คือ สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาค้นคว้าแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และ ศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงการทดลอง ประกอบด้วยการค้นคว้าด้านเอกสาร และการลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์

ด้านวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจำแนกเอกสารออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 เป็นการอธิบายเกี่ยวกับนิยามศัพท์เฉพาะของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ประกอบด้วย การสร้างสรรค์ นาฏกรรม การนำเสนอเครื่องแต่งกาย เครื่องแต่งกายประจำชาติ ประเด็นที่ 2 บทบาทของนาฏกรรม ประเด็นที่ 3 ความเป็นมาของเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงาม ประเด็นที่ 4 หลักการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทย ประเด็นที่ 5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้วิธีการดำเนินงานวิจัยเชิงการทดลอง โดยผู้วิจัยได้ระบุถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารและสื่อออนไลน์ ประเภทวิดีโอทัศนในสื่อออนไลน์ (Youtube) ประเภททัศนทัศน์การประกวดในรอบชุดประจำชาติ บนเวทีการประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ และทัศนทัศน์การประกวดในรอบชุดประจำชาติ บนเวทีการประกวดมิสยูนิเวิร์ส วิธีการเก็บข้อมูลประกอบด้วยการค้นคว้าเอกสาร การลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ ซึ่งให้นำหน้าการเก็บข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสาร ข้อมูลสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ในเนื้อหาการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบของการประกวดรอบชุดประจำชาติ บนเวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย อุปกรณ์ที่ช่วยในการบันทึกภาพและเสียง

รวมทั้งแบบสัมภาษณ์ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลตรวจสอบข้อมูลเอกสารความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกาย และแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ นำมาพัฒนาต่อยอดเป็นแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ในลำดับสุดท้ายจึงทำการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบวิทยานิพนธ์ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 บท โดยใช้การวิเคราะห์สาระ และวิเคราะห์เชิงพรรณนาในการอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยพบว่า ความเป็นมาของการประกวดนางงามจักรวาลในประเทศไทย ต้นกำเนิดมาจากการประกวดนางสาวสยามในปี พ.ศ. 2477 เพื่อเป็นกิจกรรมส่งเสริมงานฉลองรัฐธรรมนูญ ต่อมาเป็นการคัดเลือกตัวแทนสตรีไทยไปประกวดนางงามจักรวาล โดยเริ่มต้นส่งตัวแทนสาวงามเข้าประกวดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2497 เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ ให้เป็นที่รู้จักแก่ต่างประเทศ ซึ่งทำหน้าที่เป็นทูตวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก โดยมีผู้ถือสิทธิ์ในการส่งตัวแทนสาวงามเข้าประกวดนางงามจักรวาล 5 ยุค ได้แก่ ยุคแรก : ปี พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2517 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าชิราวุธวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ยุคที่สอง : ปี พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2526 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าชิราวุธวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดยคุณศักดิ์ จาตุรจินดา ยุคที่สาม : ปี พ.ศ. 2527 - พ.ศ. 2542 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าชิราวุธวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดยคุณชาติเชื้อ วรรณสุต ยุคที่สี่ : ปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2561 ถือสิทธิ์โดยสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 นำโดยคุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์ และยุคที่ห้า : ปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2566 ถือสิทธิ์โดยบริษัททีพีเอ็น โกลบอล (TPN Global) นำโดยปิยาภรณ์ แสนโกศิก และยังมีจัดการประกวดนางงามจักรวาลดำเนินมาถึงปัจจุบัน โดยความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติ พบว่าปรากฏครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2543 จากนั้นจึงปรากฏลีลานาฏกรรมไทยในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2566 ซึ่งพบการนำเสนอลีลานาฏกรรมไทยทั้งสิ้น 14 ครั้ง โดยพบว่าแต่เดิมนั้นการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ในบางปีของการเริ่มต้นการนำเสนอรอบชุดประจำชาติ นางงามหรือบุคคลใกล้ชิดได้สอดแทรกลีลาท่าทางนาฏศิลป์ไทยเข้าไปในการนำเสนอชุดประจำชาติอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งไม่อยู่ในกระบวนการสร้างสรรค์ ต่อมาเมื่อกองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ได้กำหนดให้มีการสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายประจำชาติขึ้น จึงมีการวางแผนทางในการออกแบบหรือสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อ

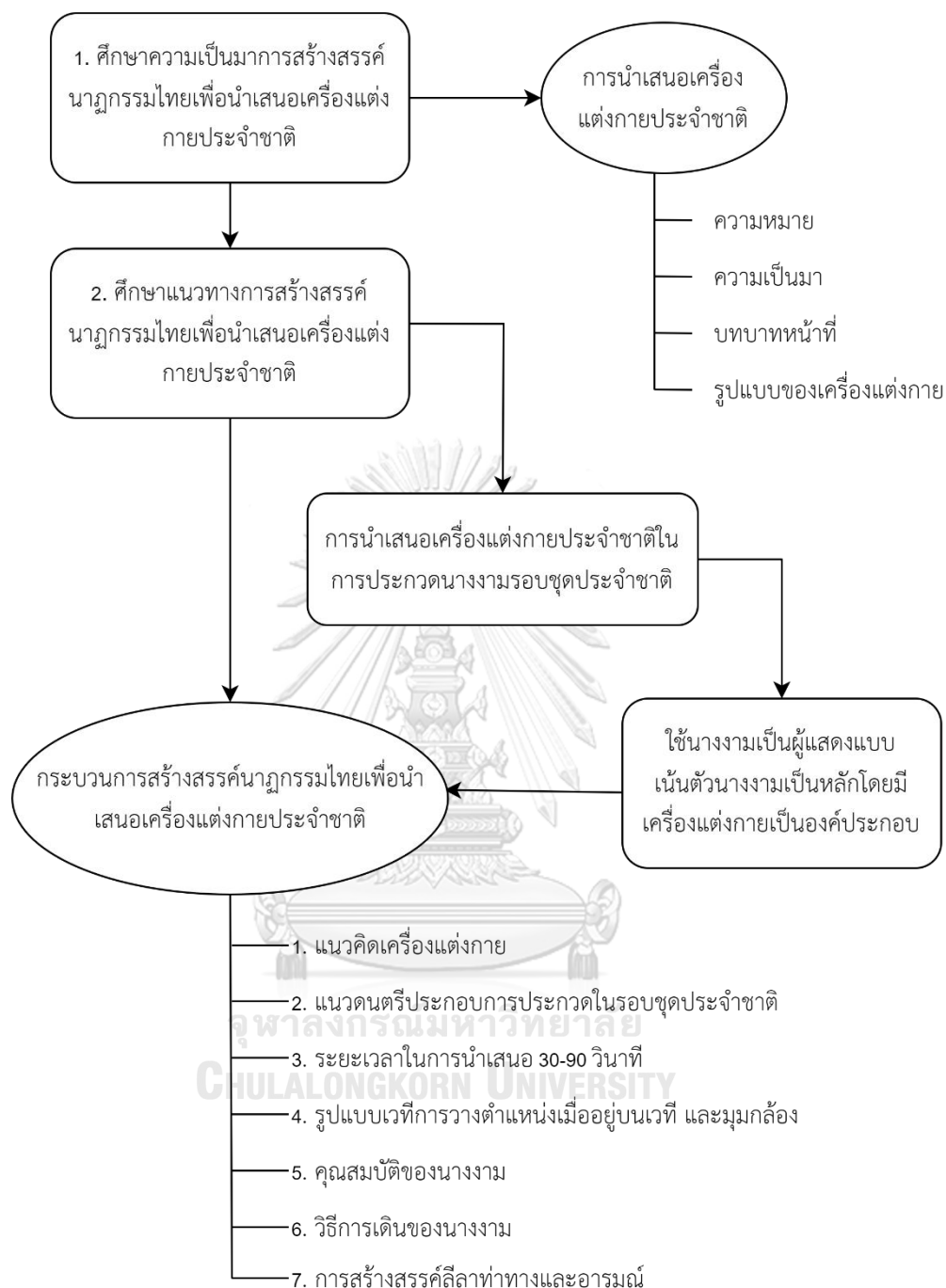
นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติอย่างเป็นทางการ โดยกำหนดให้สอดคล้องกับแนวคิดเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการประกวด

แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยพบว่าการศึกษานวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ มีปัจจัยที่เป็นข้อบังคับจากกองประกวดนางงามจักรวาลและผู้ทรงลิขสิทธิ์ในประเทศไทยอยู่ 6 ประการ ได้แก่ 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาในการนำเสนอ 30-90 วินาที 4) รูปแบบเวทีการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม เมื่อรวบรวมข้อมูลเหล่านี้แล้วจึงดำเนินการสร้างสรรค์ลีลาท่าทาง โดยเน้นการเดินของนางงามผสมเข้ากับลีลาท่าทางนาฏศิลป์ไทยและการแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านสีหน้าแววตา โดยคำนึงถึงการส่งเสริมแนวคิดของเครื่องแต่งกายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการศึกษานวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และทดลองออกแบบสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อมูลเป็นแผนภูมิ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 5.1 แผนภูมิสรุปแนวทางการสร้างสรรคนาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ
ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ปรากฏเป็นการสรุปกระบวนการศึกษาแนวทางการสร้างสรรคนาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในรูปแบบแผนภูมิความรู้ ที่ทำให้ทราบถึงกระบวนการขั้นตอนในการศึกษาแนวทางการสร้างสรรคนาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ซึ่งแผนภูมิ

ได้ปรากฏการศึกษาข้อมูลโดยเริ่มต้นจาก วัตถุประสงค์ที่ 1. ศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยศึกษา “การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” ประกอบด้วย ศึกษาความหมายของเครื่องแต่งกายประจำชาติ ความเป็นมาของเครื่องแต่งกายประจำชาติ บทบาทหน้าที่ของเครื่องแต่งกายประจำชาติ รูปแบบของเครื่องแต่งกายประจำชาติ วัตถุประสงค์ที่ 2. ศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยศึกษา การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงามรอบชุดประจำชาติ ที่นำเสนอเครื่องแต่งกายโดยนางงามเป็นผู้แสดงแบบ เน้นการนำเสนอที่ตัวนางงามเป็นหลักโดยมีเครื่องแต่งกายและลีลาท่าทางในการนำเสนอเป็นองค์ประกอบ ซึ่งผู้วิจัยให้น้ำหนักในการศึกษาการเดินทางรอบชุดประจำชาติในการประกวดนางงามบนเวทีมิสยูนิเวิร์สเป็นหลัก และจากการศึกษาเนื้อหาข้างต้นที่กล่าวมานั้นจึงเกิดเป็น “กระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” ประกอบด้วย 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาในการนำเสนอ 30-90 วินาที 4) รูปแบบเวทีการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวทีและมุมกล้อง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม และ 7) การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางและอารมณ์

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นการศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ทั้งนี้ทั้งนั้นการศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยเห็นสมควรว่าควรจะสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นจริงและนำมาปฏิบัติได้จริง ซึ่งควรคำนึงถึงปัจจัยข้อบังคับหลักของกองประกวด ดังนี้ 1. ปัจจัยในเรื่องของเครื่องแต่งกายประจำชาติ ที่ต้องการจะสื่อสารเรื่องราวความเป็นมาที่มาของชุดประจำชาตินั้น ๆ 2. ปัจจัยของกองประกวดและผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ซึ่งเป็นผู้กำหนดรูปแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และ 3. ปัจจัยสุดท้ายคือ ผู้แสดงแบบที่ได้รับหน้าที่เป็นตัวแทนสาวงามในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินั้น มีความพร้อมในทักษะนาฏศิลป์ไทยมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการฝึกซ้อมอีกด้วย หากไม่มีความพร้อม ต้องอาศัยการวางแผนเวลาในการฝึกหัดพื้นฐานทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทย เพื่อการนำเสนอที่ออกมาดูกลมกล่อมเข้ากับรูปแบบของเครื่องแต่งกายประจำชาติ อันได้มาซึ่งผลงานในการนำเสนอทั้งเครื่องแต่งกายประจำชาติ และลีลานาฏกรรมไทย เป็นการ

นำเสนอและประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงเอกลักษณ์ประจำชาติ ซึ่งควรอนุรักษ์ไว้ให้เปรียบเสมือนมรดกทางวัฒนธรรม

5.2 การอภิปรายผล

การศึกษาความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยพบว่า ความเป็นมาของการประกวดนางงามจักรวาลในประเทศไทย ต้นกำเนิดมาจากการประกวดนางสาวสยามในปี พ.ศ. 2477 เพื่อเป็นกิจกรรมส่งเสริมงานฉลองรัฐธรรมนูญ ต่อมาเป็นการคัดเลือกตัวแทนสตรีไทยไปประกวดนางงามจักรวาล โดยเริ่มต้นส่งตัวแทนสาวงามเข้าประกวดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2497 เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ ให้เป็นที่รู้จักแก่ต่างประเทศ ซึ่งทำหน้าที่เป็นทูตวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก โดยมีผู้ถือสิทธิ์ในการส่งตัวแทนสาวงามเข้าประกวดนางงามจักรวาล 5 ยุค ได้แก่ ยุคแรก : ปี พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2517 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าชิราวุธวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ยุคที่สอง : ปี พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2526 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าชิราวุธวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดยคุณศักดิ์ จาตุรจินดา ยุคที่สาม : ปี พ.ศ. 2527 - พ.ศ. 2542 ถือสิทธิ์โดยสมาคมนักเรียนเก่าชิราวุธวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดยคุณชาติเชื้อ วรรณสุด ยุคที่สี่ : ปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2561 ถือสิทธิ์โดยสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 นำโดยคุณสุรางค์ เปรมปรีดี และยุคที่ห้า : ปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2566 ถือสิทธิ์โดยบริษัททีพีเอ็น โกลบอล (TPN Global) นำโดยปิยาภรณ์ แสนโกศิก และยังมีจัดการประกวดนางงามจักรวาลดำเนินมาถึงปัจจุบัน โดยความเป็นมาของการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติ พบว่าปรากฏครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2543 จากนั้นจึงปรากฏลีลานาฏกรรมไทยในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2566 ซึ่งพบการนำเสนอลีลานาฏกรรมไทยทั้งสิ้น 14 ครั้ง โดยพบว่าที่ผ่านมานั้นการสร้างสรรค์ท่าทางลีลานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) นางงามและบุคคลใกล้ชิดเตรียมท่าทางลีลานาฏศิลป์ไทยเพื่อใช้ในการประกวด 2) กองประกวดผู้ถือลิขสิทธิ์ของประเทศไทยส่งนางงามเข้าฝึกท่าทางลีลานาฏศิลป์ไทยกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อสร้างคลังท่าหรือเป็นโครงสร้างของท่าและกระบวนท่าสำหรับให้นางงามเลือกใช้เมื่อถึงการประกวด 3) กองประกวดผู้ถือลิขสิทธิ์ประเทศไทยจัดหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อออกแบบท่าทางลีลานาฏศิลป์ไทยสำหรับการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ

ส่วนการศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยพบว่าการศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ มี

ปัจจัยที่เป็นข้อบังคับจากกองประกวดนางงามจักรวาลและผู้ครองลิขสิทธิ์ในประเทศไทยอยู่ 6 ประการ ได้แก่ 1) แนวคิดเครื่องแต่งกาย 2) แนวดนตรีประกอบการประกวดในรอบชุดประจำชาติ 3) ระยะเวลาในการนำเสนอ 30-90 วินาที 4) รูปแบบเวทีการวางตำแหน่งเมื่ออยู่บนเวที และมุมกล้อง 5) คุณสมบัติของนางงาม 6) วิธีการเดินของนางงาม เมื่อรวบรวมข้อมูลเหล่านี้แล้วจึงดำเนินการสร้างสรรค์ลีลาท่าทางโดยเน้นการเดินของนางงามผสมเข้ากับลีลาท่าทางนาฏศิลป์ไทย และการแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านสีหน้าแววตา โดยคำนึงถึงการส่งเสริมแนวคิดของเครื่องแต่งกายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การทดลองสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยพบว่า การสร้างสรรค์ลีลาท่าทางนาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นการนำเอาทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทยที่ถูกกลดทอนให้เข้ากับการเดินของนางงาม เข้ามาร่วมผสมผสานกันโดยการปรุงแต่งลีลาท่าทางอย่างลงตัวนั้น จะช่วยให้การนำเสนอชิ้นส่วนองค์ประกอบของเครื่องแต่งกายชัดเจนยิ่งขึ้น และยังส่งเสริมให้เห็นถึงแนวคิดและรูปแบบของเครื่องแต่งกายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้ชมสามารถรับรู้และเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น มากกว่าการเดินแบบปกติในการนำเสนอเครื่องแต่งกาย โดยผลการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการนำเสนอการทดลองการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินั้น ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านการออกแบบลีลาท่าทางนาฏกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม ร่วมกันพิจารณาในภาพรวม ผลลัพธ์พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นที่ค่อนข้างตรงกันในเรื่องของการออกแบบลีลาท่าทางได้สอดคล้องกับแนวคิดของเครื่องแต่งกายที่ค่อนข้างเหมาะสมในสัดส่วนที่ดี และสามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์จริง โดยให้ข้อเสนอแนะที่ตรงกันว่า การออกแบบลีลาท่าทางนาฏกรรมไทยในการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาตินั้น ควรคำนึงถึงตัวนางงามที่ต้องนำท่าทางไปใช้ในสถานการณ์จริงด้วย ซึ่งต้องคำนึงถึงทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทยของตัวนางงาม และคำนึงถึงระยะเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ ที่ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของเจ้าภาพการจัดการประกวดในแต่ละปี ว่ามีการให้ระยะเวลาในการนำเสนอในรายการประกวดรอบชุดประจำชาติเท่าใด การออกแบบลีลาท่าทางจึงควรมีการวางแผนที่หนึ่งคือการนำเสนอลีลาท่าทางนาฏกรรมอย่างเต็มรูปแบบ และแผนที่สองคือการนำเสนอลีลาท่าทางนาฏกรรมแบบกระชับและสามารถทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติของนางงามตัวแทนประเทศไทย เริ่มต้นจากการศึกษาแนวคิดของเครื่องแต่งกาย โดยใน

ปัจจุบันกองประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์มีการกำหนดโจทย์เพื่อคัดเลือกเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมจากตัวแทนนางงามแต่ละจังหวัด ซึ่งแต่เดิมเป็นการว่าจ้างห้องเสื้อให้สร้างสรรค์เครื่องแต่งกายขึ้นและพัฒนาเป็นการประกวดการออกแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติ เมื่อได้เครื่องแต่งกายประจำชาติจากนั้นจึงวิเคราะห์คุณสมบัติของนางงามตัวแทนประเทศไทยถึงทักษะด้านการเดินแบบและทักษะทางด้านนาฏศิลป์ที่สอดคล้องกับเครื่องแต่งกาย จากนั้นจึงศึกษาตำแหน่งของรูปแบบเวทีและตำแหน่งการเดินบนเวที และมุกกล้อ ย้อนหลัง 3-5 ปี จึงทำการประมวลข้อมูลเพื่อคาดการณ์รูปแบบที่จะเกิดขึ้นในรายการประกวดรอบชุดประจำชาติครั้งต่อไป จากนั้นจึงออกแบบลีลาท่าทางนาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติให้เหมาะสมกับนางงามตัวแทนประเทศไทยและสอดคล้องกับแนวคิดเครื่องแต่งกายที่สวมใส่ในการส่งเข้าประกวด ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ได้แก่ 1. ทักษะการเดินโดยเป็นทักษะที่มีร่วมกันระหว่างการเดินแบบของนางงามและนางแบบ 2. ทักษะทางด้านนาฏศิลป์ที่ถูกลดทอนให้เข้ากับรูปแบบของการเดินแบบของนางงาม ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันโดยนำ 2 ทักษะมาผสมผสานกันเพื่อให้การนำเสนอเครื่องแต่งกายบนเวทีการประกวดมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันพบว่า การประกวดนางงาม มีการจัดการประกวดในรอบชุดประจำชาติเกิดขึ้นในหลายเวที อาทิเช่น เวทีนางสาวไทย (Miss Thailand), เวทีมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ (Miss Universe Thailand), เวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์ (Miss Grand Thailand), เวทีมิสซูปรานเนชันแนลไทยแลนด์ (Miss Supranational Thailand), เวทีมิสเตอร์ซูปรานเนชันแนลไทยแลนด์ (Mister Supranational Thailand), เวทีมิสเอิร์ธไทยแลนด์ (Miss Earth Thailand), เวทีมิสทิฟฟานี่ยูนิเวิร์ส (Miss Tiffany's Universe) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการประกวดในรอบชุดประจำชาติบนเวทีการประกวดนางงาม เป็นที่นิยมและมีการให้ความสำคัญต่อการประกวดในรอบชุดประจำชาติเป็นอย่างมาก เนื่องจากการประกวดในรอบชุดประจำชาติเปรียบเสมือนการประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์ วัฒนธรรม ผ่านเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพื่อให้เกิดภาพจำต่อผู้ชมระดับนานาชาติว่านางงามแต่ละท่านมาจากประเทศไหน และหากตัวนางงามมีการนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์จับใจผู้ชมระดับนานาชาติได้ ซึ่งจะกลายเป็นที่พูดถึงกัน เกิดเป็นกระแสความนิยมชมชอบจากสังคม ไม่เพียงแต่เพิ่มโอกาสในการได้รับตำแหน่งชุดประจำชาติยอดเยี่ยมเท่านั้น แต่ยังคงกลายเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับต่อผู้ชมทั่วโลกอีกด้วย เนื่องจากการประกวดนางงามจะวัดกันทั้ง ความงาม ทักษะคติ ไหวพริบ ลีลาการเดิน การนำเสนอประสิทธิภาพที่ดีเหล่านี้ จะเป็นตัววัดความเหมาะสมของการได้รับตำแหน่งของนางงาม อีกทั้งเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ ให้เป็นที่รู้จักแก่ต่างประเทศ ซึ่งทำหน้าที่เป็นทูต

วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก ซึ่ง “การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ” เป็นสื่อหนึ่งที่ผู้ออกแบบชุดใช้แสดงถึงอัตลักษณ์ของประเทศ การแต่งกายชุดประจำชาติ ถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ประจำชาติ ศิลปะ วิถีชีวิต ความเชื่อของแต่ละประเทศ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนา ปรับเปลี่ยน และบูรณาการไปตามยุคสมัย เทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญของชีวิตมนุษย์

การสร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นการศึกษาถึงความ เป็นมาในการสร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และศึกษาแนวทางการ สร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยผู้วิจัยได้เน้นศึกษาที่การประกวด นางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติ การศึกษาครั้งนี้พบว่า สีลาท่าทางนาฏศิลป์ไทยเป็นส่วนที่ส่งเสริม ให้การถ่ายทอดเนื้อหาและรูปแบบที่ถูกบรรจุไว้หรือถูกแฝงไว้ในแนวคิดเครื่องแต่งกาย ให้ปรากฏต่อ สายตาผู้ชมอย่างชัดเจน รับรู้ และเข้าใจ ได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ยังเป็นแนวทางใน การสร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ และเป็นการศึกษานาฏศิลป์ไทย หรือนาฏกรรมไทยประเภทอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นจะต้องศึกษาบริบทต่าง ๆ รอบด้าน โดยเฉพาะสิ่งที่เป็น ปัจจัยหรือเป็นข้อกำหนดของการสร้างสรรคานาฏกรรมในครั้งนั้น ๆ

การสร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผู้วิจัยเห็นสมควรว่าควร จะสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นจริงและนำมาปฏิบัติได้จริง เนื่องจากการสร้างสรรค์ลีลาท่าทางนาฏกรรมไทย เพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติทำให้เห็นได้ถึง การนำเสนอชิ้นส่วนองค์ประกอบของเครื่องแต่ง กายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังส่งเสริมให้เห็นถึงแนวคิดและรูปแบบของเครื่องแต่งกายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้ชมสามารถรับรู้และเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น หากเทียบกับการเดินแบบปกติในการนำเสนอเครื่อง แต่งกาย นอกจากนี้แนวทางการสร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติยังสามารถขยายไปสู่การสร้างสรรคานาฏกรรมไทยในประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะนาฏศิลป์ไทยในเชิง พาณิชย์หรือนาฏศิลป์ไทยเพื่อการค้า ซึ่งเพื่อเป็นการศึกษาแนวทางข้อบังคับต่าง ๆ ก่อนกระบวนการ สร้างสรรคผลงานนาฏกรรม เฉกเช่นเดียวกับวิธีการศึกษาแนวทางการสร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติที่ปรากฏอยู่ในการวิจัยฉบับนี้

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการสร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกาย ประจำชาติ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาการวิจัยเฉพาะการสร้างสรรคานาฏกรรมไทยเพื่อ

นำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยศึกษาบริบทการประกวดนางงามจักรวาลในรายการการประกวดรอบชุดประจำชาติเท่านั้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่ายังมีการสร้างสรรค์นาฏกรรมไทยเพื่อนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในบริบทของเวทีการประกวดอื่น ๆ อีกมากมาย ที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรได้รับการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในเชิงวิชาการและเพื่อพัฒนาข้อมูล หรือเพื่อเก็บเป็นคลังข้อมูลในการออกแบบสร้างสรรค์นาฏศิลป์ไทยในบริบทต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งงานนาฏกรรมที่อยู่ในรูปแบบของรายการโทรทัศน์ ที่มีหลากหลายรายการที่น่าสนใจและน่าศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลในเชิงวิชาการ อย่างไรก็ตามการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ควรได้รับการวางแผนในการทำงานที่รอบคอบเป็นขั้นตอน โดยเฉพาะการติดต่อประสานงานเพื่อขอสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ อาจจะต้องอาศัยสายสัมพันธ์เครือข่ายที่เชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนจากการให้ข้อมูลโดยผู้มีประสบการณ์ตรง

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ วัฒนธรรมประจำชาติ บางครั้งควรถูกพัฒนาไปสู่การสร้างแรงจูงใจ ให้เกิดความหลงใหล และชื่นชอบในความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับกระแสการสร้างซอฟต์แวร์ (Soft Power) ในปัจจุบันนี้ การนำเสนอเครื่องแต่งกายประจำชาติในการประกวดนางงามจักรวาลรอบชุดประจำชาติ ถือเป็นการสร้างซอฟต์แวร์อย่างหนึ่ง หากภาพที่ปรากฏในการนำเสนอเครื่องแต่งกายบนเวที สามารถกระตุ้นและโน้มน้าวความคิด หรือกระตุ้นความชอบ ความหลงใหล ความศรัทธา ในเครื่องแต่งกายประจำชาติที่มีการนำเสนอในลักษณะและท่าทางรูปแบบนาฏกรรมไทยนั้น ถือเป็นการช่วยส่งเสริมเอกลักษณ์ วัฒนธรรมประจำชาติ และการท่องเที่ยว อีกทั้งยังสามารถทำให้ต่างชาติรู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ซึ่งเปรียบเสมือนการติดต่อทางวัฒนธรรม เป็นการสร้างพลังโน้มน้าว หรือที่เรียกว่าซอฟต์แวร์หรือพลังจูงใจในรูปแบบหนึ่ง

บรรณานุกรม

- เมนาถ ธนัชฌมณี. (2560). พัฒนาการชุดประจำชาติของนางงามไทยในการประกวดนางงามจักรวาล มหาวิทยาลัยศิลปากร]. *หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิตภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะบัณฑิตวิทยาลัย*
เรียบสกุล, ด. “วิวัฒนาการชุดประจำชาติ ไทยบนเวทีประกวดนางงามจักรวาล ระหว่างปี 2547-2553”.
วารสารวิชาการ AJNU ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 87.
- คุโรวาท, พ. (2530). *คู่มือประวัติเครื่องแต่งกาย*. สำนักพิมพ์อักษรพิทยา.
- दनัย เรียบสกุล. (2558). การออกแบบของที่ระลึกเรื่องชุดประจำชาตินางงามไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร].
สำนักหอสมุด
- นวลยัง, ณ. (2560). “เครื่องแต่งกายที่เป็นสื่อสัญลักษณ์ในงานทัศนศิลป์ไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2557”
(Publication Number 1) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และ
ศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- นาฏยกุล, ศ. (2565). การสร้างสรรค์งานทางนาฏศิลป์. โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- พิรพงศ์ เสนุไสย. (2546). *นาฏยประดิษฐ์ (1 ed.)*. สาขานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ฤทธิบุญ, ป. “นาฏศิลป์ไทย : สื่อทางวัฒนธรรมที่มากกว่าความบันเทิง”. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์
วิชาการ วิจัย และงานสร้างสรรค์ ราชมงคลธัญบุรี*, 106-137.
- วัชรปาณ, ป. (2559). การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี].
- วิรุฬห์รักษ์, ส. (2547). *หลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวัสดิ์จัน, ว. (2561). *บทบาทนางโชว์ในโรงละครคาบารี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. สาขาวิชา
นาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์.
- อาชายุทธการ, ม. (2547). “พื้นฐานนาฏยประดิษฐ์ Choreography”. *ม.ป.ท. : ม.ป.พ. พิมพ์ครั้งที่ 1*.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	มยุริญ แพงทรัพย์
วัน เดือน ปี เกิด	13 พฤศจิกายน 2540
สถานที่เกิด	จังหวัดสุรินทร์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2564 ศีษษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา คณะ ศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2565 ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชา นาฏศิลป์คณะศิลปกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	1/1 หมู่ 5 ตำบลสวาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY